

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (1803) 1984 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 4 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Ištvirkimas - nėra sprendimas

Jau seniai keliama negimusių kūdikių problema, tačiau pastaraisiais metais ji gerokai paastrėjo. Visuomenėje iškilę du aiškūs frontai, siūlantys savo sprendimus. Negimusių kūdikių teises ginantieji garsiai skelbia, kad kėsintis į jų gyvybę niekas neturi teisės, kad jų naikinimas yra žmogžudystė. Priešingasis frontas skelbia, kad negimusieji tokios teisės neturi, kad tokia teisė priklausanti motinoms, kurios galinčios daryti sprendimus pagal savo nuožūrą. Pirmoji pažiūra yra tradicinė, ginama autentiškų krikščionių. Ji yra stipriai pagrįsta ir filosofiniu, ir moraliniu, ir teologiniu požiūriu, tačiau nepopuliari, nes reikalauja iš tėvų, ypač motinų, atsakomybės ir net pasiaukojimo. Antroji pažiūra yra gana silpnai pagrįsta, bet populiori, nes pataikauja egoistiniam instinktui, kuriam atsakomybė, išpareigojimas ir aukos dvasia yra svetimi dalykai. Būdinga ypač tai, kad ši paržiūra randa nemažai šalininkų asmenyse, kurie save laiko krikščionimis. Tai labai ryškiai matyti politiniuose veikėjuose Š. Amerikoje ir kitur. Jie nevengia pasisakyti net viešai, ypač tais atvejais, kai reikia plačiųjų masių balsų rinkiminiuose vajuose. Tuo būdu jie nuslysta nuo krikščionybės pagrindo ir plaukia pasroviui drauge su egoistine linkme.

GANA ilgai tylėjo tuo klausimu Katalikų Bendrija, pasižymėjusi negimusių kūdikių teisių gynimu praėityje. Kažkodėl jos vadai, užimti vidinėmis problemomis, kurį laiką nerodė ryžto sustiprinti nekaltųjų gynybą. Galbūt ta tyla pasinaudodama priešingoji srovė išėjo viešumon organizuotu būdu per moterų išsilaisvinimo ir kitus sambūrius, pabrėždama moterų teises, apimančias net negimusių kūdikių likimą. Pastaruoju metu sustiprėjo ir negimusiųjų gynybos frontas: atsirado organizuoti sambūriai, pasigirdo stipresni vyškupų balsai, įsijungė ir kai kuri spauda. Rinkiminiame vajuje į Kanados parlamentą buvo paprašyti politiniai veikėjai pasisakyti minėtu klausimu, ir pagal tai sudarytas sąrašas kandidatų, užėmusių vienokią ar kitokią liniją. Tai dar labiau suakutino problemą ir privertė politikus rinktis principo arba egoizmo kelią. Daugeliui buvo nepatogu rinktis pastarąjį — vieni pasisakė už principo kelią, kiti — už egoistinį, tretį nedrįso pasisakyti. Negimusių kūdikių teisių gynėjų frontą tai sustiprino. Be to, prie jo prisidėjo kardinolo Carterio ir kitų vyškupų balsas, paskleistas spaudoje. Žinoma, tai dar nereikia pergalės, nes egoistinio fronto populiarumas nėra sumažėjęs. Su didėjančiu moterų išsilaisvinimo sąjūdžiu stiprėja ir egoistinė linkmė.

EGOISTINIO fronto priešakinėse eilėse labai aktyviai reiškiasi vienas Kanados gydytojas, pagarsėjęs savo klinikomis, kuriose naikina negimusius kūdikius. Jis su savo šalininkais kovoją prieš veikiančius apsaugos įstatymus teismuose, televizijoje, spaudoje, susirinkimuose. Iki šiol jis dar nedaug tėra laimėjęs, tačiau tikisi laimėti, nes turi stiprų užnugarį, remiantį jo veiklą. Tie rėmėjai yra daugiausia nekirščioniškos pažiūros žmonės, kuriems rūpi komerciniai, egoistiniai ir panašūs dalykai. Visi jie bėga nuo atsakomybės ir ištvirkimą laiko priimtiniu gyvenimo principu. Bet ištvirkimas nėra joks sprendimas. Tai gyvenimo smukdinimas, pažeminimas, iškreipimas. Naikinimo metodas niekad netobulina gyvenimo — jis tik žudo jį. Todėl bandymas laikyti jį civilizuoto gyvenimo principu yra apgailėtinas nesuipratimas. Tai ypač išdėdėtina lietuviams, kuriems rūpi tautos ateitis. Negimusių kūdikių naikinimas yra ir savos tautos naikinimas. Lietuviškoji tradicija gerbia motiną, nes jos atstovauja kūrybiniam pradui, įgalinančiam tautai augti bei stiprėti. Jei lietuvis moteris pasiduos madingajai egoistinei linkmei, labai susilpnins savąją tautą. Taigi prieš visų bendrųjų argumentų, ginančių negimusių kūdikių teises, prisideda tautinis motyvas, kuris prabyla į lietuviškas sąžines.

KANADOS ĮVYKIAI

Priešrinkiminės pranašystės

J. Turneris, kalbėdamas Vankuveryje, prisipažino, kad jam žalos padarė pasitraukiančio P. E. Trudeau paliktas septyniolikos liberalų parlamentarų sąrašas su jiems numatytais darbais. Paskelbdamas parlamento rinkimus, jis paskelbė ir tą sąrašą, prie jo pridėdamas du savo pasirinktus asmenis. Vėliau jis teisinosi, kad kitaip pasielgti negalėjo, nes tada tuos parlamentarų paskyrimus būtų pranešęs pats P. E. Trudeau prieš savo pasitraukimą, jį palikdamas be liberalų daugumos parlamente. Kitokios nuomonės buvo liberalus visada remiantis dienraštis "The Toronto Star" savo vedamajame liepos 27 d. Esą tokiu atveju buvo galima tuojau pat paskelbti parlamento rinkimus, turint mažumos vyriausybę. Kanadiečių suerzino ne tik P. E. Trudeau pasirinktas ir su J. Turnerio talka įvykdytas užtikrintų darbų parūpinimas 225 liberalų veikė-

jams, bet ir kai kurių buvusių liberalų dvigubi atlyginimai, sustiprinti prieš algos tuojau pat pridėdamos parlamento pensijos. Buvęs NDP socialistų parlamentaras Douglas Fisher rašo, kad panašų sąrašą vadui ir liberalų ministeriui pirmininkui P. E. Trudeau buvo palikęs ir iš politikos pasitraukiantis L. B. Pearsonas. Esą tas pageidavimas nebuvo įvykdytas — sąrašas atsidūrė šiukšlinių dėžėje.

P. E. Trudeau, apsilankęs Toronte padėti antrą kartą Spadinos apylinkėje kandidatuojančiam buvusiam savo partarėjui J. Couttsui, aiškinosi, kad Kanados senatė buvo tuščių liberalams skirtų vietų, kad jų užpildymas buvo visiškai normalus. Jis betgi nutylėjo, kad iš 23-jų iš parlamento pasitraukusių liberalų tik septyni buvo paskirti į senatą, o 16 gavo darbus kitose parei-

(Nukelta į 8-tą psl.)

ŠV. TEVAS JONAS-PAULIUS II audiencijoje tarp kunigų, kurių tarpe matyti ir monsinjoras AUDRYS BĄCKIS (antras iš dešinės). Š. m. rugpjūčio 25 d. Šv. Tevas atnašavo Mišias lietuvių kalba per Vatikano radiją ir tarė žodį lietuvių tautą šv. Kazimiero sukakties iškilmių užbaigimo proga Vilniuje

Kazimierinio kongreso dienos

Įžanginis laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas Toronte

Dar prieš šv. Kazimiero sukakties kongresą, beveik jo išvakarėse Toronte įvyko net du lietuvių kunigų suvažiavimai: rugpjūčio 29 d. — JAV lietuvių katalikų kunigų vienybės, rugpjūčio 30 d. — Pasaulio lietuvių katalikų kunigų vienybės. Pirmąją dieną susirinko apie 30 Amerikos lietuvių kunigų "Royal York" viešbutyje, kur jie aptarė savo organizacinius reikalus ir išrinko naują valdybą. Jon jėjo beveik visi senosios valdybos nariai: kun. A. Kontautas, kun. J. Matutis, kun. K. Pugevičius, kun. P. Sabas, kun. dr. V. Cukuras, kun. dr. Z. Smilga, kun. V. Dabušis, kun. R. Krasauskas, kun. A. Petraitis, kun. V. Pikturna.

Iš daugelio kraštų

Antroji diena, t. y. rugpjūčio 30, buvo skirta laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kunigų suvažiavimui. Dalyvavo kunigai iš šių kraštų: Brazilijos, Urugvajaus, JAV, Kanados, Britanijos, Prancūzijos, Italijos. Kai kurie, negalėję atvykti, atsiuntė sveikinimus: iš Skotijos kun. McAndrew-Andriušis, iš V. Vokietijos — kun. K. Gulbinas, kapucinas, iš Australijos — prel. P. Butkus, iš Čikagos — kun. F. Kireilis. Be to, dalyvavo vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys ir naujai vyskupų paskirtas kun. P. Baltakis, OFM.

Sielovados klausimai

Pasaulio ir JAV lietuvių katalikų kunigų valdybos pirm. A. Kontautas pakvietė vysk. A. Deksnį sukalbėti maldą ir tuo pradėti suvažiavimo darbus. Į prezidentų pakvietė: pirminkauti — kun. A. Simanavičius iš Kanados ir kun. J. Petrošius iš Prancūzijos. Toronte kardinolo vardu visus pasveikino vysk. A. Ambrosius.

Visų pirma suvažiavimo dėmesys buvo skirtas dabartinės lietuvių išsivijos sielovadai. Vysk. V. Brizgys kalbėjo apie tarėdū J. Couttsui, aiškinosi, kad Kanados senatė buvo tuščių liberalams skirtų vietų, kad jų užpildymas buvo visiškai normalus. Jis betgi nutylėjo, kad iš 23-jų iš parlamento pasitraukusių liberalų tik septyni buvo paskirti į senatą, o 16 gavo darbus kitose parei-

Atskirus pranešimus apie savo gyvenamus kraštus padarė kun. J. Giedrys, kun. A. Kontautas, kun. A. Simanavičius. Kai kurie kraštai atsiuntė pranešimus raštu. Susidarė bend-

ras vaizdas, kad turimomis jėgomis lietuvių katalikai visur yra aptarnaujami. Rūpestis sudaro JAV-se nykstančius lietuvių parapijas, kurių turtas atitenka kitataučiams. Priežastis — masinis lietuvių išsikėlimas į priemiestčius, ypač Čikagoje. Apgailestauta pasyvi Čikagos lietuvių kunigų laikysena, jų nedalyvavimas Kunigų vienybės veikloje. Stipresnės pagalbos reikalinga P. Amerikoje, kur vyksta didesnis nautautėjimas ir nureligėjimas. Ten iš seno tebėra komunistinės įtakos palieštų senosios ateivių lietuvių, susilaukusių jau trečios ir net ketvirtos kartos atžalyno. Žymiai geresnė būklė yra Australijoje, kur yra įsikūrusi naujoji ateivių. Jos veikėjai ten turi plačius ryšius su australiečių sluoksniais, bet nutautėjimas palyginti nemažas.

Iš pranešimų taip pat aiškėjo, kad religinės literatūros platinimas yra mažiau sėkmingas už grožinės literatūros — sunkiai pasiekia visuomenę ir tai mažais tiražais.

Europoje, pasak vysk. A. Deksnio, yra viena parapija (Londono) ir 33 misijos, aptarnaujamos 18 kunigų. Yra apie 130 seserų vienuolių, dirbančių nelietuvių vienuolijose. Veikia Vasario 16 gimnazija, Šv. Kazimiero kolegija, Vatikano radijo lietuvių skyrius.

Gausiausi lietuvių katalikų telkiniai yra Š. Amerikoje, bet ir čia problemų netrūksta. Beveik visuose pranešimuose buvo pabrėžiamas jauniosios kartos kunigų trūkumas.

Lietuviškosios vienuolijos

Naujas dalykas tokiam suvažiavime buvo gausūs seselių dalyvavimas. Jų vienuolių atstovės padarė pranešimus apie savo veiklą. Apie Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuoliją kalbėjo vyriausia jos vadovė Marija Ruth iš Broktono, apie Šv. Kazimiero seseris — vyriausia vadovė M. Joanel-la Fayert iš Čikagos, apie Šv. Pranciškaus seseris — Felicija Juciūtė iš Pitsburgo, apie N. Pradėtosios Marijos seseris — provincijolė Paulė Savickaitė. Jos visos kalbėjo lietuviškai, išskyrus kazimieriečių vadovę, kuri pasveikino lietuviškai, bet pranešimą tęsė angliškai.

Iš jų visų pranešimų ryškėjo mažėjantis seserų skaičius, siaurėjanti veikla, rūpestis vyresnio amžiaus seserų globa. Jos visos buvo isteigtos lietuvių sielovadai, bet ilgainiui turėjo įsijungti ir į vietinių gyventojų sielovadą bei atidaryti savo vienuolių duris kitataučiams. Lietuviškiausios seserų vienuolija tebėra N. Pradėtosios Marijos seseris (marrijonės) Putname, JAV.

Sudėjęs visų šių vienuolių darbų lietuvių išsivijai, susidarė plati mozaika. Parapijose, mokyklose, stovyklose, organizacijose, ligoninėse, prieglaudose, vaikų darželiuose seserų veikla buvo ir tebėra labai reikšminga. Jos turėtų susilaukti daugiau paramos iš lietuvių visuomenės, naujų kandidatų. Tada sustiprės ir jų veikla, ir lietuviškumas.

Apie jėzuitų vienuoliją kalbėjo provincijolas kun. A. Saulaitis, apie marijonų — provincijolas kun. V. Rimšelis, apie pranciškonų — provincijolas kun. A. Simanavičius. Jų vienuolių darbai platus, bet ir rūpesčiai dideli. Daug jėgų pareikalauja darbai spaudos, švietimo, sielovados, administracijos srityse, bet turimos jėgos mažėja, o naujų narių priauglis labai mažas. Didesnį kandidatų skaičių turi pranciškonai, bet ne lietuvių. Ir vyrų vienuolijos, atliekančios labai svarų vaidmenį lietuvių išsivijoje, laukia naujų kandidatų. Tai pagrindinis jų rūpestis šiuo metu.

Apie lietuviškas saleziečių kalbėjo kun. St. Šileika, Montrealio Šv. Kazimiero par. klebonas. Saleziečiai taip pat aktyviai reikiškiai lietuviškoje veikloje, nors atskiro autonominio vieneto nėra sudarę. Šiuo metu jų veikla reikiškiai daugiausia P. Amerikoje, ypač Brazilijoje. Jų rūpesčiai — kaip ir kitų vienuolių.

Pjūtis didelė...

Dabartinė lietuvių išsivija yra nemažiau reikalinga savų kunigų bei vienuolių. Pjūtis ir dabar yra didelė, bet darbininkų mažai. Dėl to šiame suvažiavime pašaukiami klausimu kalbėjo Šv. Kazimiero kolegijos prorektorius kun. A. Bartkus iš Romos ir seselė Ona Mikalaitė.

(Nukelta į 10-tą psl.)

Jaučiuosi esąs jūsų tarpe...

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II žodis, pasakytas lietuvių kalba Lietuvoje 1984 m. rugpjūčio 25 d. per Vatikano radiją, atnašaujant Mišias lietuvių kalba šv. Kazimiero iškilmių užbaigimo proga

BRANGŪS BROLIAI IR SESERYS KRISTUJE!

Šiandien Vilniuje, prie šv. Kazimiero karsto, apie savo vyskupus ir kunigus telkiasi visa Lietuvos katalikų bendruomenė, iškilmingai užbaigdama minėjamą Lietuvos globėjų garbei. Visiems lietuviams, o taip pat ir mano širdžiai labai brangaus šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejus yra ypatingai svarbi ir labai reikšminga data jūsų tautos istorijoje. Ją iškilmingai minėjome kovo 4 dieną Vatikano bazilikoje. Šiandien vėl esu jūsų tarpe, tarytum dvasinė maldos kelionė einu pas jus. Esu su jumis širdimi, mintimis, malda. Šv. Mišios, kurias aukosiu jūsų kalba, tebus mano dvasinės vienybės su visa Lietuvos katalikų bendruomenės ženklas.

Popiežius yra su jumis. Su jumis yra Romos Bažnyčia. Su jumis yra visuotinė Bažnyčia, kuri jūsų neužmiršta. Eucharistinėje aukoje aukosiu Dievui Lietuvos Bažnyčios, visus jūsų bendruomenės džiaugsmus ir sielvartus, lūkesčius ir viltis. Žinau, kad jūsų bendruomenė lieka ištikima Evangelijos mokslui, kurį yra priėmusi prieš šešis šimtmečius. Tas mokslas yra giliai įsišaknijęs tautos sieloje ir tautinėje kultūroje. Jis jau nesą šventumo vaisius, kurių gražiausias kaip tik yra šv. Kazimieras.

O Bažnyčia Lietuvos žemeje! O kryžių šalies Bažnyčia! Aš meldžiuosi, kad niekas neįstengtų tave atsikirti nuo

Pasaulis vėl prašneko apie Lietuvą

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II užmojis aplankyti Lietuvą kazimierinių metų proga ir Sov. Sąjungos vyriausybės neigiamas atsakymas laisvojo pasaulio spaudai buvo sensacija. Apie tai prabilo ir spauda, ir radijas, ir televizija.

"TŽ" redakcijoje gauta daugybė iškarpų iš pasaulinio masto laikraščių liudija to įvykio svarbą. Bene daugiausia rašė Italijos spauda, neišskiriančiant ne komunistinės. Neatsilikio vokiečių, prancūzų, kanadiečių, amerikiečių ir kitų tautų bei kraštų spauda. Kai kurie laikraščiai pasitenkino tikta žinių agentūrų pateikta informacija, kurioje sakoma, kad sovietai neįsileido ne tik popiežiaus, bet ir jo atstovo Casarolio. Kiti išspausdino ir plačios savo komentarus.

Informacijoje cituojamas šis Šv. Tėvo pareiškimas: "Man nebuvo leista pasidžiaugti mal-

Kristaus meilės. Maldoje prisimenu visus, mano broliai vyskupai ir kunigai. Prisimenu Dievui pasiųstusius sielas. Prisimenu seminaristus ir visus, kurie trokšta savo gyvenimą aukoti Dievo karalystės tarnybai.

Mano širdyje ypatingą vietą užima krikščioniškos šeimos, o ypač jaunimas, kuris garbina šv. Kazimierą, kaip savo ypatingą globėją. Šv. Kazimieras tebūna jaunimui tvirto tikėjimo, maldos gyvenimo, tyrumo ir pasiaukojančios meilės pavyzdys. Su tėviška meile maldoje prisimenu visus mažuosius, pažemintus ir nukriaustuosius, priespaudą kenčiančius, o ypač tuos, kurie kenčia dėl tikėjimo. Viešpats juos testiprina, tesuteikia jiems džiaugsmo ir gyvenimo keliu telydi juos savo pažadėta palaima!

Brangūs broliai ir seserys lietuvių, melskime Viešpatį, kad Šv. Marijos ir šv. Kazimiero galingos pagalbos dėka visada išlaikytume tvirtą ir veiklią tikėjimą, stiprią viltį ir mielą širdingą meilę, kad tapdume gyva auka Kristuje Dievo Tėvo garbei.

Nors neturiu galimybės asmeniškai dalyvauti jūsų tėvynės globėję. Šv. Kazimiero jubiliejus minėjime, jaučiuosi esąs jūsų tarpe. Jaučiu dvasinę vidinę vienybę su Lietuvos Bažnyčia ir su lietuvių tauta. Jai reikiu mano nuodirdžiausią pagarbą ir Šv. Trejybės vardan siunčiu broliškos palaimos linkėjimus!

dinga tikėjimo bei meilės kelione į Vilnių, atsiklaupyti maldai prie šventojo karsto... ne pasiūti sveikinimo per savo atstovą". Tai davė progą pasaulio spaudai būti informuoti savo skaitytojus apie Sov. Sąjungos elgesį, bet ir pamerkti jos įvestą priespaudą, Baltijos respublikose. Tai buvo puiki proga priminti pasauliui apie Lietuvos pavergimą. Jeigu jau ir Šv. Tėvas negali nuvykti į Lietuvą pasimelsti prieš šv. Kazimiero karsto, tai akivaizdžiausias įrodymas religijos persekiojimo. Neįsileisdami Šv. Tėvo, patys sovietai paneigė plačiai propagandos skleidžiamą tvirtinimą, kad Sovietijoje klesti religijos laisvė.

Nors Kremliaus diplomatija yra gana apdairi, bet šiuo atveju padarė klaidą, kuri atskleidė tikrąją padėtį pavergtoje Lietuvoje. M.

Šiame numeryje:

- Ištvirkimas - nėra sprendimas
- Du priešingi frontai negimusios gyvybės akivaizdoje
- Dvasios galiūnai prieš titanišką jėgą
- Pogrindžio spauda apie dabarties kovotojus Lietuvoje
- Kokias turėsime Kanados lietuvių dienas?
- Iš pokalbio su įvairiais rengėjų komiteto pareigūnais
- Spauda apie pabėgėlius iš Estijos
- Pranešimas iš Švedijos apie jos spaudos balsus
- Turite teisę vadinti mus bailiais
- Okupuotos Lietuvos mokytojos laiškas kunigui kovotojui
- Visi ryžkimės Lietuvai!
- Pietų Amerikos lietuvių kongresas Venecuos sostinėje
- Lenkai seka lietuvių spaudą
- Lenkų žurnalo "Kultūra" bendradarbis apie lietuvius
- Lietuviai negausūs, darbai žymūs
- Pokalbis su Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vedėju
- Jis ne visas mirė...
- Samprotavimai Juozo Brazaičio raštų IV tomas paskaičius
- Mūsų švietimas gyvenimui keičiamas!
- Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė Dainavoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguojas: k. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmėje — \$25
(Amerikoj — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Iš tėviškės laiškų

Širdingai sveikinu, mieloji, vardu dienoj. Dėkoju už laiška. Kelias dienas užtrukau su atsakymu, tikėdamasi, kad gal papuls subuot jūsų tėviškėje, tai tada turėsiu ką daugiau parašyt. Šiandien sutikau iš jūs kaimo moterį A., tai pas ją paklausiau apie jūs pusbrolių Joną. Sakau: "Ar nebuvo pas jus?" Sako: "Buvau, ale seniai. Pas jus labai blogai". Tai kas juos prižiūri? Sako: "Dukterys. Vieną savaitę viena, kita — kita. Sako ji buvę nuvežęs pas daktarus, tai plaučių vėžys, pripažino. Žadėjo kurti vaizt tyrimams".

Mano sūnus guli ligoninėje po apendicito, tai sekmadienį buvau aplankyti. Užsiminiau apie Joną, nes jo sūnus gyvena ten pat, kur ir maniškis, tai sakė, kad Jonui akių vėžys. Dievuli, kokia baisi liga, jei tai teisybė. Ar plaučių, ar akių vėžys — tikrai baisi liga. Kad gi greičiau Dievulis ir priimtu ji, kad kancias sutrumpintų.

Mano sveikata nėra gera. Skaudena skrandyje, pas daktarus nenori eiti, kad neguldytų ligoninėn. Vasara, tai visokių darbų darbelių. Galbūt kai stipriai suries, tai tada pat išsišauksiu greita, kad nuvežtu, o kol galima kentėti, tai kenčiu. Kai kada visai neskauda. Va, tris dienas rašau laukė runkelių — neskaudėjo visiškai, paskum ir vėl pradėjo. Atrodo ir maista taikaus ir vistiek negerai.

Oras, tai gegužyje ir birželyje lijo ir lijo ir kelias liepos dienas, o paskui porą dienų nelijo, bet šandien vėl dangus niakstosi liepos dešimtoje. Pranešėjai dar nesakė lietaus šiai dienai, bent iki tryliktos, o tada vėl palis.

Gavau nuo sūvo' sesutės laiška. Žada pasiųst šuntinį, bet dar kai ko nesupirkusi. Gal ji nežino, kad bus negalima. Aš jai tai pačia dieną parašiau atgal, rašiau, kad ji apsilaušintu. Sakau, supirkusi daiktus, tik išlaidi pasidarysi, o jei bus negalima siųsti, tai už nieką. Aš jai parašiau, kad jūs man atrašet apie tai. Gal jinai neskaite tu skelbimų apie siuntinius. Paskambinkite kai irgi.

Baigdam linkiu visiems geros sveikatos. Pasveikinkite Ritutę ir jos mamą.

Mieloji, dovanok, kad aš vėl tau drumstis ramybę su savo laiškais. Dar neseniai, gal 10, parašiau ir vėl rašau. Noriu pranešti, kad mirė jūs pusbrolis Jonas 17 liepos. Laidojo 19, ketvirtadienijė. Buvau ir aš pasižiūrėti, pabuvau ant Mišų. Po Mišų vežęs kuniga, buvo su kuo nuvažiuot į jūs tėviškę ir man. Norėjau pamatyti jūs sesutę ir dalyvauti laidotuvėse. Buvo labai daug žmonių ir labai daug vaikų ir gelių. Vaikų daug — 7. Iš kiekvieno darbovietės buvo žmonės su gėlem, su vainikais. Kai palaidojo, tai vienas sūnus, atrodo, visų vaikų vardu kiekvieną išminėjęs vardais padėjo darboviečių atstovam, kiekvieną išminėdamas, paskui padėjo juos užjautusiems netekus mylimo tėvelio ir tada užprašė visus užeit pas juos tėvų pirkin gedulingiem pietum.

Suėjau jūs sesutę, kai lydėjo iš namų Joną. Pasisveikinom. Kai lydėjom į kapus pro jos namus, vargšė norėjo likt, negalėdama paeit.

Kojas sapa, oro trūksta, labai dikta. Sako: "Kad nors į namus daėitau. Į kapus neisiu". Bet, dar neadėjus iki namų, pavijo mašinėlė ir paėmė ją ir anuka, su kuriuo ji buvo atėjusi. Kai išlipo iš mašinėlės, tai vėl galėjosi, kad važiuavo, sako: "Negalėsiu paeit namo". Bet nuo kapų parvežė autobusas. Tai buvo viskas gerai, tik jau to graudulio — visiems.

Kita dieną, penktadienį, priskyčiau kibirą mūsų agrastu, tai šeštadienio rytą nuvežem su savo anuku, kuriam anuomet "džinsus" atsiuntei. Jau gal buvo kokia vienuolika valanda. Evelinos marti ruošė pusryčius, o ji su anukele buvo kambaryje, vežimelyje ji sūpavo. Marti pradare duris ir sako: "Pas jus atėjo viešnia". Evelina sėdėjo kėdėje ir sūpavo anukę. Nuostabiai graži mergaitė. Berniukas, tai ne toks, manau panašus į marčią — gyva mama, o mergaitė tai į Eveliną panaši biskj — labai graži. Jau vaikščioja. Sakė — būdama 10 mėnesių pradėjo vaikščioti.

Trumpai pabuvau, nors vis prašė dar pabūti, bet aš skubinausi atgal. Išvažiuojant palikau vyrą dar gulintį (gerokai nugeria) ir nenorėjau, kad žinotų kur aš važiuoju. Maniau, dar ir rasiu gulint, bet buvo jau atsikėlęs. Anukui sakiau, kai klaus, kad nesakytų kur buvome, tai jis klausiamas ir sakė, kad buvome pažiūrėti mišinio ar išdūvo ir pagrybauti, bet grybų neradome.

Kai aš buvau Jono laidotuvėse, tai išeinant nesakė nieko, o kai sugrįžau, tai barėsi, kur taip ilgai buvau. Pasakiau, kad laidotuvėse, tai ko jis nepasprogo besibardamas. Ir būta už ką. Tai aš jam ir pasakiau neapsikėsdama, kad daugiau nežinos kur aš esu, einu ar išvažiuoju. Bėda su tokiu žmogum, senu ar jaunu, o tos sveikatos jau ne kažin kiek abiem. Jam tai daugiausia nuo gėrimo. Dabar jau visai mažai, nes labai sirgo nuo to.

Oras ir vėl pagedo. Pradžioje liepos pabuvo kelias dienas pagada, o paskui vėl pradėjo lyti. Lyja ir lyja. Turėjom tokio gero mišinio pašarui, būtu buvę geras vežimas ir, galima sakt, supuvo.

Su mano sveikata gero nėra, bet aš dar nors paeit galiu. Pas jūs sesutę, kuri prieglauduje ligoninėje, dar nebuvau. Kada nors prisirengsiu, vis tu darbų ir nesveikata. Likite visi sveiki ir viso gėriausio. Paskambinkit mano sesutei. X. Y.

Pianino technikas
A. BRICKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 762-6128 Toronte.

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniška įraša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Kauno arkikatedroje bazilikoje 1984 m. birželio 17 d. buvo įšventinta dvylika naujų kunigų, kurie ryžosi šiam paaukumui, nepaisydami siaučiančio persekiojimo. Pirmoje eilėje — seminarijos rektorius kun. dr. V. BUTKUS, vysk. A. VAICIUS, vysk. L. POVILONIS, vysk. V. SLADKEVIČIUS ir iškilmeje dalyvavę dėstytojai

Dvasios galiūnai prieš titanišką jėgą

Pavergtos Lietuvos pogrindžio "Aušra" 1983 m. 37 nr. apie iššūkį Maskvos totalizmui

1983 m. gegužės 6 d. Lietuvos TSR aukščiausiojo teismo žiaurus nuosprendis Viduklės klebonui kun. Alfonsui Svarinskiui ir nutartis sumiti Kybartų kleboną kun. Sigitą Tamkevičių aiškiai parodė, kad jau įgyvendinamas valdžios seniai puoselėtas siekimas panaikinti Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą. Tai patvirtino ir griežti saugumiečių pokalbii su kitais šio Komiteto nariais, reikalaujant iš jų net raštu paliudyti savo išstojimą iš Komiteto. Priešingu atveju busi suimnėjami ir kiti jo nariai.

Kad valdžia neleis Komitetui toliau veikti, abejoti nėra pagrindo, kadangi toks sprendimas kyla iš sovietinės valdžios diktatūrinės, totalistinės prigimties. Jis būdingas visai sovietinės valdžios praktikai. Jokia legali opozicija valdžiai, joks kompartijos nepalaimintas sąjūdis, jokia nuo valdžios nepriklausoma ir jos nekontroliuojama organizacija, net nekaltiausia piliečių veikla (pvz. blaivybės) negali legaliai reikštis Sov. Sąjungoje. Šiomis dienomis tai vėl patvirtino ir Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto negalėtinga ataka, nežiūrint teisėto pagrindo — konstitucijos ir TSRS tarptautinių įsipareigojimų, net kurio jis iškirė.

Susidorojimas su šiuo Komitetu vėl byloja: partija aukščiau konstitucijos ir net tarptautinių sutarčių! Tik ji gali nurodyti, kaip suprasti, vykdyti ir sąvą konstituciją, ir tarptautinius susitarimus. Partija negali leisti, kad ją kas nors kontroliuotų, taisytu, bartų, iš jos reikalautų, darytu jai spaudimui. Tai įmanoma tik demokratinėse Vakarų valstybėse, kur legaliai veikia daug partijų, oponuojančių valdančiajai partijai. Pas mus valdančios partijos opozicionieriai (kitais manantys, disidentai) tegali veikti tik pogrindijėje arba sėdėti teisiamųjų suole, kalėjimuose; tegali dirbti priverčiamojo darbo stovyklose, tremtyje, "išsėtis" psichiatrinėse ligoninėse ar kapuose... To reikalauja kompartijos totalizmas.

Viskas sistemai
Tiesa, Sov. Sąjungoje legaliai egzistuoja įvairių konfesijų religinės bendruomenės. Ar tai išimtis iš bendros taisyklės? Ir taip, ir ne. Taip, nes šios religinės bendruomenės turi savo doktriną ir tikslus, esmėje priešingus partijos doktrinai ir tikslams... Ir ne, nes ir jos partijos planuose yra pasmerkto sunaikinimui. O kol ateis tam laikas, jos turi pasiparengti partijos tikslams (tuo pačiu ir savo greitesnei pražūčiai) — skelbti laisvajam pasauliui sovietinės valstybės... "demokratiškumą", pačios būdamos griežtoje valdžios kontrolėje ir taip suvaržytos įvairiais kultū įstatymais, potvarkiais, instrukcijomis, kad savo visuomenei negalėtų daryti beveik jokio religinio poveikio.

Taip yra apdorotos pravošlavų ir kitos bažnyčios Sov. Sąjungoje. Į tokią kelią yra įstatyta ir Katalikų Bažnyčia Lietuvoje. Tik šiuo keliu jai sparčiai žengti dar daug kas trukdo. Nemaža kliūtis buvo ir Katalikų komitetas... Diktatūrinė Maskvos valdžios prigimtis reiskiasi ne tik Sov. Sąjungoje. Savo valią ji stengiasi primesti ir visoms socialistinėms valstybėms. Jos

požiūriu, ir ten nieko negali būti nepriklausomo nuo tų šalių kompartijų, o jos pačios turi paklusti Maskvos kompartijai. Žinome, kaip skaudžiai Maskvos diktatūroje turėjo patirti Vengrija, Čekoslovakija, Lenkija...

Bet ir socialistinė stovykla — ne riba sovietiniam totalizmui. Jis (kaip kadaise ir fašistinis totalizmas) yra užsimojęs skeistis ir sklaidžiasis lyg piktybinis auglys į visą žmoniškos organizmą. Maskvos kompartijos priešas yra kiekvienas žmogus, kiekviena organizacija, partija, kiekvienas sąjūdis, kiekviena valdžia, — visa, kas tik gyvena ir veikia visame pasaulyje tikros laisvės, tiesos, žmogaus teisių gėrismo, demokratijos dvasioje! Visa tai turi būti taip pat nugalyta, sutrypta! Argi ne šiam tikslui (vertam "globalinio laisvės budoelio" vardo) Maskva kala tiek ginklų, gamina raketas, pasiuntė šimtatiktantinę armiją į Afganistaną, siunčia gausius būrius "diplomatus" ir panašiais nekaltais vardais prisidengusių veikėjų net į mažiausias pasaulio valstybes, taip rūpinasi pavergtu ir išnaudojamu "laisve" bei "gerove", taip siūlo savo "išganingą" pasaulėžiūrą, santvarką ir pagalbą, taip stengiasi savo "motiniškon" globon paimti net tarptautines organizacijas, judėjimus (taikos), įsismelkti į įvairias institucijas ir net valdžias?...

Ir, reikia pripažinti, kad šios kolosalinės pastangos nėra bevaisės. Pasaulį užtvindė neregėta apgaule, smurtas, terorizmas, įvairūs "išsivadavimo" karai, nepasitikejimas tarp žmonių, ginklavimosi varžybos... visa tai labai sparčiai stumia žmonią į totalinę katastrofą... Taigi šiai totalistinei supervalstybei, besiruošiančiai diktuoti savo valią visai žmonijai, pačiame vergijos bastione likviduoti 5-8 žmonių Komitetą (Lenkijoje sunaikino 10 milijonų narių "Solidarumą") reikalas labai paprastas — lyg uodo sutraiškymas.

Herojiškos kovos
Bet šiame niūriame fone juo labiau sušvytį tu kelių kunigų heroiška drąsa ir pasišventimas žūtibūtinę kovai už laisvą, garbingą žmogaus gyvenimą. Šis iššūkis Maskvos totalizmui ir yra tikroji ir pagrindinė Komiteto "kalte", už kurią baudžiami du jo nariai, o kiti terorizuojami.

Drąsiais iššūkiams Maskvos totalizmui pažymėta visa antroji sovietinė Lietuvos okupacija: ginkluota partizanų kova, Vasario 16-osios atžymėjimai, patriotiniai Vėlinių minėjimai pokario metais, Romo Kalantos susidėginimas ir su tuo susijusios masinės demonstracijos Kaune, kelios spontaniškos antisovietinio pobūdžio demonstracijos Vilniuje, Simo Kudrikos suolis į laisvę, 45-enkių baltiečių memorandumas, Helsinkio grupės veikla, garbinga Vilniaus vysk. Julijono Steponavičiaus laikysena, pogrindžio spauda, ypač "LKB Kronikos" balsas, plačiai nuaidėjęs pasaulyje, nelegalūs vienuolynai, negali kunigų seminarija, Eucharistijos bičiulių tūkstantinės eisenos į Šiluvą, kryžių statymas Kryžių kalne (Šilulių raj.) ir Lietuvos pakelės, už tautinius ir religinius įsitikinimus teisiuam drąsios kalbos teisme ir jų bendramin-

čių rodomas solidarumas už teismo durų, kunigų ir tikinčiųjų pareiškimai valdžiai, reikalaujant elementarių laisvių ir teisių... Šie ir kiti faktai itin ryškiai parodo ne tik sovietinės sistemos nežmoniškumą, bet ir tai, kad ji net ir savo titaniška galia nepajėgia nužudyti laisvės dvasios mažoje pavergtoje tautoje.

Gynėjų komitetas
Komiteto veiklą pilnai įvertinti ateitis. Bet ir dabar matome, kad jis tapo dvasiniu vadu kovoje prieš ateistinę valdžios vykdomą Lietuvos Katalikų Bažnyčios groivomą. Jo pastangų dėka šis groivimas daugelyje sričių buvo sustabdytas arba sulėtintas. Komitetas pakėlė tikinčiųjų dvasią, pažadino jų kovingumą, aktyvumą, pasitikejimą savo jėgomis; jis pažadino kovinę dvasią, organizuotumą ir kunigų tarpe, smerkė kapitalistinę "lojalijų" laikyseną, sudarė sąlygas ir vyskupams sėkmingiau priešintis valdžios spaudimui, praturtino savo dokumentais ir raštais "LKB Kroniką", paliko vertingos medžiagos istorijai. Su "Kronikos" pagalba Komitetas pažėrė pluoštą tiesos spindulių sovietinės propagandos klaidinamiems žmonėms užsienyje.

Sovietinė valdžia nebūtų totalistinė, jeigu ji leistų Komitetui veikti. Viešai paskelbdamas sovietinei valdžiai ir pasaulio visuomenei savo įsisteigimą, jis atsiskė net įsisteigimui "saugumo", todėl jo nariai tapo kasdien pasiekiami kagebistų akims ir rankoms. Savo misiją vykdyti tokiose sąlygose yra sunku. Reikia stebėtis, kad, įsikūręs 1978.XI.13, Komitetas dar veikė iki 1983.V.6. Jį gynė Dievo Apvaizda ir viešojo pasaulio opinija, apvainikavusi jį drąsų žygi dideliais laimėjimais. Su pagarbą ir dėkingumu čia reikia prisiminti ir ortodoksu šventiką Glebą Jakuniną, įsteigęs pirmąjį tikinčiųjų teisėms ginti ortodoksu komitetą ir padėjęs su kitais vienminčiais šią idėją įgyvendinti ir Lietuvos katalikų kunigams.

Moralinė jėga
Nors kun. Alf. Svarinsko nuteisimas ir kun. S. Tamkevičiaus areštas yra labai skaudūs smūgis LK Bažnyčiai, bet ši netektis tam tikra prasme yra būtina. Ką reikėtų manyti apie Lietuvos kunigus, jeigu jie šiuo tikėjimo ir žmogaus teisių persekiojimo metu neturėtų savo eilės kankinių, kai jį turi net ortodoksu dvasininkija, sektantai, kai kalėjimuose kenčia Lietuvos Helsinkio grupės nariai, kai už tikėjimą ir žmogaus teises kentėjo ir kenčia kalėjimuose ir tremtyje tiek pasauliečių? Ar be kankinių Lietuvos Bažnyčia turėtų reikiamą autoritetą ir jėgą moraliai stiprinti tautą?

Nubaustieji kunigai dar didesne moraline įtaka veiks tautiečių dvasinį gyvenimą ir jų šventą kovą. Jie ir toliau liks drąsiais vadais ir tarptautinio fronto prieš Maskvos totalizmą pirmose kovos linijose, ir Lietuvos kovoje prieš pavergėją tik žymiai aukštesnėje kankinių plotmėje. O už kalėjimų ir lagerių sienų ar atsiras jų vertų kovotojų? Kokia bus ateityje kovos taktika? Kokiais keliais eis Lietuva į savo didžiąją pergalę? Tai parodys ateitis.

Rašo iš Lietuvos

MIELOJI,
Pas mus tokių karščių nebuvu, kaip pas Jus; vanduo ir dabar (VII.16) šaltokas maudytis jūroje (15-16 laipsnių). Dažni lietūs per paskutinę savaitę sumenkino vasarą. Buvo ir anksčiau lietaus. Šieną sunku buvo išdžiovinti birželio gale. Dabar, manau, visi supėjo savo karvei paruošti pasaro. Derlius žada būti geras javų ir daržovių.

Birželio 29 d. vysk. L. Povilonis šventė katedroj aukšinį kunigystės jubiliejų. Dalyvavo dvasiškai visų religijų, gražiai sveikino. Pamokslą sakė pats vysk. Povilonis, davė medaļį, nukaltą tai progai ir paveikliuką.

Liepos 2 d. mirė Ukmergės altaristas kun. Pranas Bastys, 69 metų, infarktu. Vis gydėsi nuo aukšto kraujo spaudimo, vartojo daug vaistų. Jį laidojom liepos 5 d. Dalyvavo vysk. Povilonis ir 90 kunigų. Išlydėjom į tėviškę Skirsnemune, Jurbarko rajone, nes 4 broliai to norėjo. Ten palaidojo šventoriuje. Buvo labai ramus, šventas kunigas, mėgo savo luomo pareigas, dirbdavo įvairius darbelius, sode skiepijo medelius, purškė herbicidais; labai stropiai, nors lėtai darbuosvi. Jis dirbo Šiauliuose vikaru 1939 m., Ariogaloj, Kaune, Lekėčiuose, Tytuvėnuose ir Seredziuje. Čia — treči metai po gydymosi Elektrėnų sanatoriume. Prieš mėnesį (VI.3) jo kursiniai — 11 žmonių koncertavė Balninkuose, atšvėdami 45 metų kunigystės sukaktį.

Liepos 7 d. mirė kun. Stasys Kurmaskas, Vilijampolės altaristas, 60 metų; palaidojo tėviškėj — Betygaloj; sirgo kepenų liga.

Liepos 14 d. matėm televizijoje Vilniaus 40 metų "išvadavimo" šventę. Rodė gražią šokių ir dainų programą, buvo daug svečių iš užsienio.

Mūsų altaristo laidotuvėse per 3 dienas žmonės vakarais po kelias valandas po Mišiu dar giedodavo pilnoj žmonių bažnyčioje, stovėjo tautiniais drabužiais apsilvilkusios mergaitės prie karsto, lydėjo kai kurios net iki tėviškės. Ten dalyvavo 35 kunigai, vadovaujant dviem monsinioram — Šiluvos kleb. Grausliui ir Šakių klebonui kun. Žemaičiui.

Trylikta dieną renkasi daug žmonių Šiluvoje kiekvieną mėnesį pasimelsti į Mariją, kad gelbėtų nuo išplitusio girtavimo. Panašiai meldėsi Varduvoje (Ž. Kalvarijoj) liepos 2-10 dienomis, nes ragino pats Telšių vyskupas Antanas Vaičys. Ten susirinkdavo apie 40 kunigų iš visos Lietuvos kasdien, eidavo kalvarijas, Kalnais žmonių vadinamas.

Rodos, vėl bus galima siųsti po vieną knygą į užsienį. Bandysiu išsiųsti Klaipėdos miesto nuotraukų knygą. Matysite kaip išaugo išgražėjo Klaipėda. Kelias mūsų autorių knygas perskaitęs vėl gražinau knygyną. Atrodo, kitą kartą skaityti bus neįdomios ir klūnais kaip nereikalingos. Dabar skaitau XX a. lietuvių dailės istoriją, 500 puslapių, didelio formato.

Linkime Jums... sveikai praleisti atostogas po platią jūsų šalį, pakeliauti turistiskai.

Mūsų rozės ir kiti žolynai gražiai žydi, gvyatvores reikia kas savaitę karpyti, nes po dažnų lietu labai sparciai auga.

Sudiev, iki malonaus rudėnėlio.
Jūsų X.Y.

* Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitečių adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

AŲA
JUOZUI KAULIUI
mirus,
jo žmonai GENEI, dukroms — GENEI ir ALDONAI bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia —
E. E. Miliauskai
U. Bleizgienė

Pasirenkant laidotuvių namus
Brolių Brown laidotuvių namų ROSS CRAIG KOPLYČIA turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvis, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šėsių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervežimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoaikštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen St. W. (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Vokiečių katalikų dienose Miunchene 1984 m. liepos mėnesį buvo surengta paroda, vaizduojanti lietuvių persekiojimą, okupacinius bei sovietinius žmogaus teisių pažeidimus. Paroda aplankė labai daug suvažiavimų dalyvių. Jos įrengimu žmogaus teisių skyriuje pasirūpino ALINA GRINIENĖ, talkinama vokiečių veikėjų ir Lietuvių informacijos centro Niujorke

Kokias turėsime Kanados Lietuvių dienas?

Pasisako 29-tųjų Kanados lietuvių dienų rengėjai

K. MILERIS

Hamiltono per Padėkos savaitę, t.y. spalio 5-7 dienomis, įvyks tradicinės mūsų Kanados lietuvių dienos. Tai didžioji visų Kanados lietuvių šventė, pradėta rengti 1953 m. Hamiltone. Lietuvių dienoms rengti kiekvienais metais išpareigoja vis kuri kita KLB apylinkė. Nors Lietuvių dienų programa per tiek metų maždaug jau yra nusistovėjusi, bet kiekviena apylinkė stengiasi padaryti tą savo renginį kiek galint jdomesni.

Šiemet Hamiltonas dirba, planuoja ir ruošiasi jau septintą kartą čia įvykstantiai šventei. Buvo įdomu šnektelti su pačiais rengėjais. Pirmiausia užkalbinau patį LD rengėjų k-to pirmininką K. Deksnį:

— Kuo ypatingos bus šios Lietuvių dienos?

— Pirmiausia, Hamiltonas yra gera vieta bet kokiems renginiams, nes čia turime didelį pasirinkimą gerų patalpų. I šias LD bandėme įtraukti iš visur, kiek galima daugiau, Kanados lietuvių meninių, sportinių ir kultūrinių pajėgų.

— Kaip ir su visais mūsų renginiais, ar nesunkėja LD rengimas? Anksčiau LD rengusios kai kurias LB apylinkės nebesiima jų rengti. Ar gali užsibaigti ši tradicija?

— Lietuvių dienų išnykimas Kanadoje būtų Kanados lietuvių tautinės veiklos išnykimo paskutinė fazė, — pareiškė buvęs KLB Hamiltono apyl. pirmininkas ir šitų LD pagrindinis organizatorius.

— O kaip lietuviškas teatras prisidės prie šitų LD? Paklausiau LD rengimo komiteto dirbančią rež. E. Kudabienę.

— Spalio 5, penktadienio vakarą, miesto bibliotekos auditorijoje Toronto "Aitvaro" ir Hamiltono "Aukuro" lietuvių teatrų jungtinės pajėgos vaidins Ant. Rūko "Vieno kiemo gyventojai" komedijos premjerą. Sekmadienį, spalio 7, LD antrojoje koncerto dalyje statomas G. Veličkos "Pavasario vėjas" su aktorium Vitaliu Žukausku iš Niujorko.

— Ne visada Kanados lietuvių teatrai yra dalyvavę Lietuvių dienose. Ar kartais čia nepamirštama viena iš svarbiausių mūsų lietuviškosios kultūros šakų?

— Dėl to čia sunku yra suprasti ir pateisinti mūsų LD rengėjus. Malonu, kad šitų LD rengėjų k-tas to nepamiršo. LD, mano supratimu, yra Kanados lietuvių gyvastingumo demonstracija, apimanti visą mūsų tautinę veiklą. Savo Lietuvių dienomis skelbiame visiems, kad veikiame, bendraujame, esame gyvi...

Sekmadienio koncerto organizatorė muz. D. Deksnytė-Powell paklausiau:

— Ką pamatysime ir išgirsime šiemet LD koncerte?

— LD koncerto programą atliks 250 asmenų. Paprastai

tokiems koncertams įieškoma žymiųjų solistų ir didžiųjų ansamblių. Kadangi Kanados Lietuvių dienos, mano nuomone, yra visos Kanados lietuvių šventė, tai mes norėjome, kad čia ir meninėje programoje dalyvautų meninės lietuvių grupės iš visos Kanados: tautinių šokių grupės iš Montrealio, Toronto, Hamiltono, lietuvių chorai iš Londono, Otavos, Montrealio, Hamiltono ir Toronto, kanklininkės iš Montrealio, Toronto ir mūsų Hamiltono. Pasirodys taip pat Toronto Maironio ir Hamiltono vysk. Valančiaus lietuviškos mokyklos. Antrojoje programos dalyje pamatysime linksmos nuotaikos muzikinę G. Veličkos veikalėlį "Pavasario vėjas", kurį režisuoja akt. E. Dauguvietytė-Kudabienė.

— Ar nemanote, kad dabar daug sunkiau surengti bei suorganizuoti koncertus bei meninius pasirodymus? — paklausiau šią jauniesiosios kartos lietuvių muzikę ir lietuvių chorų vadovę.

— Nieko panašaus. Turime dar daug šokių, dainų ir žodžio meninių pajėgų. Turime dabar jau ir naujosios kartos energingų ir išradingų vadovų. Tam tik vieno dalyko reikia, kad vyresnioji karta mus remtų ir drąsintų.

Užkalbinau ir LD meno parodų organizatorės — R. Pakalniškienės ir E. Bajoraitienės:

— Šiemet LD turėsime net tris meno parodas. Kodėl šiemet toks geras metas parodoms?

— Iš kanadiečių buvo gauta gera patalpų pasiūla. Jie irgi mūsų parodom domisi ir jas lanko. O lietuvių menininkų irgi turime. Miesto bibliotekos auditorijoje vitražistės Vandos Bakšienės ir fotografo Vyt. Beniušio parodos truks

Lituanistinės mokyklos mokiniai Toronte iškilmės metu Nuotr. St. Dabkaus

visą savaitę. Buvo reikalaujama, kad menininkai būtų iš Hamiltono. Modernioje Hamiltono "Convention" salėje A. Vaitonienė turės Lietuvių tautodailės instituto Toronto sekriaus audinių parodą. O sekmadienį Mohawk kolegijoj, prie įėjimo į koncertą turėsime iš visur parinktų ir šiai parodai gautų ypatingesnių mūsų lietuvių tautinių dirbinių parodėlę.

Kadangi sportas irgi sudaro didelę LD programos dalį, kreipiausi ir į LD sportu besirūpinantį L. Meškauską:

— Kuriose sporto šakose bus varžomasi šiose Lietuvių dienose?

— Krepšinyje, ledo ritulyje ir golfe. Į Hamiltoną atvažiuoja iš Toronto dvi "Aušros" ir "Vyčio" krepšinininkų komandos, iš Londono "Tauro" krepšinininkai. Dalyvaus ir mūsų Hamiltono "Kovas". Ledo ritulio varžybose vėl turėsime dvi Toronto komandas ir vieną hamiltoniečių. Golfo varžybose galės dalyvauti visi iš anksto užsiregistravę lietuviai golfininkai, užsimokėję \$12.50 registracijos mokestį. Krepšinyje ir ledo ritulyje dalyvaus, žinoma, daugiau jaunesniosios kartos atstovai, o golfe — visokio amžiaus.

Kaip jau anksčiau spaudoj buvo skelbta, LD penktadienio vakarą Jaunimo centro salėje įvyks jaunimo susipažinimo vakaras, kurį organizuoja Angelė Krivinskaitė, o šeštadienio vakarą "Convention" salėje — LD pokylis — pasilinksminimas, kuris tvarko P. Kanopa. Katalikų pamaldomis rūpinasi kun. J. Liauba, evangelikų — Ot. Stasiulis. Leidinį redaguoja St. Dalius.

Tad dabar visiems tenka tik laukti spalio 5-7 dienų ir ruoštis tą Padėkos savaitę praleisti Hamiltone.

Turite teisę vadinti mus bailiais...

Iš mokytojos laiško kunigui kovotojui, paskelbto pogrindžio "Aušros" 39 numeryje

GERBIAMAS KUNIGE,

Ilgai rengiausi Jums parašyti. Jūsų žodis pasiekia net nuošalius kampus. Apie Jus daug kas kalba — vieni su didžiule pagarba, kiti — su neapykanta. Aš priklausau prie pirmųjų, nors Jus pažįstu tik iš kitų žmonių atsiliepimų.

Gera, kad yra drąsių, tvirtų žmonių. Mes beveik visi gyvename tarp pataikūnų, dvideidžių. Nejuociam ir pats tampa tokiau... Jau vien žinojimas, kad yra tokių kaip Jūs, įkvepia drąsos, vilties. Reiškia — ne viskas dar prarasta. Tikėjimas, Tėvynė dar gyvi!

Kas mes, Lietuvos mokytojai, Jūsų akyse? Mums tenka nenorom būti svetimos valios vykdytojais arba esame kovotojai prieš savo tėvų ir protėvių tradicijas, papročius. Būku svetimos valios vykdytojų mūsųose daug. Kovotojų — vienetai. Bet žinokite, kad beveik kiekviename kolektyve yra dalis ir tikinčių mokytojų, kurių padėtis yra nelengva. Stengiamasi sudaryti tokią nuomonę, jog visi mokytojai yra ateistai. Juk mokykla atskirta nuo Bažnyčios. Mokykla turi kovoti su religija. Ilga laiką svarbiausias auklėjimo uždavinys buvo vien politinis ir idejinis. Tik paskutiniaisiais metais imta kelti dorovinio auklėjimo uždavinys.

Jei esi mokytojas, vykdyk partijos uždavinius. Partija vadina tave pirmuoju pagalbininku. Rašyk planuose, kokiomis ateistinėms valandėlėms vadovausi, kaip dirbsi individualiai su tikinčiais mokiniais, net jų tėvais. Partijai visai nesvarbu, kokios tavo pažiūros...

Mokytojui bene patogiau pasivadinti ateistu ir vykdyti instrukciją arba vaidinti, kad ją vykdi. Vaidinti — jau veidmainiauti. O sakykit, kas verčia veidmainiauti — Bažnyčia ar instrukcijos? Ne kartą mokytojas — ateistas sako: "Gerąs būtų vaikinąs, bet tėvai verčia veidmainiauti — vedasi vaiką kas sekmadienį bažnyčioj". Mus, tikinčius mokytojus, verčia taip pat veidmainiauti. Aišku, tik ne tėvai ir ne Bažnyčia...

Jūs turite teisę vadinti mus bailiais. Taip, mes gėdingai tūnoms baimės šešėlyje. Labai gerai dar prisimename tuos laikus, kai buvome mokomi tylėti. Tie, kas netylėjo, važiavo toli — už Uralo. Ne vienetai — šimtai, tūkstančiai. Baimė įsėdė į kūną kaip liga, kaip sunkiai pagydoma liga. Mes kartais bijome ir to, ko nereikėtų bijoti. Kai kam tas labai patinka. Poetas Alg. Pabijūnas supranta: "Plaktukas vinių parodo kelią, ir kelias jai daros toks artimas, ir visos vynys paklūsta vienodai, nes jų galvos standartinės".

Tebekalama tuo pačiu plaktuku per standartines galvas. O tiems, kurie neturime standartinių galvų, nelengva. Kiekviena diena — kova. Vidinė, paslėpta kova už normalų, nuoširdų santykį su mokiniu.

Bet ir vėl — kalbėti su juo atvirai ne visada galima. Klaidėje sėdi ir būsimasis patriotas, ir būsimasis saugumietis. Todėl kalbam užuominom, mėginam užmezgti širdies kontaktą. Suprantu, kad tai labai maža. Bet ką daryti? Ar geriau tas nekaltas vaikiškas sielas palikti tik tų globai, kurie raute rauna iš jų tikėjimą, meilę Tėvynėi, meilę žmogui, vieton jų siūlydami į tuštumą vedantį ateizmą, kuris nesugeba paaiškinti žmogaus esmės, įprasminti gyvenimo, paaiškinti jo, suteikti jam kryptį? Palikti tų globai, kurie juose ugdydys proletarinį internacionalizmą, o nemokys mylėti savo tautos, jos papročius, gerbti savo tėvų ištikinimų? Jie vietoj šilumą skleidžiančios artimo meilės siūlys neapykantą kitaip į gyvenimą žiūrėnčiam žmogui.

Sunku, kai matai be jokios atramos besiblaškantįs jaunuosius, neįjaučiančius dvasinę tuštumą, paženkintus beprasmybės ženklų, ir nieko negali padėti. Visai suprantama, kodėl jaunimo auklėto-

jai vietoje išpažintyje atliekamos savo poelgių analizės, pokalbio su savo sąžine, mėgina ją nuraminti degtine, vadindami tai atsipalaidavimu nuo įtampos...

Kenčiam, bet manom, kad ne mes kalti, o kaltas tas, kuris tvoja su plaktuku per galvą. Bet nuo atsakomybės už savo darbus neatleidžia nei Bažnyčia, nei Dievas, nei įstatymas. Reikia pabusti visiems, kurie sukaustyti baimės, kurie dar tebegyvenam iš inercijos, didžiausia dorybe laikydami paklusnumą aukštesniame poste sėdinti...

Man labai sunku, kai jaučiuosi bejėgė kovoje su blogiu jaunoje širdyse. Galbūt keičiau profesiją, jei nemylečiau vaikų. Kartais man pavyksta įskiepyti gerio daigėlių į vieną kitą širdį. Drąsiau dirbu, diegdama meilę tėvynėi. Šiuolaikinė mokykla nepajėgia pakeisti į gerąją pušę žmogaus vidaus, nepajėgia išgydyti nuo dvasinio smukimo. Mūsų draudimai ir bausmės už nusizengimus tik išmoko slėpti blogus poelgius. Jautiesi bejėgis, kalbėdamas net apie akivaizdžią alkoholio, rūkymo žalą, apie moralinį mergaičių ir vaikinų palaidumą — išklauso, kartais mokytojo akyse ir neblogai pasamprotuoja, o elgiasi, kai niekas nemato, pagal savus "laisvus nuo prietarų" papročius. "Kai niekas nemato!" — štai kur tuštuma, kurios nėra kuo pakeisti. Sąžinę galima užpilti degtine, narkotikais. Dievo nėra — nėra prieš ką ir dėl ko atsakyti.

Teko skaityti tokį posakį: "Išpažintis žemina žmogų, nes priverčia dar kartą galvoti apie padarytą nusikaltimą". Taigi skatinama neanalizuoti savo poelgių... Taigi — jokios atsakomybės prieš savo sąžinę... Išpažintis nuodėmės — tai atsiskaityti prieš savo sąžinę ir, tarpininkaujant kunigui, paprašyti Dievą atleidimo. Tokias atskaitas ir išpareigojimus sau duoda visi dori žmonės, net netikintieji. Pedagogikoje tai yra vadinama savikauka.

Jaunimas yra pasimetęs. "Moralinis komunizmo statytojo kodeksas" — tai tik frazių rinkinys. Gražios frazės, tačiau jos nieko nepareigoja. Daug gražių frazių skamba per radiją, televiziją, laikraščius, mitinguose, net kai kuriose pamokose bei užklasinuose renginiuose. Tačiau tais gražiais žodžiais jaunimas netiki. Netiki jais net patys ideologinio fronto darbuotojai. Tad jokio auklėjimo efekto jie negali duoti. Religija gi, apimdama visas gyvenimo sritis, įjėdama į kasdienybę, dorovės normas paverčia kasdiene praktika. Kitaip tariant, dorovės normos virsta dorovine praktika, nes kitaip elgtis negalima — jam reikės atsakyti: visų pirma prisipažinti sau, kad blogai pasielgėi, o paskui kunigui, o po mirties ir Dievui...

Kodėl dėstau Jums aiškius ir suprantamus dalykus? Noriu, kad manim patikėtumėt. Tai ne provokacija. Dėl to man sopa širdį. Su kuo gi pasidalinti mintimis?

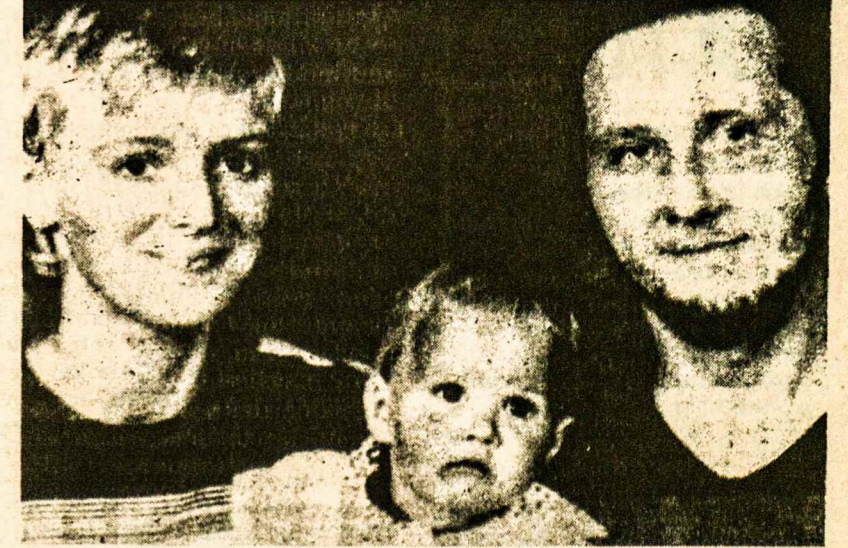
Koks tikras mano laiško tikslas?

Pirma: norėčiau, kad teisingai suprastumėte mokytojo padėtį. Jis yra tarp kūjo ir priekalo. Žinokite, kad dauguma mokytojų gerbia tėvų tradicijas, tikėjimą, myli savo Tėvynę (ir tikintieji, ir netikintieji). O jei šito jie neparodo, tai iš baimės. Atleiskite jiems. Žmogus — silpnas.

Antra: noriu padėkoti Jums už kilnų darbą. Sėkmė telydi Jus!

Trečia: per Jus norėčiau kreiptis į mokinius. Aš noriu likti nežinoma. Tebūnie čia mano paslaptis. Visų tikinčiųjų mokytojų paslaptis... Aš myliu vaikus. Man su jais gera. Noriu liktis mokykloje. Niekas taip neįjaučia ir neįvertina meilės, kaip vaikai...

• Užsakykite "Tėviškes žiburias" kaip dovana jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Naujausias pabėgėlis iš Estijos buvęs teisingumo "viceministeris" VALDO RANDPERE su žmona LEILA MILLER ir dukrele Kaisa, kuri liko Estijoje

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Spauda apie atbėgėlius iš Estijos

Baltijos valstybėse šiuo metu okupacinis režimas švenčia "išvadavimo" keturiasdešimtmetį. Sovietinė spauda ir radijas visokiais būdais mėgina įteigti, kad šiu kraštų žmonės laukė antrojo prijungimo prie Sov. Sąjungos, nors maždaug dešimtadalis estų anuomet pasitraukė į Vakarų, protestuodami prieš naują okupaciją.

Masinis baltiečių pasitraukimas 1944 m. buvo vienkartinė proga, tačiau kiekvieną kartą, kai tik susidaro galimybė "pabalsuoti kojomis", atsiranda asmenų, kurie paseka ankstesnių pabėgėlių pėdomis.

Rugpjūčio pradžioje Švedijoje politinės globos paprašė du žymūs estai: Valdas Randpere, buvęs Estijos SSR teisingumo ministerio pavaduotojas, ir jo žmona Leila Miller, pagarsėjusi estrados dainininke. Abu jauni žmonės: jis 26-rių metų, ji 23-rių. Viesėdami Suomijoje, jie atsiskyrė nuo delegacijos ir slapta atvyko į Švediją.

Daug žinių apie jų pabėgimą spauda nepaskelbė. Kol kas žinoma tik tiek, kad pabėgėliai priklausė oficialiai sovietų delegacijai, kuri lankėsi pietų Suomijos uostamiestyje Kotka. Jiems pavyko keleiviniu laivu atplaukti į Stockholmą, kur jie susirūšio su vietos estais. Pastarieji padėjo atlikti formalumus, reikalingus politinei globai gauti.

Oficialūs Švedijos sluoksniai paprastai apie pabėgėlius, ypač iš Rytų, mažai kalba. Juos apklausia, patikrina jų parodymus, po to sprendžia, kaip pasielgti: suteikti prašomą globą ar leisti išvykti į kitą kraštą, pagal pabėgėlio pasirinkimą.

Rašant šį pranešimą, dar nebuvo žinių, ar Švedija suteikė Randpere ir jo žmonai pabėgėlių teises, bet spauda neabejojo, kad taip bus padaryta. Atsakingas imigracijos įstaitos atstovas Bengtas Ranlandas pareiškė, kad pabėgėlių iš Sov. Sąjungos švedai negrąžina į Suomiją. O tai dėl to, kad suomia griėztai laikosi susitarimo su sovietais ir pabėgėlius jiems sugrąžina. Pasitaiko atveju, kai vienas kitas suomis pareigūnas padeda pabėgėliui kuo veikliausiai pasiekti Švediją, bet tai tik laimingos išimtys. Tik išvykę iš Suomijos pabėgėliai gali būti tikri, kad jiems pavyko ištrūkti iš sovietinio kalėjimo.

Nuo baltiečių karių išdavimo 1946 m. pradžioje ne vienas daugiau prieš savo norą nebuvo grąžintas į Sov. Sąjungą — teigė minėtas švedų pareigūnas. Tačiau ir čia pasitaiko išimčių. Švedijos estų laikraščio "Teataja" redaktorius Harris Kiiskas prieš penkerius metus pats savo akimis matė, kaip vieną estą, atvykusį laivu iš Suomijos, švedų policija dar tą pačią dieną priverė tuo pačiu laivu atgal grįžti.

Apskritai, Švedijos baltiečiai yra įsitikinę, kad kartą į šį kraštą patekę jų tautiečiai gali jaustis saugūs.

Šią vasarą švedų spauda jau užregistravo kelis pavykusius pabėgimus. Birželio mėnesį keturi estai jaunuoliai pripučiamu guminiu laivėliu perplaukė Suomijų įlanką ir per Suomiją traukiniu pasiekė Švediją, kur jie gavo politinių pabėgėlių teises. Visi keturi buvo karinės prievolės amžiaus jaunuoliai ir sakė nenorį kovoti Afganistane.

Rugpjūčio pradžioje tarptautiniuose Baltijos vandenynse švedų žvejų laivas išgelbėjo taip pat guminiu laivėliu plaukusį pabėgėlį, kurio tautybė dar galutinai nepaaiškėjo. Pradžioje buvo skelbiama, kad tai lietuvis, išplaukęs iš Klaipėdos. Vėliau jis buvo vadinamas ukrainiečiu ir latviu.

Švedų įstaitos nenoriai skelbia žinias apie pabėgėlius iš Sov. Sąjungos pirmiausia dėl to, kad bijo supykinti Maskvą, bet taip pat ir dėl to, kad nepakenktų pabėgėlio artimiesiems. Visi žino, kad ir šiandien KGB kersėja giminėms tų, kurių negali pasiekti.

Baltijos pakrantes ir jūrą sovietai labai stropiai saugo, todėl kiekvienas mėginantis pabėgti surištas su dideliais pavojais. Ir vis dėlto žmonės bėga, pasitikėdami savo laime. Kad ne visiems tai pavyksta, paaiškėja kartais tik po ilgesnio laiko, kai ateina žinios iš sovietinių kalėjimų ar psichiatriniių ligoninių, kur laikomi nubausti už nepavykusį bėgimą.

Švedų spauda pastaruoju metu daug rašė apie estų nepasitenkinimą rusinimo politika ir Maskvos priekaištus Estijos kompartijos vadovybei, kad ji per menkai kovojanti su nacionalistinėmis nuotakomis. Aukšto estų pareigūno atbėgimas į Švediją, be abejonės, Maskvai labai nemalonus, nes primena pasauliu opų Baltijos valstybių klausimą labai neparankiu metu. Juk prieš 45 metus buvo slapta pasirašyti Hitlerio ir Stalino susitarimai, kurių darinariai Baltijos valstybėse ir šiandien nepanaikinti.

A. Lembergas

Red. prierasas. Gavus šį pranešimą, jau buvo žinoma iš UPI žinių agentūros ir kitų šaltinių, kad Švedijos vyriausybė Valdui Randpere ir jo žmonai suteikė politinės globos teises. Jiedu spaudai pareiškė, kad didžiausias rūpestis dabar — išgauti Estijoje paliktą 13 mėnesių amžiaus dukrelę Kaisą. Ešą Sov. Sąjunga turėtų tai padaryti pagal Helsinkio aktą, pasirašytą 1975 m.

V. Randpere pareiškė, kad rusinimas Estijoje yra labai sustiprintas. Tai galutinai paskatino juos bėgti. Aukštieji pareigūnai ešą rusai, išskyrus tik vieną estą. Jis pats galėjęs pabėgti tik todėl, kad buvo partijos narys ir priimtas į kompartijos hierarchiją. Tikrų komunistų Estijoje nėra. Jų gali rasti tiktai Vakaruose.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SVEČIAI IŠ MASKVOS

„Tiesos“ rugpjūčio 15 d. laidoje įdėtas ilgesnis bendro pobūdžio pranešimas apie tris dienas trukusią užsienio diplomatų viešnagę. Lig šiol užsienio diplomatai Vilniui dažniausiai atvykdavo iš Leningrado, o šį kartą juos iš Maskvos atsiuntė protokolinis Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos skyrius, talkinamas sovietinamos Lietuvos užsienio reikalų „ministerijos“, kuri iš tikrųjų neturi jokios galios, yra įsteigta tik propagandos reikalams. Oficialiai rašoma, kad tris dienas „mūsų respublikoje viešėjo 22 užsienio valstybių diplomatinis misijai, akredituoti Maskvoje, vadovai, atsakingi ambasadorių darbuotojai“. Tų valstybių pavadinimai nutylimi. Su Vilniaus vadovais jie susitiko vykdant šio miesto liaudies deputatų tarybos komitete. Vilniuje jie taipgi lankėsi universitete, liaudies ūkio parodoje, buvo nuvežti į Trakus ir Kauną. Pastarajame jie susipažino su miestu, jo muziejais, naujaisiais rajonais, architektūros ir meno paminklais. Užsieniečiams svečiams iš Mokslo taipgi buvo parodytas Mičiurino sodininkystės sochozas Jurbarko rajone, leista susipažinti su jo gamyba, apsilankyti sochozininkų gyvenvietėse, pasikalbėti su žemdirbiais.

PRĪMĖJIMAI VILNIUJE

Užsienio diplomatus, grįžusių Vilniui, priėmė vilniškės aukščiausiosios tarybos prezidento p. A. Barkauskas, jiems kalbėjęs „apie mūsų respublikos laimėjimus ekonomikos, mokslo, kultūros, liaudies švietimo srityse“. Jis taipgi garsino sovietinių tautų draugystę, bendradarbiavimą, stipriant sovietinamos Lietuvos ekonomiką, darbo žmonių gerovę. Į diplomatus klausimus atsakinėjo pats A. Barkauskas, pirmasis valstybinio plano komiteto pirmininko pavaduotojas B. Zaikauskas, „Tiesos“ redaktorius, ir vilniškės aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos p. A. Laurinciuksas, pirmasis žemės ūkio „ministerio“ pavaduotojas S. Vasiliauskas bei kiti atsakingi pareigūnai. Specialų priėmimą diplomatams rugpjūčio 14 d. surengė sovietinamos Lietuvos vyriausybė. Jame kalbėjo ministerių tarybos p. R. Songaila, svečių vardu — Kipro ambasadorius Maskvoje A. Angeliadis. Priėmimo, „vykusiamė nuširdžioje aplinkoje“, dalyvavo valstybinio plano komiteto p. A. Drobnys, vilniškės kompartijos centro komiteto užsienio ryšių skyriaus vedėjas M. Sadovskis, užsienio reikalų „ministeris“ V. Zenkevičius, užsienio diplomatus atlydėję atsakingi Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai.

RUGPJŪČIO LIŪTIS

„Tiesos“ korespondentas Viktoras Armalis šiame dienraštyje rugpjūčio 14 d. rašo apie Vilnių bei jo apylinkes rugpjū-

čio 11 d. vakarą nusiaubusių liūtų. Esą per vandens šydą vos matėsi namai kitoje gatvės pusėje, išsisiutė stipri vėtra: „Lietaus srautai netruko užtvindyti gatves. Tikras ‘ežeras’ išsiliejo Raudonosios Armijos prospekte ties Vilniaus baldų kombinatu. Čia sutriko eismas. O vėtra jau lenkė medžius. Neatlaikė didžiulis topolis ir griuvo skersai prospektu, pakui — antras, trečias... Laimingo atsikimimo dėka žmonių aukų išvengta. Medžiai virsdami nutraukė kontaktines troleibusų linijas. Vilniaus apželdinimo tresto želdinių apsaugos skyriaus viršininkas Sigitas Kutka painformavo, jog šį kartą nukentėjo apie keturias dešimtis medžių. (...) Liūtis ir vėtra prasiautė ne tik pietvakariniu Vilniaus pakraščiu — ji silpdama slinko link Kaišiadorių palei Nerį“. V. Armalį papildė hidrometeorologijos centro vyr. sinoptikė Elena Tylienė. Pasak jos, ta liūtis ir ties Rudamina pažėrė krušos: „Ji prasliko pro Juodšilius, Trakų Vokę, pietvakarinį Vilniaus pakraštį link Kaišiadorių. Kitoje Neries pusėje nelijo. Kaišiadoryse iškrito 30 milimetrų kritulių, Trakų Vokėje per pusantros valandos — 21 milimetras. Tai — maždaug trys kibirai į kvadratinį metrą plotu. Vėjo greitis Vilniuje siekė 16 metrų per sekundę...“ Šiemet liūtį ir krušos jau būta Biržuose ir Laukuvoje.

MUGĖ KAUNE

Liepos 28-29 d.d. kauniečiams ir Laisvės alėją, paverstą pėsčiųjų gatve, pakvietė tradicinė mugė, siūlantį įvairiausias prekes. Šiame renginyje dalyvavo visos prekybos miesto organizacijos, turėjusios 114 prekybos taškų, kuriuose kauniečiams buvo siūlomos 10.000 pavadinimų prekes. Mugė apėmė ir šalutines gatves prie Laisvės alėjos, kurios taip pat yra skirtos pėsčiesiems. Mugės lankytojai galėjo išsigyti gėlių, daržovių, suvenyrų, knygų. Iš tolo juos viliojo kepsnių kvapai, smagios liaudies muzikos melodijos. Daug kam buvo įdomu pasižiūrėti demonstruojamų madų.

ATOMINĖ ELEKTRINĖ

Atomineje Ignalinos elektrinėje liepos 9 d. į energetinę sistemą buvo įjungtas antrasis turbinogeneratorius. Kartu užbaigtas ir pirmasis atominės elektrinės blokas, kurio reaktorius, turintis pusantro milijono kilovatų galingumą, esąs stipriausias pasaulyje. Į elektrinės statinius suklota daugiau kaip milijonas kubinių metrų betono, iškasta ir pervežta apie pusantro milijono kubinių metrų grunto, sumontuota 150.000 tonų metalo konstrukcijų. Elektrinės direktoriumi paskirtas N. Lukoninas, laimėjęs Sovietų Sąjungos premiją. Pasak jo, šiaurės vakarų energetinė sistema iš Ignalinos jėgainės šiemet jau susilaukė apie du milijardus kilovatvalandžių srovės. Esą tokiam energijos kiekiui pagaminti šiluminėje elektrinėje būtų prireikę 500.000 tonų naftos. V. Kst.

Hamiltono „Gyvataras“ tautinių šokių šventėje Klivlande 1984. VII. 1

Nuotr. M. Borusienės

AŲA JONUI DEKSNIUI mirus,

dukrai DARIJAI – Hamiltono Aušros Vartų parapijos choro dirigentei, žmonai choristei ANICETAI, sūnui KAZIMIERUI šu šeima, dukrai LAIMAI ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia –
Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

Hamilton, Ontario

VYSK. M. VALANČIAUS LITUANISTINĖ MOKYKLA pradedamos rugsėjo 15, šeštadienį, 9.30 v.r. Sv. Juozapo pradžios mokykloje (Locke ir Herkimer). Vaikai priimami nuo 4 metų amžiaus. Šiais metais bus ir lietuviškai nekalbantiesiems mokiniams skyrius. Jaunimas, norintis talkinti šeštadieninėje mokykloje, prašomas skambinti vedėjai tel. 627-0624.

Aukštesniųjų lituanistinių kursų (t.y. IX, X ir XI skyrių) pamokos prasidės rugsėjo 11, antradienį, 5-8 v. vakaro. Sv. Marijos gimnazijos patalpose. Šių kursų studentai sėkmingai užbaigė mokslo metus, gaus užskaitas. Šiems kursams reikia 15 studentų.

Pageidaujama mokslo metų registracijos mokeskį — \$35 nuo šeimos sumokėti pirmąją mokslo dieną. Ved.

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS metinė (11-toji) gegužinė praėjo sėkmingai. Rengėjai dėkingi visiems, kurie atsilankė ir kurie prisidėjo prie gegužinės pasisekimo darbu ar aukomis. Ad.

KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ renginiais bilietus iš anksto jau galima įsigyti pas LD izdininką J. Bajoraitį tel. (416) 549-3483. Ten taip pat galima užsakyti ir šeštadienio susipažinimo baliiu-pasilinksminimui stalus, kurie bus apvalūs, po 10 žmonių. Į goltū turnyrą įsiregistravimas turi būti atliktas dar prieš Lietuvos dienas, įmokant Rimui Šiluiui, (tel. (416) 389-5112) \$12.50 registracijos mokeskį. Dr. V. Kvedaras dėl sveikatos pasitraukė iš LD rengėjų komiteto.

AV PARAPIJOS CHORAS pradėjo savo veiklos sezoną rugpjūčio 23 d. su pirmąja repetitija. Šiemet choras darba pradėjo kiek anksčiau dėl čia rengiamų Kanados lietuvių dienų, kuriose mūsų choras su kitais Kanados lietuvių chorais pasirodys šeštadienio koncerte. Choristai labai įsipa-reigojančiai vėl visi sugrįžę į chorą. Nors mūsų parapijos choras yra pakankamai geras ir garsus, bet choristų ir chorvedės noras yra padaryti jį didesniu. Ji kviečia visus balsinguosius įsijungti į AV parapijos choro giesmininkų eiles. Chorui vadovauja talentinga jauna muzikė D. Deksnytė-Powell.

LOS ANGELES OLIMPIADOS sportininkas Antanas Zasada, kurio nuotrauka neseniai buvo įdėta „T. Žiburijoje“, rugpjūčio 19 d. tragiškai žuvo automobilio nelaimėje. Jis ligi 1966 m. gyveno Hamiltone, ir jo mama Rita, buv. Kėmėžytė, yra hamiltonietės Ald. Gailiuvienės sesuo. Dabartinė jo gyvenimo vieta buvo Regina, Saskatchewan, bet paskutiniaisiais metais jis studijavo B. Kolumbijoj, Viktorijos universitete. Olimpiadoj jis atstovavo Kanadai kaip dvejetos irktuotojas. Nors ir be olimpiadienės patirties, bet buvo laimėjęs V-tą vietą.

IŠ BALKONO KRISDAMA užsimušė Povilo Boso žmona Mary-Irene Sher, 60 m. Rugpjūčio 27 d. po gedulingo pamaldų AV šventovėje velionė palaidota Šv. Jono liet. kapinėse Mississaugoje.

IŠ STELCO IMONĖS pasitraukė į pensiją Liucija Skripukaitė ir P. Girnius. L. Skripukaitė ten turėjo darbą sąskaitųboje, o P. Girnius dirbo prie šijų gamybos malūno.

AV ŠVENTOVIJE susituokė Mykolas Stukas su Kelly Michelle Melko ir Ricardas Solovjovas su Mary Lou Nairn. K. M.

Winnipeg, Manitoba

A. a. VLADAS ARMANAVIČIUS mirė rugpjūčio 15 d. Lietuvoje jis buvo mokytoju. 1947 m. atvažiavęs į Winnipegą buvo aktyvus lietuvių kolonijos narys. Vėliau jis, gal apsvylęs gyvenimu be ateities (žmona Ona, dvi dukros ir sūnus buvo palikę Lietuvoje) palinko į nusiminimą. Prieš 15 metų jį pradėjo kamuoti galvos vėžio liga, bet buvo pagdytas. Po kiek laiko ta pati liga persimetė į kaulus. Nuo to jis ir mirė Princesės Elzbietos ligoninėje. Maldos už mirusįjį buvo Korban laidotuvių koplyčioje šeštadienio vakarą. Pirmadienį, po Mišių lietuvių šventovėje velionies kūnas buvo sudegintas.

Mirusiojo susetei S. Bartininkienė ir jos šeima, kaip dažnai mirusio lietuvių laidotuvėse, daug padėjo Viktoras Burokas laidotuvių namų pareigūnas.

IŠVYKA į lietuvių vasarvietę Oak Pointe įvyko liepos 15 d. Susirinkęs nemažas būrys tautiečių dalyvavo vysk. V. Brizio atnašautose Mišiose ir išklausė turiningo pamokslu. Jis taip pat iškėlė sv. Kazimiero jubiliejinius medalius asmenims, daug prisidėjusiems prie mūsų parapijos darbų.

Gal patį didžiausią medalį reikėjo išeiti pačiam vyskupui, nes jis tikrai yra daug-kuo prisidėjęs prie mūsų Sv. Kazimiero parapijos gyvenimo. Net kai atvažiavo į šią vasarvietę pailsėti, retai pasėdi be darbo: reikia ir žolę pjauti, ir daržai laistyti. Todėl jam nuoširdi visų parapijiečių padėka.

Oras šios iškylos dieną buvo labai malonus ir gražus. Puikių šeimininkų paruošti skanūs pietūs prisidėjo prie smagios pietų nuotaikos. Ev. f.

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.
(Esu „Union Gas“ atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Sault Ste. Marie, Ont.

MAŽOJE IR VIS MAŽEJANČIOJE mūsishėje „lietuviškoje salelėje“ dar vis atsiranda norinčių matyti savo vaikų ar vaikaičių pavardes lietuviškoje spaudoje, nors kai kuriems iš tų jaunuolių Lietuva ar lietuviškumas ir jo išlaikymas yra kaip perykštis sniegas... Kas iš to, kad tokių jaunuolių pavardės retkarčiais pasirodo vietiniame dienraštyje, jeigu jie niekuomet nėra lankę čia veikiančios šeštadienio mokyklos ir namie su tėvais ar seneliais kalbasi tik angliškai...

NUO RUDENS, atrodo, nebeveiks šeštadieninė mokykla, nors abu mokytojai J. Skardis ir D. Poderienė sutiktų ir toliau mokytojuoti. Mokyklos uždarymo priežastis — labai sumažėjęs mokinių skaičius ir „valdžios“ (LB apyl. v-bos) šiuo reikalu nesidomėjimas.

KITOS ŽINIOS. Klara Goldbergaite su vyrų ruošiasi lankyti Švedijoje, o Jurgis Skardis jn. su žmona rugsėjo pabaigoje išvykta porai savačių į Graikiją. Stasio ir Birutės Druskų vyriausias sūnus Stasys pakeltas į vietinio atšargos artilerijos pulko kadetų leitenanto laipsnį.

Korespondentas

Lietuvių valgiai

„Lithuanians Cook in Calgary“, yra rimta valgių receptų knyga, išleista KLB Kalgarjo apylinkės valdybos 1984 m. Ją sudarė Aldona Condon, Elvyra Krausas ir Julie Vysniauskas. Knyga iliustruota Viktoras Savickas (iš Australijos). Valgių knyga „atpausdinta“ „Olivie Printing, Ltd.“ Kaina — \$10. Užsakymai priimami apylinkės valdybos adresu (K. Dubauskas, 32 Fernie Place S.E., Calgary, Alta. T2H 1A5).

Knyga turi 192 puslapius. Receptai sugrupuoti į penkis skyrius. Valgiais duodamas ir lietuviškias pavadinimas. Pridėtas Kalėdų ir Velykų valgių stalo sąrašas, sudarytas Winnepego šeimininkų grupės.

Gerai parašytas įvadas ir įdėtos lietuvių patarles padės palaikyti pokalbį prie stalo. Ši knyga bus įdomi šeimininkėms, gyvenančioms Kanadoje, Amerikoje, Anglijoje ir Australijoje. K.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	6%
santaupas	9%
kasdienines palūkanas už santaupas	8 1/2%
term. indėlius 1 m.	12 1/2%
term. indėlius 3 m.	12 1/2%
reg. pensijų fondo	9 1/2%
90 dienų indėlius	11%
(minimum \$5.000)	
IMAME UŽ:	
neklm. turto pask.	13 1/2%
asmenines paskolas	14%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$20.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.	

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Rugsėjo 1 d. sukanka 20 metų, kai mirė generalinis Lietuvos konsulas Niujorke Jonas Budrys, šias pareigas ėjęs beveik dvidešimt aštuonerius metus. Jam teko pergyventi skaudžiausias nepriklausomos Lietuvos nelaimės: 1938 m. Lenkijos ultimatumą, pasibaigusį diplomatinio santykių atstatymu, A. Hitlerio 1939 m. įvykdytą Klaipėdos krašto atplėšimą, II D. karą, Lietuvos okupacijas. Prieš pirmąją sovietinę okupaciją 1940 m. velionis siuntė į Kauną išsamius pranešimus bei samprotavimus apie augantį mirtinį pavojų Lietuvos nepriklausomybei. Vėliau glaudžiai bendradarbiavo su diplomatiniais Lietuvos atstovais Europoje bei Amerikoje, taip pat su ALTA, BALFU, VLIKU, Lietuvos laisvės komitetu, Pasaulio Lietuvių Bendruomene. Lietuvos istorijon velionis įėjo kaip vienas Klaipėdos krašto sukilimo organizatorių ir kaip vyriausias to sukilimo vadas.

Lietuvė muzikė Alice Stephens, pasižymėjusi savo mergaičių chorų bei kita muzikine veikla, mirė Čikagoje rugpjūčio 3 d. Velionė gimė 1905 m. lapkričio 29 d. Mančesterio mieste, Conn., JAV. Dainavimo ir muzikos studijas baigė Hartfordo konservatorijoje. 1938 m. su „Pirmyn“ choru lankėsi Lietuvoje. Nuo 1926 m. priklausė Susivienijimui lietuvių Amerikoje. Organizuojuant pirmąją lietuvių dainų šventę, įvykusią 1956 m., A. Stephens buvo išrinkta rengėjų komiteto pirmininke. Ji taipgi 12 metų buvo Lietuvių operos Čikagoje chormeistere. Labiausiai pasižymėjo su savo mergaičių bei moterų chorų, surengusių apie 500 įvairių koncertų. Atsisveikinimas įvyko laidotuvių namuose. Lietuvių vargonininkų sąjungos vardu kalbėjo A. Giedraitis, „Dainavos“ ansamblio — J. Paštukas, Lietuvos vyčių chorų — F. Strolia, Alvudo — dr. J. Adomavičius, velionės choro dainininkų — J. Bobinienė. Lietuvių operos vyrų ir moterų chorai atsisveikino giesmėmis. Paskutinį atsisveikinimo žodį tarė generalinė Lietuvos konsulė J. Daužvardienė. Visi dalyviai sugiedoję Lietuvos himną. Palaidota rugpjūčio 6 d. Tautinėse lietuvių kapinėse iš Šv. M. Marijos gimimo šventovės, kur Mišias atnašavo ir velionės skirtą pamokslą pasakė klebonas kun. A. Zakarauskas, giedoję iš visur suvažiavusių velionės choro nareš, kurio ji yra turėjusi net 535. Laidotuvių apeigas kapinėse atliko kun. V. Zakarauskas. Dvi choristų atstovės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, ant karsto padėjo iš Lietuvos atvežtos žemės ir kiekviena po rožę. Laidotuvės užbaigtos giesme „Marija, Marija“. Mirdama A. Stephens nepaliko jokių santaupų, tik muzikos kūrinių gaidas. Aukos laidotuvių išlaidoms padengti buvo renkamos kapinėse. Yra kilusi mintis šią rinkliavą pratešti specialiu fondu, kuris pasirūpintų antkapinio paminklo pastatymu.

Argentina
Aplankyti giminių ir pažįstamų Argentinai atsikiegiatė sol. D. Noreikaitė-Kučėnienė su dukra. Šia proga jos koncertą planuoja surengti ALOS Taryba.

Australija
Vidurziemi vakaronę rugpjūčio 4 d. Sydnejaus Lietuvių klubė surengė „Dainos“ choras, pasinaudodamas senaisiais tokių vakaronių papročiais Lietuvoje, įjungdamas rankdarbius, dainas, mįsles ir pasakojimus. Renginių vadovavo A. Kramilius. Vakaronė užbaigta loterija, bendru visų dalyvių pasilinksminimu.

Sydnejaus lietuvių namuose rugpjūčio 5 d. pirmųjų mirties metinių proga buvo prisimintas solistas, aktorius ir rež. Paulius Rūtenis. Šiuo renginiu pasirūpino velionies bičiuliai ir savi-veiklinis „Atžalos“ teatras. Apie velionį bei jo šakotą veiklą kalbėjo Elena Jonaitienė. „Atžalos“ aktoriais skaitė ištraukas iš P. Rūtenio trijų veiksmų komedijos „Monika“, kurioje jis pats vaidino ir kurią režisavo „Atžalos“ teatre. Koncertinę programą atliko sol. Gregory Martin, P. Rūtenio mokinys ir artimas bičiulis. Programon jis buvo įtraukęs beveik visas iš P. Rūtenio išmoktas dainas ir operų arijas, įjungdamas ir tris lietuviškas dainas.

Britanija
Tradicinis lietuvių sąskrydis šiemet rengiamas rugsėjo 22 d. Nottinghamo ukrainiečių salė-

je. Turtingą meninę programą atliks jaunimas. Sąskrydžio ruošą rūpinasi DBLS Nottinghamo skyrius ir kultūrinės veiklos komisija. Sąskrydyje bus paminėta Tautos šventė.

Tarptautiniame klarnetistų kongrese, įvykusiame rugpjūčio 12-17 d.d. Londone, dalyvavo du lietuviai — Ramūnas Kireilis iš JAV ir Algirdas Budrys iš okupuotos Lietuvos. Suvenyrinė programon buvo įdėtos jų nuotraukos, trumpi pasiektų laimėjimų aprašymai.

Savo veiklą visuotiniame narių susirinkime birželio 24 d. Mančesterio lietuvių klube aptarė moterų ratelis „Rūta“. Iki 1984 m. pabaigos buvo palikta tauti valdyba: pirm. O. Ramonienė, vicepirm. E. Conroy, sekret. A. Podvoiskienė, išd. E. Žebeliene. „Rūta“ plečia savo veiklą, kuri yra daugiausia susieta su renginiais Mančesterio lietuvių klube, pavaišina iš Bradfordo atvykusius tautiečius.

Vokietija

Lietuviškųjų studijų savaitėje Augsburg rugpjūčio 2-ji buvo skirta Europos Lietuvių Bendruomenei. V. Bartusvičius skaitė paskaitą „Struktūrinės PLB problemos“. PLB valdybos pirm. V. Kamantas padarė apžvalginį pranešimą apie PLB veiklą ir planus, vicepirm. A. Gečys apibūdino dabartinius VLIKo ir PLB santykius. Studijų savaitės reikalams V. Kamantas iškėlė JAV lietuvių fondo \$500 čekį. Bendruomenei skirta diena užbaigta Europos kraštų LB vadovų posėdžiu, kurį savo sveikinimu pradėjo ir kuriam vadovavo VLB krašto valdybos vicepirm. V. Bartusvičius. Po jo kalbėjo PLB valdybos pirm. V. Kamantas ir vicepirm. A. Gečys. Pranešimus apie kraštų veiklą padarė: Austrijos — I. Joerg, Prancūzijos — J. Vaičiaitė, Britanijos — J. Alkis, Šveicarijos — N. Prieland, Vokietijos — M. Šmitienė. Direktorius M. Šmitas kalbėjo apie Vasario 16 gimnazijos reikalus, su Lietuvių kultūros instituto veikla supažindino V. Bartusvičius. Kilo klausimas, ar LB kraštų vadovų posėdžiai turi būti susieti su lietuviškųjų studijų savaitėmis, kai jie galėtų būti sušaukti kitu laiku ir kitose vietovėse.

Savo pasitarimą Augsburg Lietuviškųjų studijų savaitės proga turėjo V. Vokietijos ateitininkai rugpjūčio 1 d. Pasitarimui vadovavo V. Bartusvičius. Nutarta palikti tą pačią valdybą, kurią sudaro — M. Šmitienė, P. Ivinskis, kun. A. Bunga ir dr. J. Norkaitis. Sekantis ateitininkų susirinkimas bus sušauktas per Velykas.

31-sios lietuviškųjų studijų savaitės dalyviai Augsburg priėmė rezoliuciją, sveikinamą visus lietuvių tėvynėje Lietuvoje ir visame pasaulyje, linkinčią ištvermės bei stiprybės teisingoje kovoje už savo tautos laisvę ir žmogaus teises. Ypatin-gas dėmesys skiriamas tiems, kurie dėl šių idėjų kenčia sovietiniuose kalėjimuose ir yra pavojuje. Prisimenant didįjį baltiečių pasitraukimą iš savo tėvynių prieš 40 metų, reiškiamą ypatingą padėką vokiečiams, ištiesusiems pagalbos ranką pagėbėjams lietuviams, taip pat ir visų kitų tautų žmonėms, kurie praieityje rėmė ir šiandien remia Lietuvos ir Baltijos tautų laisvės reikalą, padeda ginti jų teises, sovietų skriaudžiamus asmenis. 32-ji Europos lietuviškųjų studijų savaitė įvyks 1985 m. rugpjūčio 11-18 d.d. Italijoje prie Veronos. Savaitės ruošą perduota jaunimui, išskyrus kun. T. Ereminą, gyvenantį Italijoje. Kiti rengėjų komisijos nariai — J. Barsaitė, E. Juodvalkė, R. Šreifeldaitė, dr. K. Girnius, V. Bartusvičius ir K. Ivinskis gyvena V. Vokietijoje.

Lenkija

Tradicinis lietuvių sąskrydis prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo, įvykęs liepos 15, sekmadienį, susilaukė apie 50 dalyvių. Didžioji jų dalis buvo iš Štėtino, bet kai kurie atvyko iš Lomžos, Poznanės ir kitų vietovių. Prie paminklo kalbėjo LVKD Štėtino skyriaus pirm. Jonas Žaliapienis, buvo padėta vainikų ir tautinėmis juostomis papuoštų gėlių puokščių. Sąskrydžio išvakarėse vietinė miškų urėdija prie paminklo buvo pastatiusi nedidelę medinę pastogę, kur tą lietingą sąskrydžio dieną galėjo prisiglausti jo dalyviai ir pasiklausti į juostelės iraiščių lietuviškų dainų. Dabar šioje patalpoje, kurios pastatymo rūpinosi girininkas P. Ni-vinskis, galės apstoti paminklo globėjas J. Sanvaitis, kai atvyksta kelioms dienoms.

Visi ryžkimės Lietuvai!

V. UTENIS

Liepos 21 d. kongreso dalyviai ir svečiai rinkosi Don Bosco kolegijos auditorijoje pirmajai kongreso sesijai. Nors delegatų buvo laukta daugiau, tačiau pašlijusi ekonominė padėtis P. Amerikoje ne vienam "pakirto sparnus", nežūrint norų ir pažadų. Vis dėlto, keliolika asmenų suskrido į kongresą, bendromis jėgomis nugalėję ne tik finansinius sunkumus, bet ir vizų problemas. Be gražuos Vencuelos lietuvių būrio, dalyvaus PLB valdybos vicepirm. Milda Lenkauskienė, dr. Edmundas Lenkauskas, JAV Lietuvių Bendruomenės garbės teismo pirmininkas, JAV Baltųjų rūmų etninį reikalų atstovas Linas Kojelis, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Snieguolė Zalatorė, PLJS ryšių centro atstovė Guoda Antanaitytė. Brazilijai atstovavo Pietų Amerikos Lietuvių kunigų vienybės pirm. kun. Pranas Gavėnas, SDB, ir Sandra Saldytė Mažeikienė; Argentinai — Nestoras Ruplėnas, Luis Aglinskis ir Adriana Jocyte; Kolumbijai — Vaclovas Slotkus, Nijolė Lenkauskaitė-Slotkuvienė ir Kęstutis Slotkus; Urugvajui — Ona Menke-liūnienė.

Ryžtis veiklai

Don Bosco auditorija buvo papuosta Vyčiu, Lietuvos ir Vencuelos vėliavom, stalas padengtas didele linine staltiese su išaustu įrašu: "Mūsų mylima tėvynė Lietuva", dail. Kosto Jezerko specialiai kongresui pagaminti šv. Kazimiero, karaliaus Mindaugo paveikslai ir didžiulis kongreso plakatas "Visi ryžkimės Lietuvai!" Jo fone — Laisvės statula, Gedimino pilis ir Lietuvos kaimo kryžius.

Nuaidėjus Tautos himnui, APALK komiteto pirm. dr. Vytautas Dambrava tarė atidarymo žodį, sveikindamas ir dėkodamas visiems šio kongreso dalyviams: "Rengdami šį kongresą, drąsinoje save, kad ne skaičius glūdį pasiekimo paslaptis, bet dvasioje, narsiųjų veikėjų pasiryžime ir jų ištvermėje... Pagrindinis kongreso uždavinys yra mesti kritišką žvilgsnį į save, atnaujinti visų ryžtą Lietuvai, ryžtis kovai, net jeigu ji atrodytų ir nesibaigianti; ištesėti net tada, kai visos viltys kai kam atrodytų žlugusios. Treptinio buitis yra tokia, kad nežinia ir drąsa yra tapusios tauriausiomis lietuviu dorybėmis. Todėl ir kongreso darbai būna pažymėti šios drąsos ženklais. Tegul šis suskridimas iš įvairių kraštų tampa simboliu nesuardomos visų lietuvių jungties, o mūsų nutarimai ir planai tebūnie kvietimas ryžtis ir ištesėti. Esame susitelkę vienam uždaviniui: neleisti lietuvių tautai sunykti vergijoje. Mano prašymas ir maldavimas kiekvienam kongreso dalyviui yra iš naujo ryžtis Lietuvai!"

Pirmininkas atidarė kongresą, kai visi iškilmingo posėdžio dalyviai unisonu palydėjo pirmininko mestuosius šūkius žodžiais "Visi ryžkimės Lietuvai!"

Po to Vencuelos Lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Aras Mažeika buvo pakviestas atidaryti antrąjį Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimą. Jis džiaugėsi, jog šis suvažiavimas vyksta laisvės šalyje, nes

"gyvenimas žmogui be laisvės — nėra gyvenimas".

Kongreso darbas vadovauti aklamacijos būdu patvirtinti: pirmininku — Pietų Amerikos Lietuvių kunigų vienybės pirmininkas ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovas kun. Pranas Gavėnas, SDB; vicepirmininkais — dr. Edmundas Lenkauskas (JAV) ir mišk. Vincas Baronas (Venezuela); sekretore — Guoda Antanaitytė (JAV).

Kongreso pirmininkas kun. Gavėnas dėkojo organizatoriams už surengimą kongreso, duodančio progą ne tik susitikti ir išsikalbėti, bet ir jungti jėgas Lietuvai. "Lietuva yra ir čia, — sakė kun. Gavėnas, — nes kur lietuvis, ten ir Lietuva".

Pareigūnų linkeėjimai

PLB vicepirmininkė perdavė PLB pirmininko ir valdybos linkeėjimus. "Vadovaudama Pasaulio lietuvių veiklai, VLB valdyba dirba tėvynėi, telkdama lėšas ir jums talkina. PLB remia lietuvių mokslą ir kultūrą pasaulyje, pasiekdama visus tautiečius, kuriuos jungia lietuvių kalba, kultūra ir kraštas".

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Snieguolė Zalatorė perdavė pirmininko Gintaro Grušo sveikinimus. Apgailestaudama, kad didesnis skaičius negalėjo dalyvauti jaunimo suvažiavime, užtikrino jį "lietuviškoji dvasia jungia jaunimą visur ir visada".

Inž. Antanas Šulcas perskaitė didelį pluoštą sveikinimų raštų. Pirmiausia buvo perskaitytas Lietuvos diplomatas išo dr. Stasio Bačkio raštas, kuriame sakoma: "Linkiu, kad šis kongresas parodytų visiems lietuvių susiklausymą, vieningumą ir gyvybingumą, aptariant visas kylančias problemas, kaip geriau padėti mūsų broliams ir seserims pavergtoje tėvynėje, kaip veikti laisvajame pasaulyje, kad tarptautinis Lietuvos okupacijos nepripažinimas būtų išlaikytas, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Kur bebūtume, ką bedarytume — visur ir visuomet savo mintyse, širdyse išlaikykime tėvynės meilės ugnį, kalbą, tautines tradicijas, savitą kultūrinį veidą, būdami tikri, kad Lietuva bus laisva".

Yskv. V. Brizgys savo sveikinimo pažymėjo: "Protui ir širdžiai labai maloni ir brangi mintis, kad, gyvendami įvairiuose pasaulio kraštuose, sugebame jaustis ir pasireikšti kaip viena šeima... Visose srityse bendromis jėgomis galime pasiekti tai, kas neįmanoma vienam individui..."

VLIKo pirm. dr. K. Bobelis sveikinimo rašte pažymėjo: "Jūsų visų pasiaukojimas ir meilė brangiai kenčiančiai Lietuvai yra pavyzdys ir paskatinimas visiems lietuviams niekada neužmiršti mūsų tėvų ir senelių krašto, dirbti — kovoti, kol ji vėl bus laisva ir nepriklausoma".

Amerikos Baltiečių laisvės lygos lietuvių sekcijos pirm. A. Mažeika rašė: "Mes siūlome 8-jam PAL kongresui apsvaistinti galimybes ir bendrą santalką suburti visus Pietų Amerikos lietuvių aktyvistus, kad visame pasaulyje pradėtume tikros kovos už Lietuvos laisvę renesansą. Gana tūpčiojimo vietoje. Tegu susicementuoja vyresniųjų patirtis su jaunesniųjų entuziazmu, ir mes visi,

kartu dirbdami, neleisime nei laikui, nei defetizmui, nei nuolaidžiavimui Maskvos imperializmui palaidoti Baltijos valstybių laisvės vilčių. Amerikos baltiečių laisvės lyga pasiruošusi kartu dirbti ir veiklą koordinuoti su tokia pat Pietų Amerikos baltiečių organizacija. Visi ryžkimės Lietuvai!"

Veikėjų laišakai

"Lituanus" fondo pirm. inž. R. Vedegys sveikinimo žodyje pažymėjo: "Lietuviškoji rezistencija Vencueloje pastaraisiais metais yra išvairiusi giliai prasmingą darbo vagą. Jos atgarsiai pasiekė ir mus. Ir mes pritardami jungiamės į kongreso organizatorių mestą šūkį: visiems ryžtis Lietuvai!"

"Maloniai nustebino mus pasiekusi žinia, kad specialioje kongreso programoje jūsų Bendruomenė pateikė keliems milijonams televizijos žiūrovų žurnalą 'Lituanus' ir jį palankiai įvertino. Tai nepaprastai dovana ir paskatinimas 'Lituanus' leidėjams ir redakciniam kolektyvui. Jūsų mostas rodo, kad VLB stebi ir vertina visa, kas vertės nusipelno. 'Lituanus' fondo troškimas yra, kad ir kitos bendruomenės praplėstų savo veiklos akiratį ir kad lietuviškoji veikla, einanti iš daugelio kraštų ir bendruomenių jūsų pavyzdžiu laikytųsi vieno tikslo ir vieningo nusistatymo".

J. Kojelis sveikinime rašė: "Prieš kelis mėnesius lankiau Vencuelos lietuvių bendruomenę ir buvau nustebintas jos vitališkumu, jaunosis kartos lietuviško samoningumu ir kovos dėl Lietuvos laisvės dvasia... Lietuvas laisvės intencijos šioje laisvoje pasaulio dalyje yra ginami geriau, negu bet kur kitur, įskaitant gausias, turtingas ir kiek aptingusias jūsų kaimynines bendruomenes šiaurėje. Vencuelos lietuvių yra pavyzdys, kaip atsileipti pasaulio viešoje opinijoje ir lietuvių tautos pagalbos šauksmą. Linkiu, kad per aštuntąjį jūsų kongresą 'Visi ryžkimės Lietuvai' šūkiu gyvoji dvasia nubanguotų į visus kitus Pietų Amerikos kraštus ir atsimuštų į Šiaurės Amerikos krantus".

Sveikinimai ir telegramas gauti iš VLIKo vicepirmininko dr. Domo Krivicko, buv. Amerikos lietuvių tarybos pirm. A. Rudžio, BALFo pirm. M. Rudienės, Amerikos, Brazilijos, Kolumbijos ir Urugvajaus bendruomenių, iš Lietuvos išlaisvinti komiteto Argentinoje VLIKo įgaliotinio Artūro Mičiūdo, kun. J. Giedrio (Urugvajus), kun. M. Tamosiūno (Kolumbija), Vencuelos latvių bendruomenės pirm. inž. Andres Berzinės, estų, ukrainiečių ir lenkų.

Is Baltųjų rūmų

Su dideliu entuziazmu buvo sutiktas Lino Kojelio perduotas JAV prezidento Ronaldo Reagano sveikinimas Aštuntajam Pietų Amerikos lietuvių kongresui.

J. Kojelis nušvietė prezidento Reagano nusistatymą Baltijos valstybių ir jas okupavusių Sov. Sąjungos atžvilgiu. "Prezidentas Reaganas teisingai ir teisėtai į Sovietų Sąjungą žiūri kaip į diktatorinį, imperialistinį kraštą, kuris gali išsilaikyti tik todėl, kad pajėgia paminti visas pagrindines žmogaus teises savo ir okupuotų kraštų žmonėms ir paneigti laisvo apsisprendimo teisę savo kaimynams... Prezidentas jaučia moralinę pareigą skelbti pasauliui sovietų daromas pavergtos tautos skriaudas, nes jis turbūt yra pirmas Amerikos prezidentas, kuris pilnai supranta komunistinės ideologijos prigimtį, pajungtą imperializmui, ir jis to nenutyla".

"Aš noriu Pietų Amerikos lietuvius perspėti, kad nenusigastumėte, jei prezidentas Reaganas pradės derybas su rusais. Žinokite, kad jis pasaulio ir Lietuvos laisvės interesus neišduos!... Jungtinės Valstybės niekad nepripažino prievartinio Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą ir niekad ateištyje to nepadarys... Aš nežinau, ar kada nors yra buvęs Amerikoje prezidentas ir vyriausybės,

(Nukelta į 9-tą psl.)

San Casimiro šventovė Vencueloje, Estado Aragua, kur buvo surengtas Lietuvos globėjo šv. Kazimiero 500 metų mirties paminėjimas, dalyvaujančių vietos gyventojams, vyskupui, kunigui ir lietuviams

Nauja pagalba alergikams

Santrauka pasikalbėjimo su dr. Jordan Fink, Amerikos alergijos ir imunologijos akademijos pirmininku ("U.S. News & World Report" 1984.IV.9)

Gaminame veiksmingus vaistus tokioms alergijos formoms, kaip astma ir šienligė. Vaistai ilgiau veikia ir turi mažiau pašalininių neigiamų pasekmių. Pvz. šienligei yra naujas antihistaminas, kuris sukelia mažesnę mieguistumą, negu tradiciniai vaistai. Taip pat jieškome būdų užblokuoti chemines reakcijas kūne, sukeliančias alergijas. Siekiame pagaminti geresnius skiepius, kurie pažadintų kūno atsparumą alergijai labai trumpu laiku. Tai bus labai naudinga daugeliui ligonių, kurie dabar turi priimti daug iškiepijimų per keletą metų, kad išugdytų apsaugą nuo alergijų.

Alergija yra paveldėtas normalumas kūno atsparumo sistemoje. Kai žmonės su šiuo trūkumu susiduria su tam tikrais aplinkos elementais — įkvėpia šuns ar katės pleiskaną, ambrozijos (ragweed), žolų, medžių žiedų dulkes, namų dulkes, mažytes erkės iš matracų ir spyruoklių, valgo tokį maistą, kaip pienas ir vėžliagai arba bites igelti, — jų organizmas gali pagaminti alerginį antikūną, vadinamą IgE, t.y. imunoglobuliną. Šis antikūnis prikimba prie tam tikrų ląstelių kūne, paverčia jas chemišku fabriku, gaminančiu alergines reakcijas.

Emocinis sunkus pergyvenimas gali pabloginti alergiją. JAV-se yra maždaug 35 milijonai žmonių, t.y. 1 iš 7, kenčiančių astmą ar alergiją.

Iš alerginių reakcijų sunkiausia yra anafilaksija, kuri gali būti mirtina, jei tučiuojau negydoma. Tokie ligoniai gali išvystyti aštrią astmą, didelį prakaitavimą, greitą širdies plakimą ir kraujo spaudimo sumažėjimą. Apie 100 asmenų ir metus miršta dėl bites įgėlimų ir apie 300 — dėl reakcijos nuo penicilino.

Ne tokia sunki yra astma (sunkus, dusulingas kvėpavimas, garsas krūtinėje ir kosulys). Astmą gali sukelti beveik viskas — katės plaukai, ambrozijos žiedadulkės, pelėsiai, tam tikras maistas. Apie pusę astmos atvejų įvyksta dėl alergijos. Nežinome, kas sukelia kitas alergijas.

Šienligė arba alerginis rinitas yra švelnesnis alerginis reakcijos tipas. Jos ženklai — nosies ir akies niežėjimas, varvanti ar užsikimšusi nosis, ašarojančios akys.

Alergijos gali sukelti odos išbėrimus. Šiuo atveju ligonio veidas gali išstinti ir ant odos gali atsirasti spuogai, panašūs į milžiniškus uodo igėlimus. Vaikai, kurie yra alergiški pienui ir kitam maistui, gali išvystyti egzemą — odos ligą žalojančią odą.

Kvėpavimo problemos dažniausiai pasireiškia alergijos sezono. Daugeliui asmenų

ženklai pasirodo ambrozijos sezono — rugpjūtyje ir rugsėjyje, taigi žolių sezono — gegužės ir birželio mėnesiais.

Pienas, mėsa, kiaušiniai, riešutai ir jūros maistas sukelia alergines reakcijas. Žinome, kad pienas sukelia odos išbėrimą. Kai kurie vynai gali sukelti astmą.

Maisto priedai, kaip natrio metabisulfatas, užpurkštas ant salotų ir vaisių kad apsaugotų juos nuo rudumo, pas kai kuriuos asmenis sukelia aštrią astmą. Šiurūs dyvidginis, vartojamas džiovintų vaisių balinimui, taip pat gali sukelti astmą. Alerginės problemos darbovietose yra susijusios su daugybe pramoninių chemikalų. Poliuretano putas, vartojamas automobilių sėdynėms gaminti, sukelia astmą 5% darbininkų, susiduriančių su šiuo mišiniu.

Kai kurie vaistai gali sukelti sunkias alergines reakcijas — įskaitant aštrią astmą, kraujo sąstovį (congestion) ir net anafilaksiją arba sankretį. Svarbesni vaistai, susiję su alerginėmis reakcijomis, yra aspirinas ir kiti nesteroidiniai vaistai prieš uždegimą, kaip "Motrin" ir "Indocin", vartojami gydant reumatinį artritį ar kitas ligas.

Penicilinas ir išvestiniai iš jo vaistai taip pat gali sukelti aštrias reakcijas. Be to, alerginės reakcijos pasitaiko diagnostiniuose tyrimuose. Nesenai, matėme, kad kai kurie ligoniai yra alergiški chimopainui, gydant nugarkaulio slankstelių iškrypas.

Gydant alergines reakcijas, pirmiausia reikia vengti tokiuos aplinkos, kuri sukelia jas. Kai kurių alergijų negalima išvengti, bet yra daug vaistų, sumažinančių jų veikimą.

Galima apsisaugoti nuo alerginių reakcijų, išugdant kūne atsparumą skiepais. 85% ligonių padeda imunoterapija. Ji trunka apie dvejus-trejus metus. Vieni įgauna atsparumą visam amžiui, o kituose alergijos ženklai vėl pasirodo, kai skiepai nebeįmami.

Yra skiepijimo vaizdžiu igėlimo, kurie veikia 85% atvejų. Tokie asmenys visada privalėtų turėti epinifriną.

Aštriai alerginei reakcijai reikalingas skubus gydymas. Ligoniai gali būti reikalingi antihistaminų sumažinti kraujo sąstoviu, epinefrino — apsisaugoti nuo sankretės, skysčių ir deguonies, kai trūksta kvapo.

Maždaug 30% vaikų, turinčių astmą pasveiksta, kai suauga. Tačiau kitais atvejais alerginės reakcijos padidėja. Kai kurie asmenys, visą gyvenimą turintys alergiją, jau tik suaugę pirmą kartą ateina pas gydytoją, nes vaistais be receptų nebegali jos apvaldyti.

Paruošė J. Str.

Lenkai seka lietuvių spaudą

Apžvalginis straipsnis lenkų žurnale apie dabartinius lietuvių tautos rūpesčius

Lenkų žurnalas "Kultura", leidžiamas Paryžiuje ir redaguojamas Jerzy Giedroyc, kiekviename numeryje rašo apie kaimynines Lenkijos tautybes — vokiečius, gudus, ukrainiečius, lietuvius. Apie pastaruosius gana dažnai rašo E. Žagiell. Jisai seka išseivijos lietuvių spaudą ir informuoja mišneto žurnalo skaitytojus apie įvairius įvykius lietuvių gyvenime tiek Lietuvoje, tiek išseivijoje.

E. Žagiell nėra tikra jo pavardė. Gyvendamas nepriklausomoje Lietuvoje išmoko lietuvių kalbą ir jau daug metų seka mūsų išseivijos spaudą.

Cituoja "Tėviškės žiburius"

1984 m. liepos — rugpjūčio numeryje minėtasis žurnalas išspausdino E. Žagiello kronikinio pobūdžio straipsnį "Kronika litewska", kurioje apžvelgia pastaruosius lietuvių gyvenimo įvykius. Daugiausia vietos skiria "Tėviškės žiburii" vedamajam straipsniui "Geriau nei tikėtasi". Jį cituoja beveik ištiesai, nes liečia aktualų klausimą, susijusį su lenkų tauta, būtent šv. Kazimiero iškilmes Romoje, kuriose popiežius parodė daug palankumo Lietuvai.

Patiko straipsnio autoriui ten išreiktas lietuvių džiaugsmas šv. Tėvo palankumu lietuviams, bet, atrodo, nepatiko anas "TZ" vedamasis dėl pabrėžto kazimirinių iškilmių lietuviškumo, noro atsiriboti nuo lenkų dalyvavimo. Dėl to jis pastebi: "Kiek lietuvių stengiasi išskirti lenkus iš tų iškilmių bei šv. Kazimiero kulto, tiek lenkai arkivyskupo Gulbinovičiaus lūpomis skelbe, kad šv. Kazimieras tapo grandimi, jungiančia lenkus ir lietuvius į bendrą uniiją".

Uniija neminėta

Taigi lenkams vis vaidenasi nelemtoji uniija, apie kurią lietuvių, patyrė tiek daug skriaudų praetyje, nenori nė girdėti. Lietuviams rūpi ne uniija, o geri kaimyniniai santykiai su visais kaimynais, ypač lenkais.

Lietuviai nestokoja tolerancijos kitom tautybėm, bet jos reikalauja ir iš lenkų, kurie iki šiol minėtajai tolerancijai nepasizymėjo. Tokios tolerancijos netrūko ir Didžiojoje Lietuvoje kunigaikštystėje, kurioje buvo įvairių tautybių.

Tai pastebi ir E. Žagiell, rašydamas apie Vencuelos lietuvius, surengusius šv. Kazimiero iškilmes Sancasimiro miestelyje. Esą ten dalyvavęs ir lenkų organizacijos pirmininkas inž. Zubras, kuris pasakęs kalbą, pabrėžiančią šv. Kazimiero misiją tautybių vieningumo srityje. Esą šv. Kazimieras jungęs, o ne skaldęs daugiatutės respublikos gyventojus.

Be to, buvusi išimtis. Paprastai lietuvių tautos iškilmes lenkų esą nekvičia, o aprašymuose bei straipsniuose vengia minėti, kad šv. Kazimieras yra taip pat ir Lenkijos globėjas, kad šv. Tėvas S. m. kovo 4 d. priėmė ir audienciją ir lenkų maldininkų grupę, kuriai kalbėjo apie šv. Kazimierą kaip Lenkijos ir Lietuvos globėją. Be to, šv. Kazimiero iškilmes buvo surengtos ir Lenkijoje — Seinų katedroje, Varšuvoje, Wrocławe, kur vietinis arkivyskupas Gulbinovičius pasakęs pamokslą abiem kalbom.

Ką šv. Tėvas kalbėjo lenkams Romoje, neturime žinių ir negalime patikrinti. Žinome betgi, kad lenkai šv. Kazimierą laiko lenku, nors ta prasme lenku jis niekad nebuvo. Žinome taip pat, kad pagrindinis oficialus Lenkijos globėjas yra šv. Stanislovas. O jeigu jie nori laikyti savo globėju ir šv. Kazimierą, tai jų reikalas. Gali jie tokių globėjų pasirinkti ir daugiau — lietuvių dėl to nesijaudina.

Politiniai klausimai

E. Žagiell savo straipsnyje paliečia ir politinius lietuvių lenkų santykius. Esą vienas lietuvis, paklaustas, kodėl lietuvių išseivija tiek daug dėmesio teikia Vilniaus klausimui bei lenkų siekiams. Jis taip aiškines. Girdi, galima tikėtis Sov. Sąjungos subyrėjimo. Tuo atveju tarp Maskvos ir Varšuvos atsiras politinė tuštuma, kuria norės pasinaudoti

Lenkija, juoba, kad tokia plėtra esanti populiari Vakaruose.

E. Žagiell priduria, kad tokiu lietuvių susirūpinimu ir tokia lenkų pagunda naudojasi rusai — jie gąsdina lietuvius lenkais, panašiai, kaip darė su vokiečiais, kuriuos kurstė prieš lenkus. Tokia politika pasiekė tai, kad lenkybė Ukrainoje, Gudijoje ir buvusioje Kauno Lietuvoje myksta, o Vilniuje, kur veikia pedagoginis lenkų institutas, klesti ir toliau be didesnių permainų nuo 1940 m. kai buvo padaryta didelių nuostolių.

Pasak E. Žagiello, kai veikė "Solidarumo" uniija, lenkai turėjo daug simpatijų kaimyninėse tautose, nes solidariečiai buvo laisvės vilties nešėjai. Paskelbus karo stovį ir uždraudus solidariečių veiklą, naujoji viltis žlugo ir liko tik tiktai neviltingas kartėlis. Prie jo esą prisidėjo ir pavydo jausmas, kai popiežiumi buvo išrinktas lenkas, kai dvi Nobelio premijos teko lenkams, kai JAV prezidentas R. Reaganas pareiškė: "... kad Lenkija būtų Lenkija".

Mini autorius ir lietuvių laikyseną Jaltos sutarties atveju. Seniau esą jie, kaip lenkai, vengrai ir kiti, smerkė Jaltos sutartį, o dabar Amerikos lietuvių veikėjai ėmė tvirtinti, kad Jaltos sutarties smerkimas esąs žalingas Lietuvai, nes tuo būdu pripažįstama prieškarinė demarkacijos linija, kurią pripažino ir JAV. O tai esą reikštų ir Vilniaus pripažinimą Lenkijai. (VLKas ir kiti politikai to netvirtino, Red.).

"Akiračiai" apie lenkus

Cituoja E. Žagiell "Akiračius", kurie taip rašė: "Lenkijai tenka daug dėmesio ir jos garbės neužtemdo joks šešėlis. Išrinkimas lenkų kardino lo popiežiumi, dvi iš eilės Nobelio premijos, "Solidarumo" populiarumas amerikiečių darbo uniijoje ir susidomėjimas knyga "Poland", parašyta žinomo rašytojo James A. Mitchenerio — yra lenkų garbės pavyzdžiai".

Lietuvių istorikas-publicistas (autorius nenurodo pavardės) pastebi, esą visoj toj istorijoj matyti reikalas jungtis mažom tautom, o šiuo atveju — lenkam, lietuviams ir ukrainiečiams. Jis apgailestauja, kad tokia uniija nebuvo sudaryta 1919 m. Jos idėja esanti gyva ir dabartinėje Lenkijoje, kiek galima spręsti iš įspūdžių kitataučio rašytojo, nemokančio lenkų kalbos ir pabuvojusio toje šalyje.

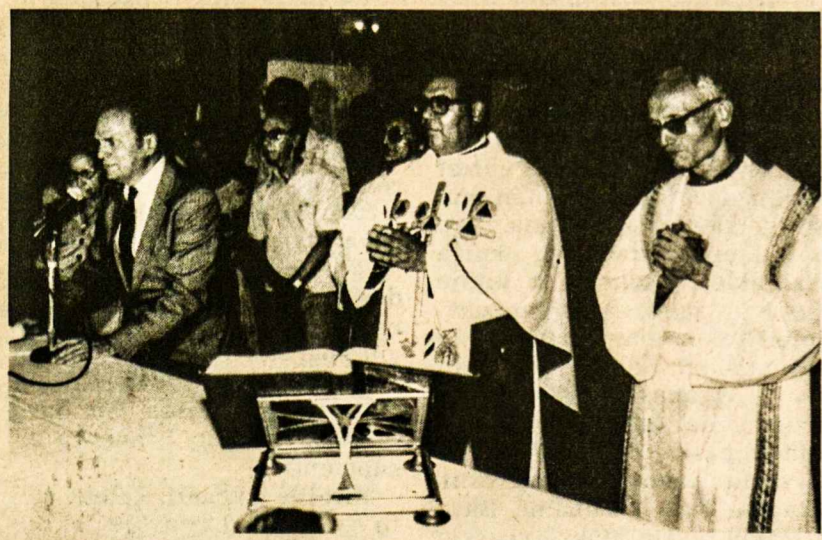
Pogrindžio balsas

E. Žagiell seka ir pogrindžio Lietuvos spaudą. Savo straipsnyje jis cituoja katalikų jaunimo žurnalą "Lietuvos ateitis", kuriame pabrėžiama dvasinė priespauda. Katalikas Lietuvoje oficialių sluoksnių dabar laikomas ne antraeilium piliečiu ir ne mauru, o priėmu. Vyrauja dvasinė kultūrinė ir tautinė priespauda. Brutali jėga siekia išauginti tokius belaisvius, kurie neturi nei istorijos, nei atminties. Po išleidimo "Gulago salyno", po Kovalenko pastangų ginti "LKB Kroniką" lietuvių esą pakeičė savo laikyseną rusų atžvilgiu ir pasuko krikščioniškos artimo meilės linkme.

Palengvėjusi nuotaika

Baigdamas apžvalginį savo rašinį E. Žagiell pastebi, kad lietuvių šiuo metu mažiau skundžiasi, nes gavo lietuvišką pamaldas Seinų bazilikoje ir taip pat leidimą periodiniam studentų leidiniui Varšuvoje. Jie lygina lietuvių priespaudą Gudijos respublikoje su turimom teisėm Lenkijoje ir mato žymų skirtumą, nors tai nesulaiko jaunosios kartos nutautėjimo.

E. Žagiell, sekdamas lietuvių spaudą ir informuodamas apie jų veiklą lenkų spaudoje, sudaro lyg ir jungiantį ryšį tarp abiejų tautų. Jo informacijose nėra įprastinio lenkų fanatiškumo ir neapykantos. Jos pasižymi ramiu, blaiviu tonu, nors nevengia pabrėžti lenkų požiūri. O ir žurnalas "Kultura", kuriame jis bendradarbiauja, yra panašios linijos — rašo apie Lietuvą bei lietuvius ir iš pozityviosios pusės. M.

Vencuelos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. dr. VYTAUTAS DAMBRAVA (prie mikrofono) dėkoja San Casimiro miestui ir parapijai už Bendruomenel ištiktą garbės lentelę ir parodytą dėmesį Lietuvai. Viduryje — vyskupas MIGUEL DELGADO ir kun. PRANAS GAVENAS, SDB

Keturių kartos Tillsonburge, Ont. Priekyje — šimtametė MARIJA NAVICKAITĖ-SVILIENĖ, jos dukra BIRUTĖ LUKOŠIENĖ, dukraitė JŪRATĖ LUKOŠIŪTĖ-REPSIENĖ, produkra KRISTINA REPSYTĖ

Lietuviai milžiniškame festivalyje

Šimtai tūkstančių aplankė lietuvių paviljoną Edmontone

Š. m. rugpjūčio 5-6 d. tradicija tapusios Tautybių dienos Edmontone buvo atšventos su dideliu entuziazmu erdvime Hawrelako parke. Jose dalyvavo apie 400.000 žmonių.

Šio pobūdžio šventė prasidėjo prieš 10 metų, kai Albertos vyriausybė paskelbė Heritage Day Act, t.y. 1974 m. birželio 6 d. Jame buvo paskelbta, kad pirmas rugpjūčio pirmadienis bus oficialiai pavadintas "Heritage Day". 1974-75 m. Tautybių dienos buvo minimos Fort Edmontone, istorinėje vietovėje, palyginti kuklia koncerto forma, dalyvaujant keletui tūkstančių žmonių.

Tačiau entuziazmas Tautybių dienai sparčiai augo. Paskatinas tuometinio kultūros reikalų ministro Horst Schmido, 1976 m. pradžioje viešųjų reikalų pareigūnas paskyrė keletą savanorių iš miesto administracijos ir pakeitė Heritage dieną į Heritage festivalį.

1976 m. Tautybių festivalis buvo suruoštas Hawrelako parke, dalyvaujant 20.000 žmonių. Jie čia gerėjosi etnine programa, tautiniais drabužiais ir valgiais. Ši šventė vis populiarėja ir išaugo į milžinišką renginį.

Hawrelako parkas, anksčiau žinomas Renfrew vardu, buvo pavadintas miesto burmistro William Hawrelak vardu. Jis yra labai gražioje geografinėje vietoje: apsuptas iš dviejų pusių vingiuotos upės bei gražių medžių apaugusių krantų. Šis 63 hektarų parkas su 10 akrų dirbtiniu ežeru viduryje yra ideali vieta festivaliui. Dalyvių patogumui iš skirtingų miesto vietų, daugiausia krautuvų centru, žmonės autobužais buvo vežami į parką ir atgal. Kiti naudojo kitomis priemonėmis ar ejo pėsti. Tik festivalio pareigūnai buvo įleidžiami į parko vidų su savo automobiliais.

Festivalio atidarymą rugpjūčio 5 d. dalyvavo kultūros ministrė M.J. LeMessurier, prekybos ministeris (buvęs kultūros ministeris, geras lietuvių draugas) Horst Schmid ir miesto burmistras Laurence Decore. "Šis festivalis rodo mums pilną prasmę bendruomeninio (community) dalyvavimo", tarė Mme LeMessurier. "Tik laisvu noru ir savarankiškoms pastangoms, kaip jūs kad parodėtė, Albertos Tautybių įstatymo siekiai gali būti įgyvendinti. Kartu mes turime progą išreikšti savo kilmę ir tuo pačiu pažinti kultūrinę kilmę mūsų kaimynų. Šis kultūrinis tarpusavy bendradarbiavimas, kuris vyksta eilę metų ir yra ta jėga, su kuria mes žvelgiame į ateitį".

Miesto burmistras Laurence Decore pareiškė: "Tame ir glūdi daugiaakultūriškumo prasmė", pridėdamas, kad dinamiška jauna dvasia mūsų mieste kyla ne vien tik iš mūsų jaunimo, bet ir iš mūsų 50 skirtingų kultūrų.

Specialiai išspausdintu leidiniu festivalį sveikino premjeras Peter Lougheed, Kanados daugiaakultūriškumo reikalų ministras David M. Collette ir kiti.

Didelio dėmesio sulaukė centrinėje scenoje programa "Special Gala Performance". Joje dalyvavo per 500 tautinių grupių šokėjų, dainininkių ir muzikų, garsūs televizijos dainininkas Ian Tyson, Edmontono ukrainiečių šokėjų grupė "Shumka" ir Alley Seatz — 3 talentingos bei dinamiškos moterys, kurios atliko dainų, išraiškos bei šokių repertuarą.

Tautiniai paviljonai. Šiomet festivalyje dalyvavo 44 tautinės grupės specialiai pastatytose palapinėse. Paviljonai buvo išdėstyti U raidės pavidalu su centrine scena priekyje. Daugelis didesnių tautinių grupių, šalia palapinės, turėjo maistui gaminti patalpą ir vieną ar net dvi scenas, ant kurių vyko muzikos, dainų, šokių ir dialogo programos bei pranešimai. Čia galėjai matyti, su skambučiais tarp pirštų, graicingai šokančius ispanus, išgirsti skambų kroatų chorą, nuostabiai talentingą El Salvadoro kvartetą ar bavarų orkestrą. Čia dalyvavo Argentinieji ir Tolimieji Rytai, arabų paviljonas buvo netoli Izraelio, tolimas Taiwanas ir mažutė Fidži sala. Visur buvo jaučiama darnaus sugyvenimo nuotaika.

Daugelis mažesnių tautinių grupių dėl pajėgų stokos ar kitų sumetimų meninės programos neturėjo. Tačiau jos taip pat patraukdavo daug žmonių savo istorija, liaudies menu, tautiniais drabužiais, valgiais.

Lietuvių paviljonas. Pakilioje vietoje, tarp vokiečių ir Sri Lankos paviljonų, didelio medžio pašonėje, aiškiai buvo pastebima mūsų trispalvė ir didžiulis, iš medžio išpjautų raidžių įrašas: "Lithuania — Lietuva".

Palapinė erdvi, skoningai sutvarkyta ir dekoruota. Išsiai grajant rinkinei lietuviškai stereo muzikai, palapinės vidus sudarė tikrai jaukų išpūdį. Prie įėjimo pusės, kur kabėjo gražus "Welcome" įrašas, ant sienos kabėjo didžiulis Lietuvos ir jos kaimynų žemėlapis, rodantis Lietuvą nepriklausomybės metais.

Kitoje vietoje, prie lietuviškų knygų bei spaudinių, matėsi dabartinis pavertęs Lietuvos žemėlapis, rodantis Lietuvą kaip vieną iš Sov. Sąjungos respublikų.

Sienos buvo skoningai papuoštos auliniais, juostomis, gintaro dirbiniais bei kitais rodiniais. Kiek toliau ant stalo buvo išdėliota įvairių drožinių, Lietuvos pinigų bei išievojusių spauda: laikraščiai, knygos bei žurnalai apie Lietuvos istoriją, okupaciją, kančias Sibiro tremtyje, persekiojamą Bažnyčią ir t.t.

Gale palapinės, už gražiai patiesto stalo, mūsų moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais, aptarnavo gausius dalyvius keptais žagarėliais, riestainiais bei kitais keptiniais, šaldyta arbata, limonadu. Čia pat buvo 2 eilės stalų su kėdėmis, kur dalyviai rado poilsį ne vien tik nuo karštų saulės spindulių, bet ir nuo ilgo vaikščiojimo.

Susidomėjimas mūsų paviljonu buvo tikrai didelis. Perėjo jį šimtai tūkstančių žmonių ir daugelis rodė susidomėjimą mūsų menu, apranga, valgiais bei dabartine Lietuvos padėtimi. Aplamai, paviljonas mūsų tautai labai daug pasitaravo. Svečių knygoje, kur pasirašė tūkstančiai dalyvių, įrašyta daug gražių komentarų.

Mūsų darbuotojai. Lietuvių paviljonu paruošimui bei jo įrengimui reikėjo daug darbo. Nuo pat registracijos Heritage Festival Association įstaigoje iki išėjimo iš palapinės paskutinio rodinio daug, tikrai daug darbo įdėjo mūsų nenuilstamas pirmininkas Algis Dudaravičius. Iš kur, Algi, tiek energijos semi?

Daug padėjo ir uoliai visur talkino Algio žmona Marytė Dudaravičienė. Acū Jums. Daug šiam reikale taip pat padėjo Vincas ir Hanna Kasperavičiai, Bronius Žilinskas, Justas Augis, Valteris Dovydatas, Edvardas Melikauškas ir Petras Balutis. Padėka už talkininkavimą ir dr. P. Klemkai, R. Burbulevičiutei, D. Gudjurgytei ir J. Sinkevičiutei. Padėka moterims, kurios ruošė maistą Lietuvių namuose ar padėjo parvinioti paviljoną: M. Andrulevičienė, N. Augienė, P. Balutienė, M. Gudjurgienė, F. Kantautienė, O. Popikaitienė ir A. Šiugzdienė. Padėka taip pat visoms moterims, kurios paruošė maistą namuose, ir visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šio paviljono paruošimo bei aptarnavimo.

Ateities planai. Š. m. Tautybių dienų festivalis praėjo su dideliu pasisekimu. Paviljonų skaičius padidėjo, oras abieji dienas buvo nuostabiai gražūs ir dalyvių skaičius gerokai pralenkė praėjusių metų festivalį.

Nors ši šventė tik pasibaigė, tuoj po jos Edmontono Heritage Festival Association paskelbė projektą statyti Hawrelako parke 1.4 milijono dolerių amfiteatrą. Visoms tautinėms grupėms tai džiugį žinia. Stenkimės, kad kitais metais galėtume vėl dalyvauti festivalio parterioje aplinkoje ir toliau sekmingai garsintume lietuvių ir Lietuvos vardą. **Dobilas**

ROMAS BĄKIS (dešinėje) su prancūzaitė aktyviai dalyvauja lietuvių vaidinimuose ir kitokioje veikloje

Lietuviai negausūs, darbai žymūs

Pokalbis su Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vedėju kunigu Jonu Petrošiumi Toronte - Missisgaugoje

— Jau daug metų gyvenate Prancūzijoje ir vadovaujate lietuvių katalikų misijai. Kaip ji ten atsirado ir kokia jos paskirtis?

— Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vadovu esu nuo 1955 m. lapkričio mėnesio. Pavyžiaus arkivyskupo kardinolo Feltno buvau iškvieštas perimti pareigas iš kun. dr. F. Jucevičiaus, išvykusio darbuotis į Montrealį.

Misijos paskirtis yra ta pati, kaip ir visų normalių parapijų. Misija galetume pavadinti parapija. Faktiškai esu Prancūzijos lietuvių parapijos klebonas.

Mūsų misija atsirado pokario metais. Tuo laiku lietuviai dar buvo gausūs. Tėvai jėzuitai pradėjo laikyti lietuviams pamaldas Paryžiaus prancūzų jėzuitų namų koplyčioje, 42, rue de Grenelle. Paryžiaus arkivyskupijos potvarkiu, 1947 m. buvo oficialiai įsteigta Prancūzijos lietuvių katalikų misija, kuriai vadovauti buvo paskirtas kun. Jonas Kubilius, SJ.

Malonu čia pastebėti, kad Prancūzijos episkopatas, atkreipęs dėmesį į Vatikano potvarkius aprūpinti visų tautinių grupių religinius poreikius, yra labai palankus tokių misijų veiklai ir daro visa, kad jos išliktų gyvastingos.

— Aptarnaujate ne tik Prancūzijos, bet ir Belgijos bei Olandijos lietuvius. Kiek ten jų yra ir kaip dažnai tenka keliauti?

— Prancūzijoje yra apie 1.200 lietuvių kilmės žmonių. Belgijoje — 300, Olandijoje — kelio tūkštai. Sunku tiksliai nurodyti, kas iš tikrųjų yra lietuvius, kiek jame lietuviškumo. Mat, lietuvių šeimų yra labai mažai, dauguma — mišrios.

Mano dalia — keliauti, nes gyvename labai išsisklaidę įvairiose kraštų vietovėse. Žinoma, pirmutinė mano užduotis yra rūpintis Prancūzijos lietuviams. Gausiausia lietuvių grupė yra Paryžiuje ir jo plačioje apylinkėse. Čia reguliariai susirenka pirmiausiai mėnesių sekmadieniais ir lietuviškų švenčių progomis. Kitose vietovėse — sykį į metus. Be to, yra proginės, nenumatytos išvykos lankyti ligoniu, palydėti amžinybėn ar teikti sakramentų. Belgijoje bandėme rinktis kas mėnesį (Bruxelles, Liege, Charleroi, Limburg). Dėl įvairių priežasčių tas ritmas sumažėjo. Olandiją pasiekiu tik retomis progomis.

— Kaip atrodo Prancūzijos lietuvių veikla? Rengiami bendri viso krašto lietuvių suvažiavimai ar pasitenkinama vietinio pobūdžio renginiais?

— Mišrios šeimos, išsisklaidymas žmonių žymiai apsunkina lietuvių veiklą. Viso krašto lietuvių suvažiavimų neturime. Mūsų sąlygoje tai neįmanoma. Turime pasitenkinti tik vietinio pobūdžio renginiais. Tačiau į Vasario 16-sios minėjimus suplaukia tautiečių ir iš tolimesnių vietovių.

— Kokie platesnio pobūdžio lietuvių renginiai įvyko pastaraisiais metais?

— Š. m. kovo 25 d. kazimierinio jubiliejaus proga Paryžiaus Notre Dame katedroje įvyko maldos diena už Lietuvą. Šis įvykis buvo reikšmingas

ir išpūdingas tuo, kad Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Jean-Marie Lustiger, apsuptas Rytų Europos kraštų kunigų, paminėdamas šv. Kazimiero sukaktį, kvietė gausius dalyvius, kurių buvo pilna katedra, būti solidariais su pavergtos Lietuvos tikinčiais. Iškilnių pabaigoje Vasario 16 gimnazijos choro sugiedota "Marija, Marija" giesmė, jaudinanti nuteikė šventės dalyvius prancūzus. Po pamaldų nevenias sveikino mokslievis ir prašė šios giesmės gaidų.

(Šia proga norisi pažymėti kad 1958 m. Paryžiaus lietuvių paminėjo šv. Kazimiero 500 metų gimimo sukaktį iškilminga akademija Paryžiaus katalikų institute. Akademiją globojo kardinolas Maurice Feltn, o jai pirmininkavo buv. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Robert Schuman).

Didelio prancūzų dėmesio susilaukė ir kita religinė manifestacija, įvykusį prieš porą metų Paryžiaus St. Merri šventovėje. "LKB Kronikos" liudijimais buvo iškelta skaudanti Lietuvos tikinčiųjų padėtis. To vakaro atgarsiai paplito katalikiškoje prancūzų spaudoje. Daug skaitytojų savo parašais išreiškė solidarumą Lietuvos kankiniams.

— Ar suvažiavimuose bei pobūviuose vartojama lietuvių, ar prancūzų kalba?

— Jau minėjau, kad dauguma mūsų šeimų yra tautiškai mišrios. Esame priversti būti dvikalbiais. Be to, į mūsų susirinkimus ar šventes ateina bičiulių prancūzų. Užtat kalbamės ar pranešimus darome lietuviškai ir prancūziškai. Užsipyrimas kalbėti tik lietuviškai, atgrasintų dalyvauti susirinkimuose mūsų bičiulių ir šeimų narius, nekalbančius lietuviškai.

— Ar jaunimas išmoksta lietuvių kalbos? Šeštadienių mokyklų, rodos, ten nėra?

— Deja, tik labai maža dalis jaunimo pramoksta lietuviškai. Lituanistinių mokyklų neturime, o šeštadienių ir neįgalėtume turėti, nes Prancūzijoje mokyklose pamokos vyksta ir šeštadieniais. Privačiu lietuvių kalbos mokymu rūpinasi patys tėvai. Akademinis jaunimas galetų pasinaudoti Paryžiuje Rytų kraštų kalbų ir civilizacijos institutu, kur dėstoma lietuvių kalba bei istorija. Gaila, kad tais kursais dėl įvairių priežasčių tik retas mūsų jaunuolis gali pasinaudoti.

— Paryžiuje vis būna studijuojančių jaunimo iš kitų kraštų. Ar jis prisideda prie vietinių lietuvių veiklos?

— Savo laiku kasmet į Paryžių atvykdavo lietuvių studentų iš Amerikos ir Kanados. Pradžioje jie buvo gana judrūs, dinamiški. Beveik visi noriai įsijungdavo organizacinėse mūsų veiklon. Pažymėtina, kad veikiausiai būdavo tie, kurie išsisklaidę vienoje ar kitoje lietuvių jaunimo organizacijoje. Tokie, pavyzdžiui, buvo torontiškiei Snaigė Valiūnaitė ir Antanas Šileika, uoliai ir sumaniai talkinę mūsų jaunimui pasirošti IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Žinoma, yra ir išimčių. Buvo ir tokių, kurie atvyko visiškai atitrūkę nuo lietuviškojo gyvenimo, o pas mus pradėjo juo domėtis ir prisidėjo prie mūsų veiklos.

Paskutiniu metu atvykstančiųjų studijoms skaičius mažėja, ir tie patys kartais lieka nuosalyje.

— Paryžius yra meno centras. Ar yra ir lietuvių, pasižymėjusių meno, mokslo bei kultūros srityse? Kas tokie?

— Lietuvių inteligentų tėra mažai. Beveik visi jie susipažinę Paryžiuje. Jų tarpe yra žymių tarptautinio masto mokslininkų: prof. Jurgis Baltušaitis — meno istorikas, prof. Algirdas-Julius Greimas — semiotikas. Meno srityje yra ryškūs Vytautas Kasilius, Antanas Mončys, Žibuntas Mikšys, Pranas Gailius. Filmų pasaulyje reikišiai Danutė Krištopaitytė-Herrmann. Televizijoje ar teatre: Karolina Masulytė, Jean-Christophe Mončys (sūnus skulptoriaus Antano Mončio). Pantomimoje ir teatre: Liuda Apinytė (atvykusi iš Australijos) ir Zigmantas Banevičius (iš Lenkijos, studijavęs Lietuvoje). Politikoje — krikščionyse demokratuose — reikišiai Birutė ir Adolfas Venskis. Paskaitomis ar informaciniais pranešimais apie Lietuvą pasižymi Rikardas Bąkis. Gausios archyvinės medžiagos apie Lietuvą yra sutelkę (ir dabar ją kaupia) Petras ir Žiba Klimai.

— Girdėti, kad Prancūzijoje yra kitataučių, kurie domisi dabartine Lietuvos būkle. Kas jie tokie ir kaip jie susidomėjo Lietuva?

— Nemažas būrys bičiulių prancūzų atidžiai domisi lietuvių reikalais ir veiksmingai gina lietuvių bylą. Juos visus išvardinti ir pilnai atskleisti jų darbus neįmanoma trumpame rašinyje, — reikėtų atskiro rašinio.

Jau prieš 20 metų teko susipažinti su ypatingu prancūzų Michel Dequeker. Jis kalba ir rašo lietuviškai. Išmoki lietuviškai jį paskatino sovietų užgrobas Lietuvos. Šis sovietinis smurtas jaunuoli Dequeker širdyje pažadino gilius simpatijos jausmus mūsų kraštui. Vargais negalais suradęs vadovėlį, pats vienas kibo mokytis lietuviškai. O kad patirtų lietuvių kalbos skambėjimą, klausėsi Vatikano radijo lietuviškųjų laidų. Iki šios dienos jis domisi lietuvių reikalais, o savo aplinkoje žodžiu ir raštu liudija mūsų krašto nelaimės.

Lietuviams gerai žinomas prof. Georges Matore, prieš karą Lietuvoje dėsęs prancūzų kalbą ir gerai išmokęs lietuviškai, sovietams įžygiavus Lietuvon buvo sumintas ir kalėjo Kaune. Prieš keletą metų yra išleides iš tų laikų savo atsiminimus. Sugrįžęs Prancūzijoje dėstė Sorbonos universitete ir visad buvo aktyvus mūsų bendruomenės narys, nuolat pasirošęs ginti lietuvių reikalus.

Rašytojas Andre Martin (slapyvardis), gerai pažįstas mūsų krašto problemas, yra išleides knygą "La Lithuanie, Terre de Foi et de Croix". Lietuvių pogrindžio spauda ir drąsiai kova ginant elementariausias žmogaus teises, jam davė impulso prabilti prancūzų visuomenei.

Mireille Lucault, keletą metų gyvenusi Lietuvoje ir Rusijoje, sukūrusi šeimą su lietuviu ir pramokusi lietuviškai, yra išleides knygą, kur aprašo veiklos. (Nukelta į 9-tą psl.).

Šimtametė lietuvė

Ją pasveikino Ontario premjeras ir Britanijos karalienė

1984 m. rugpjūčio pradžioje Tillsonburge, Ont., Marija Navickaitė-Svilienė atšventė šimto metų amžiaus sukaktį. Ji gimė 1884 m. rugpjūčio 5(17) Dusetų vls., Zarasų aps., ūkininko šeimoje. 1914 m. sukūrė šeimą su Juozu Svilu, taip pat ūkininku. Abu pasaulinius karus ir svetimųjų okupacijas išvargo savo ūkyje. Jos vyras 1948 m. buvo ištremtas į Karagandos sritį. Vėliau po didelių pastangų ji su savo vyrų atvyko Kanadon į dukters Birutės ir Karolio Lukošių ūkį 1967 m. Jos vyras mirė 1969 m.

Sukaktuviniškai išaugino 4 vaikus: medicinos daktarę Lionę Giedraitienę, Long Island, N.Y.; inžinierių Juozą, Hamilton, Ont.; Vytautą, ūkininkavusį giminės ūkyje, dabar gyvenantį Hamiltone, Ont.; Birutę Lukošienę, studijavusią Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje ir Pabaltijo universitete. Sukaktuviniškai džiaugiasi keturiais savo vaikais, šešiais vaikaičiais ir septyniais provaičiais.

Marija Svilienė yra apsišvietusi moteris, nors formalios mokyklos ir neturėjo progos lankyti. Turėdama gerą balsą buvo nuolatinė vietinės parapijos Lietuvoje choro narė, o jos gilus tikėjimas atvedė ją į tretininkų ir į liet. katalikų moterų organizacijos eiles.

Marijos Svilienės amžiaus šimtmetis buvo paminėtas šv. Kazimiero parapijos šventovėje Delhi, Ont., pamaldomis, kurias laikė klebonas kun. L.

Kemėšis, savo pamokslė iškelęs religinę ilgą amžiaus prasmę. Skaitymus atliko žentas Karolis. Aukas atnešė dukterė Birutė ir sūnus Vytautas. Per pamaldas giedojo parapijos choras. Sukaktuviniškai tose padėkos pamaldose dėl silpnos sveikatos negalėjo dalyvauti.

Po pamaldų Birutės ir Karolio Lukošių namuose Tillsonburge įvyko priėmimas giminėms, draugams ir apylinkės nariams. Jį pradėjo sukaktuviniškai žentas Karolis Lukošius, dėkodamas visiems už dėmesį juo ūkui. Žodžiu sukaktuviniškai pasveikino KL Bendruomenės Delhi apylinkės pirm. J. Lukšys, kartu perdavęs ir Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos sveikinimus. KKL moterų dr. jos Delhi skyrėms vardu sveikino D. Norkienė. Raštu sveikino KKL moterų dr. jos centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienė. Be to, oficialius sveikinimus atsiuntė Ontario premjeras W. Davis ir Anglijos karalienė.

Priėmimas atvyko sukaktuviniškai giminės ir daug vietinės apylinkės narių, kurių tarpe matėsi kun. dr. J. Gutauskas, parapijos klebonas kun. L. Kemėšis, dr. K. Eriņgis iš Čikagos, K. Kubilienė su sūnum Andriumi iš Čikagos, svečiai iš Hamiltono ir kt. Sukaktuviniškai leidžia savo dienas Birutės ir Karolio Lukošių namuose rūpestingoje jų priežiūroje.

Dalyvė

Kitiems daug padėjo...

J. Paužuolis

Palaidojom a. a. Vincą Bieliūną

WELLAND, ONT. Pažymėtina lietuvių veikla Niagaros pusiasalyje pasireiškė a. a. Vincas Bieliūnas, miręs 1984 m. rugpjūčio 9 d. Wellando County ligoninėje.

1950 m. atvykęs į Kanadą, radau Vincą ir Antanina Bieliūnus įsikūrusius ūkyje R. R. 1, Welland. Jau tuomet jie buvo plačiai žinomi mūsų tautiečiams. Pas juos atvažiuodavo įsigyti maisto gaminių ne tik velandiškiai, bet ir St. Catharines, ir Niagara Falls lietuviai. Prieš 30 metų buvome aukščiausiam savo pajūgume. Jėgų ir energijos užteko ne tik imonėje pragyvenimui uždirbti, bet ir visuomeninei veiklai. Kūrėsi Kanados lietuvių bendruomenė, skautai, Lietuvos karių "Ramovė", kultūriniai-meniniai būriai ir kitos organizacijos. Bieliūnai, būdami nuosirdūs ir supradami visuomeninės veiklos naudą lietuvių, savo ūkyje sudarydavo sąlygas organizacijų gegužinėms, skautų stovykloms, valdybų posėdžiams, pasitarimams ir šeimyniniams pobūvims. Reikšmingesni parengimai sutrukdavo tautiečių iš Toronto, Hamiltono, Buffalo, Klivlando, Rochesterio.

Skautų stovykloje pamaldos būdavo lauke; po Mišių ūkio laukais aidėjo "Marija, Marija..." Jautrus giesmės žodžiai, tragiškas tėvynės ir artimųjų likimas dažnai priversdavo nubraukti ašarą nuo veido. Bieliūnų sodyba pasidarė lietuviškos veiklos židiniu, garsojo Ontario provincijoje ir Amerikos Niujorko valstijoje.

A. a. Vincas buvo jautrus ir veiklus visuomeninkas: keletą kartų buvo KLB Wellando apylinkės valdybos nariu, 1975-79 m. valdybos pirmininku; kaip didelis skautų rėmėjas yra apdovanotas skautų ordinu; Niagaros pusiasalio buvusių Lietuvos karių organizacijos "Ramovė" garbės narys. Daug prisidėjo prie lietuvių pranci-

konų misijos išlaikymo St. Catharines mieste.

Velionis buvo gimęs 1907 m. gruodžio 31 d. Marijampolės aps., Krosnos vls., Ramanavos k. Kai 1944 m. daugelis tautiečių pirmosios bolševikinės okupacijos teroro išgašdinti traukėsi iš Lietuvos į vakarus, pasitraukė ir Bieliūnų šeima. Į Kanadą atvyko 1948 m. dirbo "Wabasso Inc." tekstilės imonėje Wellande. Išaugino du sūnus — Jeronimą ir Kostą, kurie jau yra sukūrę savas šeimas. Senatvės negalavimų spaudžiami pardavė ūkį ir, 1983 m. prieš pat Kalėdas persikėlė gyventi į naujai įsigytą namą Wellande (251 Aqueduc gatvėje).

J. J. Patterson and Sons laido-tuvė namuose, prie gėlės skęstantio mirusio karsto, garbės sargyboje būdavo ramovėnai. Maldos, be velandiškių lietuvių ir svetimtaučių, dalyvavo daug tautiečių iš tolimesnių vietovių. Rugpjūčio 13 d. Lietuvos veliava apdengta karšta atlydėjus į Vengrų parapijos šventovę, St. Catharines lietuvių katalikų misijos vedėjas kun. Juozas-Kęstutis Butkus, OFM, atnašavo Mišias ir pasakė laidotuviams pritaikytą pamokslą. A. ir V. Paulionių giedojimas šventovėje teikė pamaldoms iškilmingumo, o dalyviams — dvasinį susikaupimą bei rimtį. Pamaldose dalyvavo per 100 žmonių.

Wellando "Holy Cross" kapinėse po liturginių maldų ir apeigų pasakė kalbas KLB vardu Wellando apylinkės pirm. P. Šidlauskas, skautų — P. Balsas iš Niagara Falls, ramovėnų — J. Vyšniauskas iš St. Catharines.

Mirusio artimųjų pageidavimu, laidotuvių dalyviai Tautos fondu suaukojo \$225. Aukas priiminėjo J. Tamulienė — KLB apylinkės valdybos narė.

Nuosirdi užuojauta mirusio artimiesiems ir giminėms.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelės gintaro išdirbinių pasirinkimas.

JEAN-CHRISTOPHE MONCYS, dailininko Antano Moncio sūnus, Prancūzijos Paryžiuje reikiąsi kaip aktorius. Šioje nuotraukoje jis vaidina lietuvių pobūvyje, kuriame buvo inscenizuota Oskaro Milašiaus pasaka "Prarastų daiktų pirklys". Šį vaidinimą jis ir režisavo.

Jis ne visas mirė... A. Kalnius

Mintys Juozo Brazaičio raštų IV tomą perskaičius

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atsimenu berniuką, kuris, norėdamas toliau pažengti moksle, iškaulijo iš tėvų du litus ir iškeliavo į miestą knygų pirkti. Buvo žiema, ir reikėjo apie 20 km pėsčiam eiti. Lauke pustė, vėjas pūtė ir veidą ir drėbė sniegą į akis. Jo vyresnysis brolis jį lydėjo. Abu ėjo galvas nulenkę. Ak, ir atsitiko "stebuklas": berniukas netyčia koja paspyrė mažą sniego kupelį, iš kurio išnirė margas popierėlis ir ėmė vėjo blaškomas sukaliotis apie kojas. Jis jį nutverė ir davė broliui pasikaityti. "Penki litai, penki litai, broli, penki litai! Tai bus tau knygu!"

Iš džiaugsmo broliai nė nepajuto, kad jie jau mieste. Išsklausinėję praieivių, kur yra knygų krautuvė, ir jie nuėjo. O, vargė, ten tiek daug knygų, pilna! "Tėtytyn?" Kurią čia dabar pirkti? Klausimą išsprendė vyresnysis brolis: girdi, reikia pirkti kalendorius ir sartininką. Taip ir padarė. Bet dar atliko daug pinigų. Tačiau jaunesnis broliukas dar labai norėjo turėti ir kepurę. Tai juodu susirado kepurininką, ir "bagociūs" berniukas už likusius pinigus išsipašė iš jo dvi kepurės. Tad šalin skaros nuo galvų!

O vis dėlto šiem dviem "mokslininkam" toliau moksle pažengti nepasisekė, nes tėvai buvo neturintys, o ir patys manė, kad "biedniokams" mokslas netinka.

Gaila, bet buvo ir daugiau tokių tėvų, kurie panašiai galvojo.

Atsimenu kitą berniuką, mano kaimyną, kuris taip pat dėl panašių motyvų į mokslo būvą neleidžiamas. O jis, matyt, turėjo didelį palinkimą į muziką. Jis labai jautriai klausydavo iš netolimų kaimų atlinguojančio jaunimo dainos. Mėgdavo dainuoti ir jis pats. Tačiau jį ypač jaudindavo kur nors ngirsti smuiko garsai. Todėl nutarė smuiką įsigyti. Bet kur gauti pinigų? Reikia pačiam pasidaryti. Ir pasidarė Adomas smuiką. Aš tuo metu jau mokiausi gimnazijoje. Parvažiavęs atostogų, išgirdau Adomelį savo darbo "smuiku" čirpinant džiūkišką dainą — "Išvažau tėvelis in žalių girėlių kirse giros medelį, žalių užuolėlį..."

Pažinojau ir kitą savamokslį "muziką". Jis taip pat pasidarė savotišką muzikos instrumentą, kurį jis vadindavo cim-bolais. Mokedavo jais išskambinti šokių muziką ir pritari dainuojančiam jaunimui. Gežužinėse jis tapo nepamainomu muzikantu.

Taigi ir anuomet Lietuvos kaime buvo gabių jaunuolių, kurie savo polėkais ir darbu pasiekdavo savo tikslą. Kas žino, gal tuodu jaunuoliai būtų tapę lietuviškais Mozartais, jei tėvai būtų buvę susipratę, o svarbiausia galėję juos išleisti į muzikos mokyklą. Da-bargi varganas Adomelis, išsiųstas uždaryti, sulinį be-kasdamas, žuvo, o cimbolininkas Albinas, regis, taip pat gili-os senatvės nesulaukė.

Betgi, aplamai ir vargano gyvenimo jaunimas užsispyru-siai siekė mokslo. (Čia dar vis turiu galvoj Lietuvos nepri-klausomybės pradžiū). Man la-bai malonu prisiminti, kai ber-niukai ir mergaitės vieni ki-tus ragino eiti į gimnazijas, kuniųjų ir mokytojų seminari-jas, specialias mokyklas ir uni-versitetą. Tai darė ypač tie, kurie jau sėdėjo gimnazijų su-oluoše. Turtingesnieji labai dažnai paremdavo nepasitu-rinčius, nemokamai paruošda-vo į aukštesnę gimnazijos kla-sę, dažnai jie, iš tėvų išprašę vieną kitą grašį, jį įspausda-vo į nepasiturintio mokinuko sau-ją. Labai dažnai varguo-liams mokiniam ir studentams padėdavo kunigai, ypač vienuoliai.

Tačiau ne taip būdavo visur. Ne visiems saulė užtekėdavo į jų mažučius langus. Atsimenu vieną ambicingą dvaro kume-tį, kuris panorio savo bent vi-ena sūnų atitraukti nuo žagrės ir nušviesti jo gyvenimo ke-lią. Vargšas žmogelis neturėjo nė vieno tinkamo draubūžio, kuriuo apsilvilkęs galėtų nu-eiti į gimnaziją pas direkto-rių paprašyti, kad priimtų jo vaiką mokyti. Tai ką daryti? Nagi pasiskolino jis iš dvaro užvaizdos "ėebatus", kelnes ir "žiponą", apsirėngė ir išsive-dė sūnų į miestą.

Norėčiau pabrėžti, kad J. Kojelio mintys įvesti visuome-nės mokslą mokyklose ir D. Šaulio istorijos dėstymo me-todus gali būti įdomus daugeli-ji lietuvių mokyklų istorijos mokytojų. (J. Kojelis mie-lai atsiunčia savo visuomenės mokslo paruoštą medžiagą, gražiai suplanuotą).

Mokytojų rūpesčiai

Diskusijoje mokytojai galė-jo iškelti bei palyginti savo mokyklų vargus su kitomis mo-kyklomis. Iš jų buvo matyti, kad ir JAV ir Kanadoje moky-klių problemos yra tos pačios: nevienodas vaikučių lietuvių kalbos mokyjimas ir labai trumpas mokytojų laikas.

Iškilo klausimas, kas daryti su silpnais mokiniais. Palikti vaikai antriem metam toje pa-čioje klasėje tampa lyg ir iš-stumti iš mokyklų ir dažniau-siai iš lietuvių bendruomenės.

Tėvai turi bendradarbiauti su mokytojais. Ta tema dr. A. Vygantienė skaitė įdomią pa-skaitą. Ji pateikė metinę pro-gramą, kaip jį mokyklų tėvų komitetas savo iniciatyva sten-gėsi sudominti šeštadienine mokyklą įvesdamas į pamokas įvairius vaizdinius projektus — darbelius. Taip pat šeimos, gyvenančios už miesto centro, steigė mažų vaikų darželius, dažnai tėvų kiemuose, kad juos paruoštų lietuvių mokyklai.

Visos paskaitos buvo kruopš-čiai paruoštos ir davė progos mokytojams palyginti savo dė-stymo metodiką ir gal pasisavin-ti vieną kitą paskaitininko mintį.

Kitas dalis paskaitų, saky-čiau, buvo praturtinimas mo-kytojų akiračio. Pvz. puikiai paruošta paskaita "Milašiaus poezijos bruožai". Kitos pa-skaitos: "S. Daukantas po 120 metų", "Romantizmas lietuvių

Mūsų švietimas gyvenimui keičiantis

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė Dainavoje

LIUDA ŠILEIKIENĖ

Liepos 29 — rugpjūčio 5 d. įvyko Dainavoje mokytojų ir jaunimo suvažiavimas. Ši 18-toji studijų savaitė buvo suroš-ta JAV Lietuvių Bendruome-nės švietimo vadybos.

Suvažiavime dalyvavo mo-kytojai iš įvairių JAV miestų lietuviškų mokyklų — Čikagos, Detroito, Klivlando, Niujorko, Los Angeles ir kitų. Iš Kanados dalyvavo tik trys mokyto-jai.

Studijų savaitė buvo įdomi tuo, kad joje dalyvavo ir jau-nimas, ir vidurinė, ir vyresnioji karta. Taip pat ir paskaiti-ninkai buvo iš įvairių kartų. Jie aiškino, kad pirmiausia mokytojas vaikai turi pažinti, išvelgti jo sugebėjimus, ne-reikalauoti daugiau negu jis gali, nesugriauti pasitikėjimo savimi, dominti mokinių skaitymu. Skaitydamos vai-kas turi suprasti žodžius. Ne-būtina per metus turi būti perskaityta visa knyga. Svar-bu pokalbiai, diskusijos. Pokalbiai turi būti vaikams įdo-miomis temomis, žinutėmis iš laikraščių, sporto skyrių.

Metodiniai patarimai

Labai svarbu pirma duoti aiškinamuosius diktantus ir tik vėliau, kitą dieną, jau individualiuosius diktantus. Gramatiką dėstyti kaip galint paprasčiau ir lengviau. Nevarginti vaikų teorinėmis taisyklėmis (vaikas jas užmirš). Taisyklės daugiausia nustatytos iš prakti-kos, ir žodiniui pratimui.

Labai įdomios mintys buvo iškeltos istorijos mokytojų paskaitose. Lietuvos istorijos dėstyme vadovėlius siaurinti, istoriją dėstyti atskirais taš-kais. Mokyklos, kuriose nėra dėstomas visuomenės mokslas, turėtų būti įvestas (siaurinti istorijos vadovėlius ir įjungti esamuosius lietuvių veiklos įvykius).

Įdomią istorijos mokyko me-todiką iškėlė D. Šaulys (jau-noji karta), kuris dėsto isto-riją aukštesniojoje lituanis-tinėje mokykloje Čikagoje. Norint pasiekti geresnių re-zultatų, reikia įvesti vaizdi-nės priemonės. Tad jis atski-riai istorijos faktus pradėjo vaizduoti piešiniais ant didelių plakatų (daug darbo!), su-glauskdamas ir išaiškindamas parinktą istorijos tarpinį ke-liais sakiniais. Mokiniam pas-idaro aišku, lieka jų atmin-tyje.

Norėčiau pabrėžti, kad J. Kojelio mintys įvesti visuome-nės mokslą mokyklose ir D. Šaulio istorijos dėstymo me-todus gali būti įdomus daugeli-ji lietuvių mokyklų istorijos mokytojų. (J. Kojelis mie-lai atsiunčia savo visuomenės mokslo paruoštą medžiagą, gražiai suplanuotą).

Mokytojų rūpesčiai

Diskusijoje mokytojai galė-jo iškelti bei palyginti savo mokyklų vargus su kitomis mo-kyklomis. Iš jų buvo matyti, kad ir JAV ir Kanadoje moky-klių problemos yra tos pačios: nevienodas vaikučių lietuvių kalbos mokyjimas ir labai trumpas mokytojų laikas.

Iškilo klausimas, kas daryti su silpnais mokiniais. Palikti vaikai antriem metam toje pa-čioje klasėje tampa lyg ir iš-stumti iš mokyklų ir dažniau-siai iš lietuvių bendruomenės.

Tėvai turi bendradarbiauti su mokytojais. Ta tema dr. A. Vygantienė skaitė įdomią pa-skaitą. Ji pateikė metinę pro-gramą, kaip jį mokyklų tėvų komitetas savo iniciatyva sten-gėsi sudominti šeštadienine mokyklą įvesdamas į pamokas įvairius vaizdinius projektus — darbelius. Taip pat šeimos, gyvenančios už miesto centro, steigė mažų vaikų darželius, dažnai tėvų kiemuose, kad juos paruoštų lietuvių mokyklai.

Visos paskaitos buvo kruopš-čiai paruoštos ir davė progos mokytojams palyginti savo dė-stymo metodiką ir gal pasisavin-ti vieną kitą paskaitininko mintį.

Akiračiai praplėsti

Kitas dalis paskaitų, saky-čiau, buvo praturtinimas mo-kytojų akiračio. Pvz. puikiai paruošta paskaita "Milašiaus poezijos bruožai". Kitos pa-skaitos: "S. Daukantas po 120 metų", "Romantizmas lietuvių

literatūroje", "Aušros' Lietu-voje", "Mūsų liaudies šokiai" (iš šitos paskaitos sužinojome, kad mūsų tautiniams šokiais turėjo įtakos ir kiti kraštai; kai kuriuos judesius ir muzi-ką esame ir iš jų pasiskolinę).

Mokytojų ir jaunimo akiratį praturtino ir šios paskaitos: "Pietų Amerikos jaunimo veika" — A. Žygas (tai buvo įdo-mus papasakojimas apie lie-tuvių gyvenimą P. Amerikoje), "Lietuva pagrindžio spaudos perspektyvoje", "Šių metų olimpiniai žaidimai ir lie-tuvių vaidmuo juose", "Kompiu-terių vartojimas lietuvių dar-be ir mokykme". Dr. Muiznėlis, latvis, papasakojo apie latvių mokyklų darbą Išeivijoje.

Kiti darbai

Visose paskaitose aktyviai dalyvavo švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas. Jis taip pat padarė pranešimą apie tos tarybos veiklą ir pabrėžė, kad šiais mokslo metais mokinių skaičius lietuviškose mokyk-lose (JAV) paaugo ir aplamai mokyklose mokinių skaičiaus mažėjimas sustojo.

J. Kavaliūnas apibūdino lietuviškų vadovėlius ir ragino mokykloms įsigyti naujai išleista knygą "Dainuojanti mokykla". Esą laukiama pasi-sakymų iš dainavimo mokyto-jų apie tą knygą. "Švietimo gairės" yra reikšmingas mo-kytojams žurnalas, — ragino visus jį užsisakyti, nes kitaip turės sustoti ešės.

Kasdien po pusryčių muz. St. Šližys mokė dainų jauni-mi ir vyresniuosius. Kasdien J. Matulaitienė mokė jaunimą tautinių šokių. Kasdien kun. J. Vaišnys ir J. Masilionis dėstė jaunimui lietuvių kalbos pamokas.

Paskaitų metu Rūta Juškienė globojo vaikučius, kurie tiešė, žaidė prie ežero arba ruošdavosi vakarinėms progra-moms.

Po vakarienos dar daug lai-ko likdavo iki saulėlydžio. Vie-ni eidavo į savo kambarius pailsėti, kiti — pasivaikščio-

ti Dainavos takais ežerėlio link ar susimastyti Kryžių kalnelio papėdėje.

Vakarai ir rytai

8.30 v.v. būdavo vakarinė programa, kuriai nuosirdžiai, puikiai lietuvių kalba talen-tingai vadovavo Vilija Nasvy-tytė.

Studijų savaitėje dalyvavo studentai iš Brazilijos ir Ar-gentinijos (po du iš kiekvieno krašto). Jie pasižymėjo nuosir-dumu, draugiškumu ir mielai dalyvaudavo tautiniuose šo-kiuose, dainavime ir lietuvių kalbos pamokose.

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitėi energingai vadovavo J. Masilionis.

Kiekvieną rytą prieš pusry-čius ir kas vakarą prieš vaka-rinę programą, kuriai nuosirdžiai, puikiai lietuvių kalba talen-tingai vadovavo Vilija Nasvy-tytė.

Studijų savaitė reikalinga

Ar reikalinga mokytojų ir jaunimo studijų savaitė? Tai buvo vienas iš dalyviams an-ketose pateiktų klausimų.

Atsakymas turėtų būti taip. Turi suvažiavimus medikai, inžinieriai ir kiti profesio-nalai. Mokytojams turėti su-važiavimus yra dar svarbiau. Mokytojų užduotis Išeivijoje yra labai svarbi. Visų lie-tuviškų mokyklų mokytojų bend-ras tikslas — kaip galint sėk-mingiau perduoti vaikams lie-tuvišką žodį, raštą, istoriją, įdiegti tautinę sąmonę. Tei-singai buvo pasakyta: gyveni-mo sąlygos keičiasi ir gyvena-masis metas kelia vis naujus reikalavimus. Nė viena mokyk-la nelaimės užsidariusi tik savo ribose. Šių metų moky-tojų ir jaunimo studijų savaitė įrodė darnų jaunuosius, viduri-nės ir vyresniosios kartos bendradarbiavimą bei sieloji-mąs tomis pačiomis mokykli-nėmis problemomis.

Nežinomo autoriaus iš Lietuvos PĖDOS DZŪKIJOJE!

Iš ciklo "Tėviškė"

Niekad nepripasime... O ne! —
Prie tuščių ir melagingų mostų.
Eina pėdos Tėviškės žeme —
Ir ne tam, kad vargo brolių guostų...
Eina pėdos purvinos žeme,
Sapalioja — apie tyrą žmogų
Ne vienam darželyje, kieme
Nuo kančių ir ašarų pralobę...

Prie švenčiausios Nemuno tėkmės
Vakar šitos pėdos atsibastė!
Ne įsiekt gyvenimo prasmės.
O žemė — muš gyvus užkasti!
Lietuva vilkėjo rudine,
Baudžiojavo — vagas į saulę arė!
Ir svetingai valkatoms žeme
Ne iš savo valios pasidarė!...

Šimtmečiai nuslinks... Ir sudulės —
Ėję, girtuokliavę, trėmę, smaugę!
... Apie mus čia akmenys kalbės
Po dangum lietuviškų užgaugų.

Džiūdomos puselės tyliai oš:
"Eina pėdos... Tėviškės žeme!
Sesės, — iš gintinės sūterštos,
Budelio išniekintos, eime!"...

Teka saulė Nemuno krantuos.
Tekla virš laukų, pilnų palaimos!
Eina, pėdos veislės prakeiktos:
"Žmonės! Neatleiskite jų ainiam!"...

JOLANTA VAIČAITYTĖ su savo vyru GOUTT (estas) ir prancūzaitė vaidina lietuvių pobūvyje Paryžiuje Oskaro Milašiaus pasaką "Prarastų daiktų pirklys", parašytą prancūzų kalba

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Antano Tamošaičio kny-gėnklų paroda rugsėjo 8 d. ati-daroma Detroito universitete (Main Library University of Det-roit). Ji veiks iki rugsėjo 22 d. Būtų gražu, jeigu parodos atida-ryme dalyvautų ar bent vėliau joje apsilankytų Detroito ir apylinkių lietuvių, pagerbdami žymųjį mū-sų tautodailės specialistą iš Kanados.

Karališkosios meno akademijos parodoje Londone gegužės 19 — rugpjūčio 19 d. d. dalyvavo Bri-tanijos sostinėje gyvenantis skulp-torius Antanas Braždydis. Parodai jis buvo parūpinęs dvi nerūdijančio plieno skulptūras — "Steel Myth" ir "Looking Through Steel". Jis yra mokėjęs Oksforde, baigęs Či-kagos meno mokyklą, tobulinęs Karališkoje dailės kolegijoje Lon-done, dėsto skulptūrą Čeltenha-mo meno kolegijoje.

Pietų Australijos valstija, šven-čianti 150 metų sukaktį, nutarė specialiu natūralaus dydžio pa-minklu pagerbti rašytoją, socia-linės globos veikėją, visuome-nininką ir politiką Katharine Helen Spence, su paskaitomis apvaži-nėjusią net ir Š. Ameriką. Proje-ktui sukurti buvo paskelbtas kvies-tinių skulptorių konkursas. Vyk-domasis moterų komitetas kon-kurso laimėtoja paskelbė iškilii skulptorę Jievą Pocienę. Pagal jos projektą sukurta K. H. Spence skulptūra bus pastatyta Light Square aikštėje, kuri yra viena gražiausių Adelaidėje. Skulptū-ras atidengime dalyvaus ne tik minėtos valstijos, bet ir federa-cinės valdžios atstovai.

Algimanto Mackaus knygų lei-dimo fondas Čikagoje savo pen-kiasdešimtajam leidiniui pasirin-ko Algimanto Mackaus poezijos rinktinę "Augintinių žemė". Di-desnio formato knyga, kurią iliustravo dail. Pranas Lapė, turi tris dalis — "Jo yra žemė", "Neorna-mentuotos kalbos generacija ir augintiniai", "Chapel B". Šiuo leidiniu paminėta ne tik leidyk-laros atlikto darbo, bet ir paties A. Mackaus tragiško žuvimo 20 metų sukaktis. Su "Augintinių žemė" pirmieji susipažino "Santaros Šviesos" suvažiavimo dalyviai rugsėjo 6-9 d. Taboro Farmo-je. Jiems buvo surengta šio lei-dinio originalių nuotraukų para-da. Leidykla yra numaciusi išlei-siti Petro Klimo dienoraštį, trečią-jį Antano Škėmos raštų tomą, Vio-letos Kelertienės redaguotą stu-diją apie Marių Katiliškį. Į plan-us taipgi įtraukti tokie autoriai, kaip Tomas Venclova, Aldona Veščiuonaitė, Balys Sruoga, Liu-das Dovydenas.

Iliojaus universiteto Čikagos galerijoje įdomią parodą, skirtą ketveriems metams veikusiai Freibur-go meno mokyklai V. Vokietijoje, suorganizavo meno istorikė Vik-torija Kašubaitė-Matranga. Š. m. gegužės 18 — birželio 8 d. d. vy-kusi paroda angliskai buvo pava-dinta "Refugee Artists in Germa-ny, 1945-1950". Parodos inicia-torė parašė ir išleido parodos ka-talogą apie lietuvių dailininkus pokarinėje V. Vokietijoje, Vytau-to K. Jonyno 1946 m. prancūzų zo-noje įsteigta lietuvišką Freibur-go meno mokyklą, veikusią ketve-rius metus, joje dirbusius dėsty-tojus, mokinius, iš kurių išaugo plataus pripažinimo susilaukę dailininkai. Parodai buvo sutelk-ta daug senų nuotraukų, knygų, iliustruotų žymiųjų mūsų grafi-kų, audinių, tapybos, keramikos ir skulptūros darbų. Mokykloje ta-pyba dėstė Viktoras Vizgirda, Adomas Galdikas, Adolfas Valeš-ka, skulptūrą — Aleksandras Mar-čiulionis, grafiką — Telesforas Valius, audimą — Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, keramiką — Antanas Muraitis ir Eleonora Marčiulionienė, pašijybą — Vytau-tas K. Jonynas, Vytautas Kasiu-lis ir Teisutis Zikaras, perspek-tyvą — Vytautas Kmitas, anatomi-ją — Izidorius Kaunas, meno istoriją — Aleksas Ranitas, prancū-zų kalbą — Jadvyga Aleksandra-vidienė ir Alfonsas Cipkus, vokie-čių kalbą — Magdalena Galdiki-enė ir Henrikas Nagys. Mokykla tu-rėjo 127 lankytojus, iš kurių iš-augo tokie plataus pripažinimo su-silaukę dailininkai, kaip Juozas Bakis, Albinas Elskus, Algirdas Kurauskas, Antanas Moncys, Ra-mojus Mozolaiuskas, Romas Vie-sulas, Janina Monkutė-Marks, Ha-vajuose gyvenanti Bronė Jamei-kienė, Australijoje miręs Henri-kas Salkauskas. Išsamią istorinę studiją apie Freiburgo meno mo-kyklą rašo V. M. Kašubaitė-Mat-ranga.

Jerevane leidžiamas žurnalas "Sovietinė literatūra" išspaus-dino K. Donelaičio poemos "Me-tai" ištrauką "Pavasario linksmy-bės", armėnų kalbon iš originalo išversta F. Bachčiniano.

Utenoje veikiančias vyrų choras "Aukštaičiai", vadovaujamas A. Driuko, specialiu koncertu pami-nėjo savo veiklos 15 metų su-kaktį. Naujausias dainas papildė pirmajame koncerte atlika kom-poz. V. Juozapaitis ir poeto B. Dačiulio daina "Virš Alauso".

Lietuvos kino studijoje savo pirmą vaidybinį filmą "Pasaulis dviems" kuria rež. R. Banionis, pasinaudodamas prozininko R. Šavelio scenarijumi. Pastarasis yra daugelio scenarijų autorius, baigęs aukščiausios scenaristų kur-sus Maskvoje. Šiuo metu konkur-so būdu renkami Lietuvos atsto-vai į tuos kursus, kurie ten moks-lo metus pradės nuo 1985 m. sau-sio 1 d.

Vilniečius pakvietė liaudies meistrų J. Binkio ir J. Gridziūš-kos paroda, surengta Lietuvos me-no draugijos parodų salone. Tai buvo pirmoji kūrinyne Širvintų rajono liaudies meistrų atskait-ta sostinės gyventojams. J. Bin-kius yra Musninkų kolchozo apžel-dintojas, drožiantis iš medžio lietuvių liaudies ornamentais puoštas rankšluostines, prievarp-tes, dekoratyvines lėkštes. Medį taip pat yra pamėgęs ir aštuone-metės Pokiškių mokyklos darbų mokytojas J. Gridziūška, paro-dai parūpinęs originalių žvaki-džių, dėžučių, šaukštų, metalinių papuošalų rinkinį.

Bandomojo Baisogalos ūkio liaudies kaimo kapela "Žvangulis", vadovaujama V. Malinausko, laimėjo "Trakų pilies" prizą res-publikiniame liaudies kapelių kon-kurse. Jam pasibaigus, "Žvangul-is" buvo išvykęs į turistinę kon-certinę kelionę Vengrijoje. Kap-elų sudaro ūkio darbininkai, sta-tybininkai, mokytojai ir mokslei-viai. "Žvangulis" savo koncertus Vengrijoje surengė žemdirbiams, tarpautinėje Sorvašo sanatorijo-je, Segedo moksleivių šiovykloje.

Puziniškyje, tyliame Panevėžio rajono kampelyje, atnaujinamas namas, kuriame gyveno rašytoja G. Petkevičiūtė-Bitė. Darbus atlieka Lietuvos kultūros paminklų atnaujinimo tresto Biržų skyriaus dirbtuvė. Sodyboje yra išlikęs tvenkinys, seni medžiai, laiptai, kuriais skubiu žingsneliu kopda-vu liaudies talentų globotoja G. Petkevičiūtė-Bitė. Pas ją tada lankėsi Zemaitė, P. Višinskis, J. Jablonskis, J. Biliūnas bei kiti šviesuoliai. Didžiausias namo kambaris bus skirtas muziejui, kuriame norima įamžinti jų atmi-nimą. Jame bus išdėstyti rodiniai, surinkti Smilgių apylinkėje. Bus sutvarkytas senasis parkas, kur jau iškirsti menkaverčiai medžiai, pasodinta naujų. Atnaujinimo projektą paruošė Lietuvos pa-minklų konservavimo institutas. Muziejinį namą sutiko globoti tiksliosios mechanikos gamykla Panevėžyje.

Lietuvos liaudies buities mu-ziejus Rumšiškėse, Kaišiadorių rajone, pirmąjį savo veiklos de-simtmetį paminėjo specialia pa-roda, kuriai buvo sutelktos nuo-traukos, knygos, spektaklių bei koncertų skebimai, laiškai, fon-duose saugomų rodinų pavyz-džiai. Paroda lankytojus supažin-dina su šio muziejaus įsteigimu, ligišioline jo veikla, ateities per-spektyvomis. Liaudies buities mu-ziejus, primenantis "miniatiūrinę Lietuvą", dabar turi keturiolika sodybų, beveik du šimtus pastatų, atkeliavusių iš Aukštaitijos, Dzūkijos, Sūduvos, Žemaitijos. Eks-pedicijoje jam surinkta 40.000 rodinų — senų baldų, žemdirbys-tės padargų, įrankių, linininkys-tės ir bitininkystės reikmenų, namų apyvokos daiktų, audinių. Da-lį jų gali pamatyti lankytojai, ki-ti saugojami fonduose. Per dešimt-į metų muziejus susilaukė dau-giau kaip 1.500.000 lankytojų, kuriuos čia sutraukė Liaudies muzi-kos teatro trupės spektakliai, liau-dies dainų ir šokių ansamblių kon-certai, etnografinių grupių festi-valiai "Ant marių krantelio", žie-mos palydėtuvs, rugiapjūtės pa-baigtuvių šventė. Muziejuje dabar pradėtas statyti mažas XIX š. pa-balgos ir XX š. pradžios Lietavos miestelis su mokykla, krautuvė-mis, ūzeigomis, amatininkų dirbu-voimis bei kitais pastatais. Gatve-lėse, vingiuojančiose ir pagrindinė aikštė, bus sutelkti anuometiniai miestelėnu namai.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10-3	90 dienų termin. indėlius	10 1/4%
Antradieniais	10-3	180-185 d. termin. ind.	10 3/4%
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	11 1/4%
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 2 metų	11 3/4%
Penktadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	12 %
Šeštadieniais	9-1	pensijų s-ta	9 1/2%
Sekmadeniais	9-12.30	spec. taup. s-ta	9 %
		taupomąją s-ta	8 1/4%
		depozitų-čekių s-ta	8 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 1/2%
		mortgicinius nuo	12 - 14 1/2%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicinius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupe dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

DANUTĖ PARGAUSKAITE, pasizymėjusi Toronto akordeoniste, Kanados parodoje 1982-83 m. laimėjusi 16-18 metų amžiaus grupėje du aukso medalius, auksinę sągę, tris bronzos medalius ir kitose varžybose keletą pažymėjimų. Šiomet su "Atžalyno" grupe lankėsi Švedijoje. Yra baigusi Malronio mokyklą ir Šv. Juozapo gimnazijoje 10 skyrių. Nuo šio rudens lankys aukštesniuosius liuanistikos kursus. Pakviesta jau antrą kartą į Floridos Miami atlikti Naujų metų sutikimo programos. Gieda jaunimo trijulėje per 10 v.r. pamaldas sekmdieniais Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje Nuotr. St. Dabkaus

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir 2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigė namų arba automobilio draudra? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prasykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVUVA (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiuilenei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirinkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K6

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS, 22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Vist automobilių mechaniniai taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Visi ryžkimės Lietuvai

(Atkelta iš 5-to psl.)
kurie taip aktyviai būtų rėmę Baltijos valstybių žmonių laisvės aspiracijas. Aš didžiuojuosi, galėdamas būti tokio prezidento štabo nariu".

Prezidento mostai

Toliau dėstė J. Kojelis: "Štai praėjusiais metais prezidentas į Baltuosius rūmus pakvietė 200 Amerikos baltiečių atšvesti Baltiečių laisvės dienas. Tokio įvykio Amerikos istorijoje nėra buvę. O už mėnesio prezidentas pakartojo savo įsipareigojimus pavergtųjų tautų laisvei kalboje Baltuosiuose rūmuose, dalyvaujant pavergtųjų tautų atstovams".

"Abiem atvejais į Baltuosius rūmus buvo pakviestas visas spaudos korpas, kad paskelbtų pasauliui prezidento žodžius. Deja, amerikiečiai laikraštiniškai dar nėra pilnai supratę Baltijos valstybių problemas reikšmės ir Reagano vyriausybės politikos. Prezidento pareiškimai labiau buvo cituojami kitur, negu Amerikoje, bet padėtis gerėja. Praėjusių metų Baltiečių laisvės lygos suorganizuotoje žmogaus teisių konferencijoje Los Angeles mieste už Baltijos valstybių laisvę stipriai pasisakė Amerikos užsienio reikalų viceministeris Elliott Abrams. Tarptautinės žinių agentūros jo kalbą perdavė visam pasauliui, ir ji buvo cituojama didžiojoje Amerikos ir Europos spaudoje. Abrams pareiškimai, dr. Dambrovos dėka, pasirodė ir mūsų didžiojo dienraščio 'El Universal' kaip tik šios dienos laidoje".

Baigdamas kalbą, L. Kojelis užtikrino Kongreso dalyvius: "Tais rūpesčiais, kurie jus suvedė čia, į gražiąją sostinę Karaką, gyvenu ir aš. Lietuviškieji rūpesčiai visai neklaidu man būti sąžiningu Amerikos valdžios pareigūnu, nes esu giliai įsitikinęs, kad būti geru prezidento Reagano štabo nariu, reiškia būti ir geru lietuviu".

Komisijų sudarymas

Kongreso atidarymo sesijoje buvo patvirtintos sekančios komisijos: rezoliucijų komisija (dr. V. A. Dambra, Elena Gutauskienė, Jūratė Rosales), nutarimų-siūlymų komisija (Vincas Baronas, dr. Povilas Mažeika, inž. A. Šulcas), jaunimo rezoliucijų komisija (Aras Mažeika, Kęstutis Slotkus, Luis Rosales). Atidarymą įsibaigus, Baltųjų rūmų pareigūnas turėjo konferenciją spaudai ir televizijai.

Latvių namuose

Vakare visi kongreso dalyviai ir svečiai rinkosi į Latvių namus, kur lietuviškos muzikos ir dainų nuotaikoje buvo pasivaikštota, atnaujintos ar sustiprintos pažintys, pasidalinta pirmosios dienos kongreso įspūdžiais, aptarti kai kurie likę organizaciniai reikalai, plačiau pasinformuota dėl kongreso programos, pasidalinta bendruomenių veiklos įspūdžiais. Daugiau kaip šimtas susirinkusių smagiai praleido vakarą, nei nepajudami, kai laikrodžiai išmušė vidurnaktį, primindamas visiems, kad jau prasideda antrąjį kongreso dieną. Ankstyvą rytą teks automobiliais ar specialiu autobusu padaryti šimto kilometrų kelionę į San Casimiro miestelį Araguvo provincijoje.

AMBER VIDEO PRODUCTIONS
Edvardas Gataveckas
Vestuvių iškilmės filmuojamos "video" būdu Toronte ir apylinkėse. Žema kaina.
Skambinti telefonu 242-4114 Toronte.
Norintiems parodomai pavyzdžiai.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Portugalija suerzino J. Turnerio įvykdytas diplomatinio protokolo sulaužymas, kai jis Kanados ambasadoriumi B. Mackasey paskyrė su kitų paskirtųjų sąrašu, apie tai nepainformavęs Portugalijos, nesustaręs su jos vyriausybe. Dėl protokolo sulaužymo J. Turneris teko atsipašyti Portugalijos vyriausybei per jos ambasadą Otavoje. Vankuveryje J. Turneris pareiškė negalįs atšaukti B. Mackasey paskyrimo. Jei betgi jis būtų atmetas Portugalijos, kito paskyrimo iš jo nebegaūtų. Kanadiečius labiausiai suerzino kai kurių kitus darbus paskirtų asmenų žaidimas su parlamentu pensijom. Eilinis kanadietis pensijai gauti turi būti 65 metų amžiaus, o parlamentarijai gali pasinaudoti net pačioje savo jaunystėje, turėdami kitus gerai apmokamus darbus. Be to, valdinė Kanados pensija net ir su papildu yra labai menka, jos negalinti negali su 15 metų išdirbusių parlamentarų pensijom.

Spaudoje vyrauja nuomone, kad parlamento rinkimus lengvai laimės B. Mulroneys su savo konservatorių partija. Rašoma, kad netgi gali pasikartoti 1958 m., kai J. Diefenbakeris parlamentan įkopė su 208 atstovais, kurių 50 buvo išrinkti Kvebeko provincijoje. Apie pralaimėjimą prašneko ir liberalų vadas J. Turneris, užtikrinęs kanadiečius, kad jis tokiu atveju nepasitrauks iš partijos vado pareigų, taps opozicijos vadu ir stengsis iš pagrindų reformuoti partiją, atstatyti jos turėtą pajėgumą. J. Turneris užsiminė ir apie savo galimą pralaimėjimą Vankuveryje, užtikrindamas, kad tada jam teks siekti laimėjimo papildomuose rinkimuose, pasitraukus kuriam nors išrinktam liberalui. Pralaimėjimo atveju J. Turnerio pasilikimas liberalų vadu išgesniam laikui nėra užtikrintas. Jau dabar pasigirsta balsų, apgailestaujančių, kad vadu nebuvo išrinktas J. Chretienas. Rinkiminiame vajuje oficialiai jis remia J. Turnerį, neslėpdamas savo nusivylimo. Neoficialiai draugams yra prastaręs, kad norėtų perimti liberalų partijos vadovybę. Kalbama, kad apie šias pareigas galvoja ir partijos pirminkė I. Campagnolo, buvęs pagrindinis P. E. Trudeau patarėjas J. Coutts, antrą kartą bandantis koją parlamentan įkelti iš Toronto Spadinos apylinkės.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 663-9096

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**
MOKA: 10 1/4% už 90 dienų term. indėl. 10 3/4% už 6 mėn. term. indėlius 11 1/4% už 1 m. term. indėlius 11 3/4% už 2 m. term. indėlius 12 % už 3 m. term. indėlius 9 1/2% už pensijų planą 9 % už namų planą 9 % už specialią taup. s-tą 8 1/4% už taupymo s-tas 6 % už čekių s-tas (dep.)
IMA: už asmenines paskolas nuo 12 1/2% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu 1 metų 13 1/4% 2 metų 14 % 3 metų 14 1/2% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 12 % (variable rate)
AKTYVAI virš 39 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicinius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupe dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiciniai.
KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
Istaiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonas Garbenis, jr. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE Daiva T. Dalinda, s.a.
Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiame atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atlekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakyką. Nemokamas įkainojimas.
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

Toronto Maironio mokykla naujos mokslo metus pradeda rugsėjo 22, šeštadienį, Šv. Vincento Pauliečio mokykloje (116 Fermanagh). Tą šeštadienį pamokos ir mokinių registracija prasidės 9.30 v.r. ir baigsis 11 v.r. Kviečiami visi tėvai atvežti mokinius (įskaitant tuos, kuriems sueis 4 arba 5 metai 1984 m.) pirmąją dieną, kad būtų galima planingai pradėti mokyklos darbą. Turintys klausimų prašomi paskambinti 249-1305 Giedrai Paulionienei.

VI. Pūtvių šaulių kuopa Toronto šiais metais švenčia savo gyvavimo ir šauliškos veiklos 30 metų sukaktį. Iškilmingas minėjimas — pokylis ir koncertas bus rugsėjo 29, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namuose. Koncerto programą atliks sol. S. Žiemelytė, fleitistas T. Regina ir muz. J. Govedas. Bus šilta vakariene, bilietai — tik \$10 asmeniui. Jie gaunami pas V. Pečiulį tel. 767-8877 ir S. Jokubaitį tel. 537-2869.

Sekmadienį, rugsėjo 30 d., 11 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje, bus iškilmingos pamaldos. Visus dalyvauti kviečia kuopos valdyba.

Svečiai. "TŽ" būstinėje lankėsi jų skaitytojai iš Omahos, JAV, Juozas Sakalas ir Aušra Sakalaitė, lydimi hamiltoniečio Prano Sakalo. Iš Winnipego buvo atvykę visuomenės veikėja Teklė Timmermanienė. Ji pasidžiaugė gražia sėme tautybių savaitės — Folkloramos, kurioje lietuviai dalyvavo su savo paviljonu, įrengtu parapijos salėje. Gražią programą kas vakarą po kelis kartus atliko Otavos dainininkių grupė "Ramunėlės", vadovaujama R. O. Šiulytės.

Ontario pilietybės ir kultūros ministerija, kuriai vadovauja ministrė Susan Fish, paskelbė Ontario provincijos 1981 m. gyventojų surašymo duomenis. Iš paskelbtos statistikos matyti, kad Ontario provincijoje 1981 m. buvo: estų 10,265 (1971 m. — 11,280), latvių 9,720 (1971 m. — 10,725), lietuvių 9,295 (1971 m. — 10,365). Tie skaičiai nustatyti pagal gimtąją kalbą. Baltiečiai, kurie pareiškė, kad jų gimtoji kalba yra anglų ar kitokia, ir baltiečių kalbų grupę nepateko. Bendras gyventojų skaičius Ontario provincijoje 1981 m. — 8,625,105 (1971 m. —

7,703,110); angliškai kalbančių — 6,678,770 (1971 m. — 5,971,570), prancūziškai kalbančių — 475,605 (1971 m. — 482,040). Bendras skaičius gyventojų, kurių gimtoji kalba neanglų ir neprancūzų — 7,154,375 (1971 m. — 6,453,610).

A.a. kun. Nikodemus Saldukas

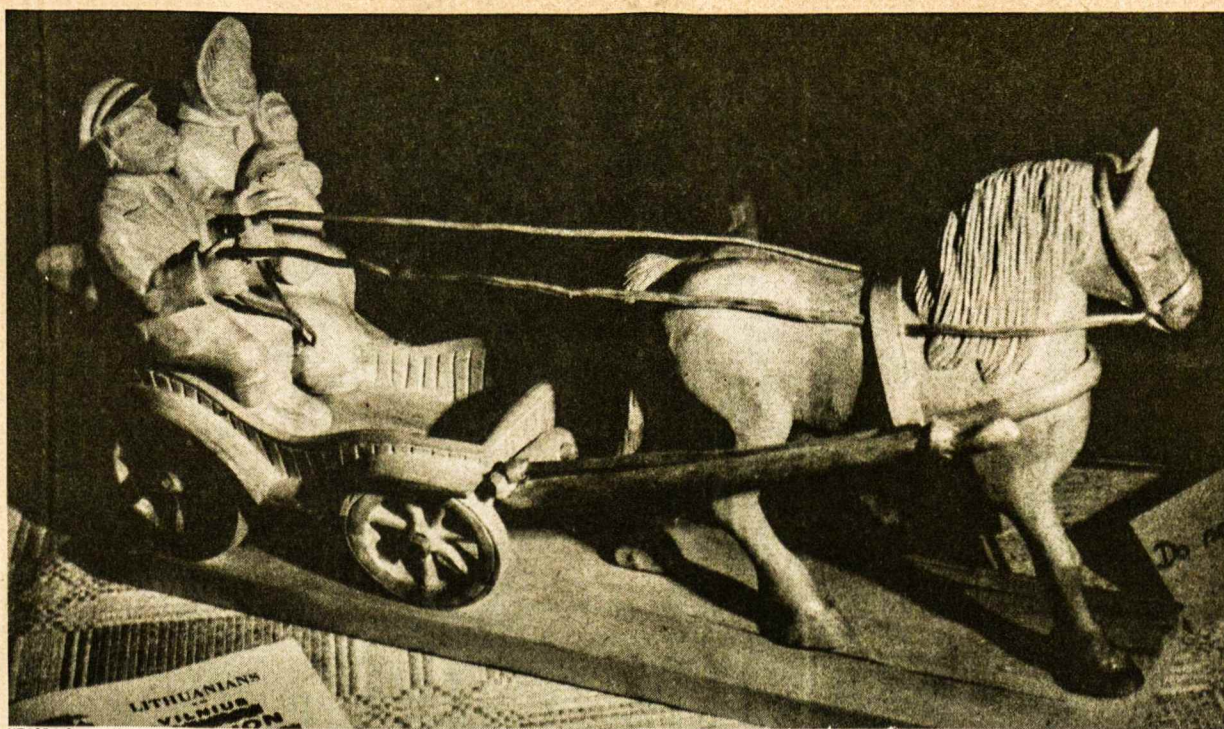
1984 m. rugpjūčio 11 d. Popayano mieste, Kolumbijoje, mirė a.a. kun. Nikodemus Saldukas, salezietis; prieš savaitę laiko ten pat, šventovėje, turėjo širdies priepuolį, nuo kurio negalėjo pasveikti.

Kun. N. Saldukas, žemaitis, dar jaunuolis pasižymėjo dalyvavimu katalikiškose organizacijose Tauragėje; 1930 m., kaip saleziečių kandidatas, išvyko Italijon, baigė filosofines studijas. 1936 m., besiantarint II D. karui, buvo išsiųstas į Kolumbiją, kur baigė teologinius mokslus ir buvo įšventintas kunigu.

Karui einant prie galo, lietuviai saleziečiai gavo iš savo vyr. viršininko laišką, kuriame ragino rengti paramą nuo karo nukentėjusiems aukoms. Dirbdamas kolumbiečių tarpe, kun. N. Saldukas sudarė Comite Catolico Lituano pro Victimās de Guerra, kuriame dalyvavo daug reikšmės visuomeniniame gyvenime turintieji kolumbiečiai. Kaip komiteto išdūrininkas ir vėliau jo pirminkas, jis rūpinosi išgauti įvažiavimo vizas be piniginių užstatų, rinko aukas padėti atvykusiems ir ypatingu būdu rūpinosi gauti darbo kiekvienam pagal jo profesinį pasiruošimą. Pirmoje eilėje rūpinosi lietuviais, bet nekuomet neišskirdavo kitų tautų pabėgėlių.

Kol jis dirbo saleziečių įstaigoje Bogotoje, dalyvavo lietuvių parengimuose. Paskutiniu metu, dirbdamas Ibague ir Popayan miestuose, dažnai atvažiuodavo aplankyti jau gerokai sumažėjusių lietuvių kolonijų.

A.a. kun. N. Saldukas pasižymėjo nuoširdumu, dvasine pasiausyva, nuoširdžiu patarimu ir visokeriopa pagalba lietuvių kolonijos kūrimsi pradžioje. Užtat visų tautiečių buvo labai gerbiamas ir mylimas: Nors lietuviai negalėjo dalyvauti laidotuvėse, bet kolonijoje buvo prisimintas pamaldomis, kuriose visi lietuviai dalyvavo ir su ypatingu nuoširdumu prisiminę nuoširdų kunigą ir didį lietuvių. V. M.

"Vilniaus" paviljone Toronte tautybių savaitės metu tarp lietuvių rankdarbių buvo ir šis medžio drožinys, atkreipęs lietuvių ir kitataučių dėmesį. Nuotr. St. Dabkaus

Lietuviai negausūs, darbai žymūs

(Atkelta iš 6-to psl.)

šo nuoga kasdienybę Sovietijoje. Ji daug keliavo po Prancūziją, platindama savo veikalą ir darydama pranešimus apie Lietuvą.

Šiais metais knygų rinką pasiekė istorinio pobūdžio romanas "La Wiedra", vaizduojąs kai kuriuos praėjusio ir šio šimtmečio pradžių įvykius Lietuvoje. Knygos autorė — Genevieve Carion-Machwitz, pedagogė ir tapytoja, žmona paskutinio Drobičūnų dvaro prie Šeduvos palikuonio — Machwitz, kurio protėviai atvyko iš Pomeranijos Lietuvos XVI š. Su Lietuva romano autorė susipažino atsitiktinai. Prieš keletą metų, mirus vyro tėvui, atrado archyvinės medžiagos apie vyro šeimą Lietuvoje. Pradžioje tyrinėti šią medžiagą, studijuoti Lietuvos

istoriją ir lietuvių kultūrą. Jos pačios pareiškimu, bestudijuodama patyrusi, kad praeityje Lietuvai padaryta daug skriaudų, kurias reikia atitaisyti. Autorė uoliai tyrinėja Lietuvos praeitį, daro pranešimus apie Lietuvą ir toliau rašo grožinės literatūros forma Lietuvos istorijos temomis.

Daug istorinės medžiagos apie Lietuvą yra surinkęs Jean Grison, buvęs prancūzų karo belaisvis Vokietijoje ir karo vėtro nublokštą į Karaliaučiaus sritį, kur sutiko lietuvių. Šis Lietuvos istorijos mėgėjas yra paruošęs rankraščių iš mūsų istorijos.

Dabartinės Lietuvos temomis neseniai pradėjo domėtis Pierre Vallino, vidurinės kartos prancūzas, iš profesijos inžinierius. Užtikęs mano pasikalbėjimą Lietuvos tikinčiųjų

klausimais viename prancūzų žurnale, atėjo pas mane teirautis, kaip jis galėtų sėkmingai dirbti Lietuvoje. Išsinešęs gerą pluoštą informacinės medžiagos, uoliai ją studijavo, o vėliau pradėjo pats rašinėti ir daryti pranešimus Lietuvos tikinčiųjų ir kalinių temomis.

— *Pasirodė keletas gražių bei vertingų leidinių apie Lietuvą. Kaip jie atsirado ir kas finansavo jų išleidimą?*

— Be jau minėtų leidinių, kai kurie žurnalai paskyrė atskirus numerius informacijai apie Lietuvą, kur gausiomis nuotraukomis ir gerais rašiniais sutelkė daug informacinės medžiagos apie mūsų kraštą. Visi leidiniai atsirado leidybų lėšomis ir jų iniciatyva. Su jais mes palaikome glaudžius ryšius, jiems parūpiname informacinę medžiagą. Deja, mūsų darbas yra gana mėgėjiškas, mums trūksta lėšų ir kruopščiu darbu rankų paruošti reikalingai medžiagai. Ačiū Dievui, šiame darbe mums daug padeda kun. K. Pugevičiaus vadovaujamas lietuvių informacijos centras "Bruklne, Tiesagalėliau dar pridurti, kad savo iniciatyva ir lėšomis esame paruošę ir išleidę brošiūrėlę apie Lietuvą tiems, kurie ieško elementariausių žinių apie ją.

— *Ar prie lietuviškos veiklos prisideda ir vienuolės lietuvaitės, kurių dar nemažai yra Prancūzijoje?*

— Lietuvių vienuolių Prancūzijoje, Belgijoje ir Olandijoje buvo gera simtinių. Jos sulaukė šiandien gero amželio, o jų dalis iškeliavo amžinybėn. Likusios, kiek išgali, yra jautrios lietuvių reikalams. Dabar tik viena kita gali pasidaryti lietuviams, tačiau visos mums padeda savo maldomis.

— *Kaip su lietuviška spauda? Savos, rodos, neturite. Iš kur gaunate ją ir ar tenyščiai lietuviai domisi ja?*

— Savo spaudos neturime. Vieni prenumeruoja "Europos lietuvių", kiti — "Tėviškes žiburius", kurie mielai skaito ir džiaugiasi šio savaitraščio turtingu turiniu ir geru redagavimu. Deja, paskutiniu laiku spauda iš užjūrių atkeliuoja po gero mėnesio ar daugiau, kartais 4 ar 5 numeriai iš karto. Aplamai, pas mus blogai su lietuviška spauda. Mažai kas ją skaito, sunku ją įpiršti.

— *Ką planuojate ateičiai?*

— Amžiui didėjant, įieškau, kas galėtų greitai perimti mano pareigas. Artėja 30 metų, kai esu Paryžiuje. Mano nuomone, toks ilgas tupėjimas vienoje vietoje nėra geras dalykas nei klebonui, nei jo parapijiečiams. Sutikęs naująjį savo vyskupą, šį planą jam įteiksiu.

Pasaulio įvykiai

IZRAELIS GALBŪT SUSILAUKS NAUJOS TAUTINĖS VIENYBĖS VYRIAUSYBĖS, dėl kurios sudarymo tariasi darbiečių vadas Š. Peresas ir Likudo grupės vadas J. Šamiras. Tokią vyriausybę Izraelis jau yra turėjęs 1967-70 m. Naujovė šį kartą laikytinas abiejų vadų pasikeitimas premjerų pareigomis — vienas jų vyriausybei vadovautų pirmuosius 25 mėnesius, kitas — antruosius. Vicepremierui yra numatyta užsienio reikalų ministerija. Tai duotų 50 mėnesių brangaus laiko krašto ekonomijai sutvarkyti, sustabdyti 400% pasiekusią infliaciją, atstatyti išsekusioms užsienio valiutos atsargoms. Kabinete kiekviena partija turėtų po 12 ministrų. Buvo susitarta dėl kariuomenės atitraukimo iš pietinio Libano, varžtų ekonomijai atstatyti, bet galutinio susitarimo nėra pasiekta dėl izraelitų kaimų steigimo okupuotoje vakarinėje Jordano upės pakrantėje, derybų dėl jos ateities su Jordanija. Naujų kaimų steigimą, atrodo, beveik visiškai sustabdys lėšų stoka, finansų suvaržymas kojoje su infliacija. Netikėtą žydų ir arabų vienybę atnešė Izraelio parlamentan pirmą kartą išrinktas teroristinių pažiūrų rabinas M. Kahanas, norintis ištrinti visus arabus iš Izraelio bei jo okupuotų sričių. Su savo šalininkais jis bandė įgyti 25.000 gyventojų turintį arabų Umm el-Fahmo miestelį netoli Tel Avivo, bet susilaukė staigmenos. Kelia pastojų 4.000 arabų ir žydų sujungtomis rankomis sudaryta grandinė. Šūkiu ir plakatai skelbė: "Rabinas Adolfas Kahanas čia kojos neįkels!"

Jo vardo pakeitimas iš Meiro į Adolfa įtaigoja, kad jis yra laikomas izraelitų Hitleriu. M. Kahano planuotas įsakymas šio miestelio gyventojams išsikraustyti iš Izraelio nepavyko. M. Kahanas, atėjęs iš Niujorko, dabar vėl grįžo į JAV rinkti lėšų savo planuojamam arabų ištrėmimui.

Vadov mirtis
Ištiktas širdies smūgio, Libane mirė krikščionių falangistų partijos ir jos milicijos vadovas Pierras Gemajelis, sulaukęs 78 metų amžiaus. Jis yra dabartinio prez. Amino Gemajelio ir 1982 m. nužudyto prez. Beširo Gemajelio tėvas. Falangistai priklauso maronitų krikščionių grupei. Velionis į šaurę nuo Beirut buvo sudaręs beveik nepriklausomą miniatūrinę Maronistano valstybę. Jo mirtis dabar gali suskaldyti falangistų grupes, kurioms reikės naujo vado. Jau laidotuvių dieną atsinaujino kovos tarp krikščionių ir mahometonų milicijų, pažeidusios liepos 4 d. sutarties karo paliaubas.

Gandai Maskvoje
Maskvoje kursuoja gandai, kad problemų su širdies sutrikimais turi naujasis kompartijos vadas K. Černenka, kuriam rugsėjo 24 d. sukaks 73 metai amžiaus. Esą rugpjūčio 7 d. jis buvo atgabentas iš Krymo specialion ligoninėn Maskvoje specialistų priežiūrai. Įtariamą kelia faktas, kad K. Černenka nuo liepos 15 d. nėra pasirodęs viešajame gyvenime. Nedalyvavo net ir olimpiadą bandžiusių pakeisti "Draugystės-84" žaidynių uždaryme Maskvoje. Gandus, atrodo, bando nutildyti TASSo agentūros, "Pravdos", radijo ir televizijos paskelbtu pasikalbėjimu su K. Černenka, kritikuojančiu prez. R. Reaganą. Vienoje rugsėjo 18 d. planuojamus pasitarimus dėl ginklų erdvėse. Pasikalbėjimas turi tik tekstą be K. Černenkos balso. Jo neparodo televizija. Panašiai kadaise buvo elgiamasi ir su sunkiai sergančiu J. Andropovu, paneigiant gandus apie jo ligą.

Vagysčių problemos
Laikraštyje "Literaturnaja gazeta" apie vagystes ir išieškojimus Sovietų Sąjungoje prašneko J. Andropovo laikais vidaus reikalų ministriu paskirtas buvęs KGB viršininkas V. Fedorčukas. Šios negerovės labiausiai yra palietusios žemės ūkį, maisto gaminius ir transportą. Tulos apylinkėse esančiuose žemės ūkiuose dėl blogos vadovybės ir sukčiavimų buvo prarasta keli milijonai rublių. V. Fedorčukas mini vieną skerdyklą šiauriniame Kaukaze, kur mėsos gaminius vogė visos vadovaujantis personalas. Penkiose automobilių gamyklose nuolatos buvo vagiamos dalys privatiems automobiliams. Sunkvežimiu vairuotojai daug kur pardavinėja valdžios parūpintą benzina. Vien tik Kijeve per porą savaičių buvo sušaukta 120 sunkvežimiu vairuotojų už nelegalų benzino pardavinėjimą. Daug nuostolio susilaukia siuntos geležinkeluose. Pasak V. Fedorčuko, net 40% dingusių krovinių prarandama dėl vagysčių. Vienoje geležinkelio stotyje Uzbekistane 100.000 rublių vertės importuotų gaminių pavogė 32 su-sekti asmenys, kurių pusė buvo geležinkelio tarnautojai. Esą milicija dabar yra sustiprinusi kovą su spekuliantais juodojoje rinkoje, privačiose kolchozininkų turgavietėse, prekybinėse organizacijose.

10 dienų liudies meno ekskursija Lietuvoje ir dvi naktys Helsinkyje

Nr. 103: 1984 m. spalio 3-17 \$1,549
Šios ekskursijos tikslas yra Lietuvos liudies meno pažinimas; bus aplankyta Kaune meniškų dirbinių imonė: tautinių drabužių siuvimas, juostų audimas ir krepšelių pyrimas
Vilniuje — susitikimas su liudies menininkais ir dainininkais, Verkių muziejaus lankymas, kanklių muzikos koncertas
Druskininkai — gintaro apdirbimo imonės lankymas
Rumšišks — liudies buities muziejus ir liudies muzikos koncertas.

Kitos 10 dienų ekskursijos Lietuvoje

Nr. 9188: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,885
10 dienų Vilniuje, 3 — Varšuvoje, 1 — Frankfurte.
Išvykstama iš Toronto "Lufthansa" lėktuvu
Nr. 117: lapkričio 7-21: 10 dienų Vilniuje, 2 — Helsinkyje \$1,349
Nr. 128: Naujų metų sutikimas Lietuvoje gruodžio 28 — sausio 11 \$1,449
10 dienų Vilniuje, 2 Helsinkyje.

Kitos ekskursijos. Išvykstama iš Montrealio

Nr. 917: rugsėjo 17-26 \$1,355
6 dienos Vilniuje, 2 — Helsinkyje
Nr. 101 spalio 1-12 \$1,385
6 dienos Vilniuje, 2 — Maskvoje, 2 — Leningrade, 2 — Helsinkyje
Visos kainos — JAV doleriais. Brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į "Baltic Tours" atstovą Kanadoje: Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, Ont., M6R 1P5. Tel. (416) 533-5964 arba "Baltic Tours", 293 Auburn St., Newton, MA 02166, USA. Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

"Baltic Tours" tvarko:
* giminių iškvietimo dokumentus
* nuperka automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas Lietuvoje
* tarpininkauja palikimų sutvarkyme.

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai
Rugsėjo 6 - 14 Spalio 4 - 12

Grupę rugsėjo 6 lydysiu aš pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, imonių
* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
* įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas patarnauja lietuvių kalba Nemokamas namų įvertinimas
Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West (priešais Toronto Lietuvių namus)
Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403 Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 303 Toronto, Ontario M6S 4W3 Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai: (416) 762-7393 namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
3031 Bloor St. W., Suite 200 prie Royal York Toronto, Ontario M8X 1C5
Telefonai: (416) 231-4138 namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ IR RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p. Narys "Better Business" biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės * Automobilių * Komerčiniai
533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480 Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Sėkmingai pavykęs kongresas

Religinis pasaulio lietuvių katalikų kongresas, surengtas Toronte š. m. rugsėjo 1 ir 2 d. d. šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties proga, buvo visais atžvilgiais sėkmingas. Šeštadienį kongreso atidaryme "Royal York" viešbutyje dalyvavo apie 600 asmenų, paskaitose — žymiai mažiau. Šeštadienio vakaronėje, kurią surengė jaunimas, dalyvavo apie 300 asmenų. Į Ryersono teatrą pasizūrėti operos "Dux Magnus" susirinko pilnutėlė salė — apie 1.200 asmenų. Sekmadienį buvo įspūdingos eitynės nuo miesto rotušės į šv. Mykolo katedrą. Jose su vėliavomis ir transparentais dalyvavo apie 500 asmenų. Filmavo net dviejų televizijos stočių reporteriai. Įspūdingiausia iškilmė buvo katedroje, kur į lietuvius prabilo Toronto arkivyskupas kardinolas Carteris ir priėmė petičiją su daugybe parašų kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus išlaisvinimo reika-

lu. Tą petičiją kardinolas įteiks Kanadoje besilankančiam šv. Tėvui Jonui Pauliui II. Šį momentą filmavo ir fotografavo kanadiečių spaudos atstovai. Dar tą patį vakarą buvo rodomi televizijoje kai kurie kongreso pamaldų momentai. Apie jas teiravosi ir dienraščių reporteriai. Pamaldose dalyvavo arti 2000 tautiečių. Katedra buvo pilnutėlė — daug kam reikėjo stovėti.

Po pamaldų, 3.30 v.p.p., įvyko antras operos "Magnus Dux" spektaklis, kuriame dalyvavo taip pat pilna salė žmonių.

Vakare "Royal York" viešbutyje buvo surengtas užbaigos pokylis. Jame dalyvavo apie 1000 asmenų. Ten buvo perskaitytas ir kongreso manifestas.

Sekandį dieną apie kongresą rašė vietinė spauda ir davė nuotraukų. Išsamiau apie kongresą — sekančiame "TŽ" numeryje, Kor.

Toronto "Gintaro" dainos grupės vadovė GIEDRĖ PAULIONIENĖ (dešinėje), solistas RIMAS PAULIONIS ir muzikas JONAS GOVEDAS. Jų iniciatyva buvo paruošta lietuviškų dainų plokštelė. Nuotr. O. Burzdžiaus

Kazimierinio kongreso dienos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kun. A. Bartkus, remdamasis žymių dvasiškų ir kitų pareiškimais, gvildeno mintį apie pašaukimų stokos priežastis aplamai. Pagrindinė jų esanti dabartinė tikėjimo krizė. Tai žymu ir lietuvių visuomenėje. Šeimose vyrų ja nesidomėjimas dvasiniais pašaukimais, netgi savotiška baimė. Be to, veikia nepalanki aplinka. Lietuvių parapijose per mažai rūpinamasi pašaukimų ugdymu. Lietuvių kolegija Romoje vis laukia naujų kandidatų. Ji reikalinga ir mediaginio, ir dvasinio atnaujinimo, kad galėtų tapti patraukliu židiniu lietuvių jaunimui. Be to, kun. A. Bartkus nurodė visą eilę būdų ugdyti pašaukimams ir išreikšti viltį, kad su laiku padėtis pagerės. Didžiausias priešas esanti neviltingas.

O. Mikailaitė išsamiai pranešime pateikė daug duomenų, pavaizduojančių dabartinę būklę pašaukimų srityje ir pareiškė, kad gerėjimo ženklų dar nematyti, nors pravaisėję Amerikoje yra. Ji citavo knygą "Megatron", kurioje sakoma, kad dvasinė būklė keičiasi, žmonės grįžta į religiją, tikinčiųjų skaičius didėja, jaunimas pradeda labiau domėtis religija. Tai teikia viltį, kad tuo tarpu vyrų pašaukimų ugdytojų krizė. Reikalinga speciali pašaukimų ugdymo programa parapijose, iškelianti dvasinių pašaukimų reikšmę, apeliuojanti į jaunimą ir šeimas.

Liturginiai klausimai

Apeiginės maldos įvairiems atvejams yra išspausdintos keiluose leidiniuose. Dėl to kartais sunku jomis pasinaudoti. Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba paruošė specialų leidinį, kurin sukelė reikalingiausias maldas bei apeigas ir pavadino Mažuoju apeigynu. Apie jį kalbėjo parapijose kun. J. Staškus, pranešdamas, kad jis turėtų būti baigtas spausdinti dar šiais metais. Suvažiavimas išreikšė pritarimą tokiam leidiniui ir pateikė kai kurių sugestijų.

Apie priedines liturgines apeigas kalbėjo kun. G. Kijauskas, SJ. Jis atsivėžė jau atspausdintus net keturis leidinius naujai paruoštų apeigų bei maldų įvairiomis progomis. Vėlinėms, Vasario 16, kai kurių švenčių vigilijom ir t.t. Tuos leidinius jis padalino suvažiavimo dalyviams ir kvietė jais pasinaudoti.

Spauda kryžkelėje

Apie mūsų išeivijos spaudą pranešimą padarė kun. Pr. Gaidas. Jo tema buvo "Išeivijos spauda kryžkelėje". Pasak jo, toji kryžkelė esanti teologinė, apologetinė, moralinė, tautinė-kalbė ir egzistencinė. Seniau katalikiškoji spauda buvusi autoritetinga, skelbianči krikščioniškąją tiesą, paramą mokomuoju K. Bendrijos autoritetu. Po II Vatikano santarybos dalykai pasikeitė ta prasme, kad periodinėje spaudoje, pasak Pauliaus VI instrukcijos, turi reikštis įvairūs požiūriai, skaitytojų

pasisakymai, pasikeitimas nuomonėmis, pilna informacija, įgalinanti skaitytoją patį daryti sprendimus. Dėl to spaudoje atsirado tam tikras blaškymas, bangavimas, kartais nesiorientavimas.

Seniau mūsų spaudoje vyko aštri kova tarp tikėjimo ir ateizmo. Dabar to nėra, nes senoji stiliaus ateizmo dabartinėje kartoje nebėra. Jo vietą užėmė kovingasis liberalizmas, puldinėjantis katalikų veikėjus, jų rašinius bei darbus, smerkiantis tai, kas ideologiška. Katalikiškos spaudos reakcija ne vienoda — kartais nutylini, kartais atsikertanti tiesiogiai ar netiesiogiai.

Moralinėje srityje esą daug svyravimo. Seniau į moralinius nukrypimus būdavo reaguojama griežtai, o dabar daug kas toleruojama ir net pagiriama recenzuojant grožinę literatūrą, kurioje vyrų ja pornografinis elementas.

Tautinėje-kalbėje srityje jau kyla klausimas apie kitakalbių skyrių įvedimą į esamą periodinę spaudą. Kai kurie laikraščiai juos jau turi. Svarstoma kas geriau — kita-kalbiai skyriai lietuviškuose laikraščiuose ar atskiri laikraščiai. Linkstama daugiau prie pastarojo sprendimo.

Periodinės spaudos egzistencija, pasak kalbėtojo, lems skaitytojai. Kai jų nebus, turės mirti ir laikraščiai. Lėšos — labai svarbus veiksnys, bet mūsų spauda, būdama idejinė, o ne komercinė, susilaukia paramos iš kitų šaltinių, kurie įgalina jos leidybą. Bendromis jėgomis ir spaudos srityje dar galima daug padaryti.

Kryžkelė dar nėra pražūtis, o tikrai ženklas diesmiam budrumui ir akylesnei orientacijai. Tuo klausimu pasisakė red. kun. J. Vaišnys, SJ, kun. V. Rimšelis, MIC, ir kiti.

Pagalba Lietuvai

Negalėjusį atvykti kun. K. Pugevičių pavadavo jo vadovaujamos įstaigos darbuotoja Gintė Damušytė. Ji kalbėjo apie būdus teikti pagalbą Lietuvai, būtent: budinti bei veikti pasaulio sąžinę, rasti įtakingų draugų, remti Lietuvą moraliai ir materialiai, ugdyti sąmoningus lietuvių visuomenės vadus. Ta linkme esą veikia Religinės lietuvių katalikų šalpos įstaiga, vadovaujama kun. K. Pugevičiaus. Jos dėka randa gana daug talkos amerikiečių eilėse. Pvz. atsirado kolegija, kuri pakvietė sovietų kalnamą prof. V. Skuodį dėstytoju.

Įvairių kongresų atvejais rengiamos parodos, vaizduojančios dabartinę Lietuvos okupaciją bei priešpaudą. Ateina į talką ir plati organizacija "Amnesty International". Daug padeda Skotijos rašytoja Janice Brown savo straipsniais angliškoje spaudoje, seselė Gillen. Pradėta nauja religinė programa Lietuvai per "Laisvės radiją" Finansuoja vienas rėmėjas.

Nutarimai

Baigiant dienos programą, priimta visa eilė nutarimų.

kuriuos perskaitė kun. V. Pikturna. Jie bus paskelbti atskirai. Pažymėtina, kad kun. A. Kontauto pasiūlymu Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba įgaliojama eiti Pasaulio liet. kat. kunigų vienybės valdybos pareigas. Nutarta išreikšti padėką šv. Tėvui už Lietuvos iškilimą tarp tautinėje plotmėje šv. Kazimiero iškilimų progomis ir už naujo vyskupo paskyrimą lietuvių išeivijai. Pritarta pasiūlymui skaityti per pamaldas ištraukas iš "LKB Kronikos" bei kitų raštų, kurias paruošė A. Astravas.

Koncelebracinės Mišios

Suvažiavimas baigtas koncelebracinėmis Mišiomis Toronte Prisikėlimo šventovėje. Pagrindiniu atnašautoju buvo vysk. V. Brizgys. Koncelebravimą vyšk. A. Deksnys, naujai paskirtasis vyskupu kun. P. Baltakis, OFM, ir per 40 kunigų. Pamokslą pasakė, vysk. A. Deksnys. Giedojimo jungtinis šv. Kazimiero sukakties kongreso choras, vadovaujamas V. Verikaitis. Pamaldose dalyvavo gana gausus būrys pasauliečių.

Vakarienes metu, kurią parūpino Kanados lietuvių kunigų vienybė, kun. V. Dabušis perskaitė prel. J. Balkūno paskaitą, apžvelgiančią Amerikos lietuvių kat. kunigų vienybės 75 metų veiklą. Prel. J. Balkūnas dėl nesveikatos negalėjo atvykti.

Trečioji diena

Kunigai, posėdžiavę dvi dienas "Royal York" viešbutyje, išklaušė daug pranešimų, bet neturėjo pakankamai laiko diskusijoms. Kun. klebono J. Staškaus pakviesti nutarė pratęsti suvažiavimą dar vienai dienai ir susirinkti Anapilyje. Ir taip rugpjūčio 31 d. dauguma suvažiavimo dalyvių susirinko pirmiausia Lietuvos kankinių šventovėje koncelebracinėse Mišiomis, o po jų — diskusijom Parodų saleje. Čia buvo pakankamai laiko diskusijoms, kuriose dalyvavo abu vyskupai ir naujai paskirtasis vyskupu kun. P. Baltakis, OFM. Buvo aptartas naujojo vyskupo paskirtis, jo planai, šv. Kazimiero kolegijos reikalai ir t.t. Išreikštas pageidavimas reformuoti minėtąją kolegiją, įvesti daugiau lietuviškumo, pritaikyti visą tvarką dabarties reikalavimams.

Pasistiprinus vietos klebono parūpintomis vaišėmis ir baigus diskusijas, visi išsikirstė ruošti kazimierinio kongreso iškilmėm, kurios bus suplanuotos rugsėjo 1 ir 2 dienom. D.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINI-KA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patariamai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Balai, vestuvės, sužadėtuves, paren-gimai namuose ir laidotuvių pusrūčiai. Skambinti pirmadieniais, ant-radieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

MONTREALQUE

Visi Montrealio lietuviai rugsėjo 11 d., 4.45 v.p.p., renkasi prie šv. Kazimiero šventovės pasveikinti popiežiaus, važiuojančio Sherbrooke gatve į olimpinį stadioną. Moterys ir jaunimas prašoma pasipuošti tautiniais drabužiais.

Kun. A. Grauslys, išbuvęs šešias savaites AV parapijoje ir sek-madieniais sakęs pamokslus, sugrįžo Čikagon.

Klierikas P. Mališka, dvejus me-

tus studijavęs šv. Kazimiero kolegijoje Romoje, įstojo į garsiąją Montrealio Grand Seminaire tęsti studijas.

"Draugas" praneša, kad birželio 28 d. V. Vokietijoje mirė Lietuvos vokieitaitė Klara Mrongowins-Embergaitė, sulaukusi 81 m. amžiaus. Ji buvo didelė lietuvių liaudies meno gerbėja ir mecenatė, 1982 m. savo žymia auka prisidėjusi ir prie Montrealio "Gintaro" plokštelių "Kur gintarais" išleidimo. B. S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Certifikatus: min. \$1,000.00	
1 metų	12 %
Terminuotus indėlius:	
1 metų	11.25%
180 - 364 d.	10.75%
120 - 179 d.	10.25%
30 - 119 d.	9.75%
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ar daugiau	
Taupomosios sąskaitos:	
specialios	8.25%
su drauda	8 %
Čekių sąskaitos:	5 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 - 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00
Penktadieniais	10.00 - 6.00
	4.00 - 8.00
	2.00 - 6.00

Toronto Lietuvių namams

reikalinga virėja

sekmadienio popietėms ir parengimams.

Atlyginimas — pagal susitarimą.

Kreiptis į Lietuvos namų vedėją darbo valandomis.

Telefonas 532-3311.

Spaustuvės mašinų vaju

"Tėviškės žiburių" spaustu-vės mašinoms atnaujinti bei papildyti aukojo:

Bronius Vengris, Ancaster, Ont., \$81.00; Petras Brikis, St. Laurent, Que., \$50.00; Antanas Sprainaitis, Toronto, Ont., \$50.00; Juozas Rovas, Toronto, Ont., \$25.00; Jurgis Jakaitis, Šveicarija, \$5.00; Antanas Micus, Brossard, Que., \$11.00; Leonas Baltušis, Chicago, IL, \$10.00.

Dėkojame visiems rėmėjams, prisidedantiems prie lietuviškos spaudos stiprinimo.

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos leidžiamam anglų kalba veikalui "Rytų Lietuva" paremti aukojo: \$500 Toronto lietuvių kooperatyvas "Parama", \$200 Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas, \$100 Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvas "Talka". Taip pat angliškąją laidą parėmė \$200 Bronius Narbutas iš Toronte, \$100 Petras Česnulis iš Paris, Ont.

Šiuo metu VKL sąjungos valdybos nariai daro rinkliavą leidžiamo veikalui išlaidoms padengti. Tautiečiai prašomi, pagal galimybes, šį svarbų reikalą nuoširdžiai paremti. Leidžiamai knygai "Paramoje" sąskaitos nr. yra 6554. Visiems nuoširdus ačiū.

Steponas Varanka

ATLIEKU visokių namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Balūnas.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSI-NINKŲ pastatė "Rambynas" dar yra laisvų vieno miegamojo butų po \$340-350, įskaitant šildymą ir elektrą. Adresas: 1880 Main Street, West, Hamilton, Ont. L8S 4P8. Tel. 1-416-526-8281.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausiųjų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronte.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėje — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

PRIZIŪRĖTI DVEJŲ METŲ BERNIUKUI Scarborough rajone įteikau vyresnio amžiaus moters, galinčios gyventi mūsų namuose arba ateinančios. Skambinti nuo penktadienio iki sekmadienio tel. 286-1231 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti ir "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas ir rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

A+ ANTANUI BUBELIUI
mirus,
žmoną, sūnus, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis

Brangiam Tėveliui
A+ ANTANUI BUBELIUI
mirus,
sūnus — KONSTANTINĄ ir VYTAUTĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —
Šiauliiečių sambūris Toronte

TORONTO

Anapilio žinios

Rugsėjo 3 d. Lietuvos kankinių šventovėje įšventintas dijakonu klierikas Edmundas Putri-mas, studijuojantis Romoje. Apeigas atliko vysk. A. Deksnys, dalyvaujant vysk. V. Brizgiui, gausiam būriui kunigų ir pasauliečių. Vaisės buvo suruštos didžiojoje Anapilio saloje. Dalyvavo per 300 asmenų.

Religinio pasaulio lietuvių kongreso dienomis klebonijoje viešėjo prel. P. Cieliešius, kun. prof. A. Liuima, SJ, kun. J. Petrošius.

Pakrikštyti: Williamas ir Lindos (Krane) Young sūnus Kyle; Antano ir Sniagės (Valiūnaitės) Šileikų sūnus Dainius-Kazimieras.

Rengiasi tuoktis Gina Žukauskaitė su Terry O'Flanagan.

Wasagoje esantis barakas prie Gerojo Ganytojo koplyčios pertvarkomas — jame įrengiama salė su virtuve ir klebonija. Šiam darbui vadovauja P. Bridickas, talkina I. Pakarna, Iz. Gataveckas, J. Gipas, P. Kirstukas.

Rugsėjo 9, sekmadienį, parapijos choras prašomas dalyvauti 11 v. r. pamaldose ir po to — repeti-cijoje bei susirinkime, kur bus aptarta ateities veikla. Kviečiami dabar išjungti nauji nariai. Skambinti Rimui Paulioniui 249-1305.

Lietuvių kapinėms paukojo \$100 A. M. Basalykai.

Wasagoje rugsėjo 9, sekmadienį, Mišių nebus. Sekandienės Mišios ten — spalio 7 d.

Mišios rugsėjo 9, sekmadienį, 10 v. r. — už a.a. Oną Eidukaitienę, 11 v. r. — katalikų moterų draugijos intencija.

Prisikėlimo parapijos žinios

Rugpjūčio 30 d. mūsų šventovėje atnašavo Mišias du vyskupai, naujai paskirtas vyskupu kun. P. Baltakis, OFM, ir per 40 kunigų. Pamokslą sakė vysk. Antanas Deksnys. Giedojimo jungtinis šv. Kazimiero minėjimo šventės choras, vadovaujamas V. Verikaitio.

Sis penktadienis — mėnesio pirmasis. Šv. valanda — 7 v.v., Mišios 7.30 v.v. Dienos metu kunigai lankys senelius ir ligonius iš anksto susitarus.

Rugsėjo 6, ketvirtadienį, Mišios trečinioms 10 v.v.

Autobusai į kun. P. Baltakio konsekracijos iškilmes jau užpildyti ir išvažiuojama nuo mūsų šventovės rugsėjo 13 d., 8 v.v.; grįš sekmadienį.

Pakrikštytas Gregory-Adam, Gwen ir Romualdo Krišlavičių sūnus.